

SEVEROČESKOU PŘÍRODOU

Obsah

Pyšek A., Lorber J.: <i>Sclerochloa-Polygonetum avicularis</i> Soó ex Korneck 1969 v Krásném Dvoře na Lounsku a v některých sídlištích Chomutovska.....	1
Švankmajer J.: Příspěvek ke květeně Šumného dolu u Litvínova ..	5
Sládek J.: Nové floristické nálezy ve středním Poohří	17
Ondráček Č.: Příspěvek ke květeně severozápadních Čech	31
Wagner B.: Lišejníky a mechorosty vrchů Jedovina a Hradiště u Habří	35
Sládek J.: Dodatek k výskytu kozince rakouského (<i>Astragalus austriacus</i> Jacq.)	55
Rychtařík P.: Výskyt <i>Aconitum vulparia</i> Reichenb. u Břevniště - mezní lokalita na severovýchodní hranici rozšíření druhu..	57
Härtel H., Härtel H.: Vstavačové louky u Chřibské	59
Šutara J., Hlaváček P.: Mykologická exkurze na Roviny u Ročova v oblasti Džbánu	63
Krátká sdělení	54, 67
Killick J.: Dojmy anglického botanika z Československa (29.6. - 4.7.1991)	71
Seznam členů Severočeské pobočky Čs. botanické společnosti - 1991	75
Zpráva o činnosti Severočeské pobočky Čs. botanické společnosti za rok 1991	74
Zprávy o literatuře	66

Contents - Inhalt

Pyšek A., Lorber J.: <i>Sclerochloa-Polygonetum avicularis</i> Soó ex Korneck 1969 im Städtchen Krásný Dvůr des Kreises Louny und in einigen Siedlungen des Kreises Chomutov	1
Švankmajer J.: Beitrag zur Flora der Umgebung von Šumný důl bei der Stadt Litvínov	5
Sládek J.: Neue floristische Funde im mittleren Eger-Flussgebiet	17
Ondráček Č.: Beitrag zur Flora des Nordwestböhmes II	31
Wagner B.: Lichens and mosses of the hills Jedovina and Hradiště near Habří	35
Sládek J.: Nachtrag zu den Angaben über das Vorkommen der Art <i>Astragalus austriacus</i> Jacq.	55
Rychtařík P.: The occurrence of <i>Aconitum vulparia</i> Reichenb. near Břevniště - limit locality on the north-east boundary of the distribution of this species	57
Härtel H., Härtel H.: Orchideenwiesen bei Kreibitz	59

Šutara J., Hlaváček P.: Mykologische Exkursion in die Umgebung des Dorfes Ročov (Džbán-Gebirge)	63
Kurze Mitteilungen	54,67
Liste der Mitglieder der Nordböhmischen Zweigstelle der Tschechoslowakischen botanischen Gesellschaft - 1991	75
Literaturberichte	66

Severočes. Přír.
Litoměřice
26:1-4,1992

Antonín Pyšek
Josef Lorber

Sclerochloa - *Polygonetum avicularis* Soó ex Korneck 1969
v Krásném Dvoře na Lounsku a v některých sídlištích Chomutovska

Sclerochloa - *Polygonetum avicularis* Soó ex Korneck 1969 im
Städtchen Krásný Dvůr des Kreises Louny und in einigen Siedlungen
des Kreises Chomutov

Oba jsme se při studiu vegetace v uvedených územích v letošní sezóně setkali s často přehlíženým druhem *Sclerochloa dura* (L.) P.B. nezávisle na sobě. A právě tato skutečnost spolu se záznamy z téhož území z minulých let je důvodem, proč jsme se rozhodli stručnou formou shrnout své zkušenosti s tímto druhem v území.

Na území ČSFR se společenstvem se *Sclerochloa dura* zabývali na jižní Moravě a na jižním Slovensku Korneck (1969), na Slovensku Krippelová (1977) a Eliáš (1977a, 1977b, 1979). Rozšíření druhu v Čechách a na Moravě publikovali Chrtek jun. et Žáková (1990). V evropském Středozeří se zabývali speciálním studiem asociace *Sclerochloa* - *Polygonetum avicularis* např. Markovic - Gospodaric (1969) a Trinajstić et Drenkovski (1973).

Autoři znají z území mezi Podbořany a Chomutovem lokality ve Vilémově (Lorber et Pyšek 1974), Vysočanech u Chomutova (Pyšek 1975), Krásném Dvoře u Podbořan (Pyšek 1991), Holeticích (Lorber 1991) a Střezově (Lorber 1991). Čtyři z našich pěti lokalit jsou sešlapová, silně zhutňovaná stanoviště. Pouze

lokalita v Holeticích je poblíž bývalé pískovny v místě méně mechanicky ovlivňovaném a podle přítomnosti druhu *Puccinellia distans* i zasoleném.

Charakteristika lokalit

Vilémov (12.5.1974), vjezd do usedlosti na severovýchodním okraji sídliště, štěrkovito - hlinitý substrát, místo silně ovlivňované zhutňováním, plocha 3 m² (snímek č.1).

Vysočany u Chomutova (8.5.1975), prostranství před stodolami zemědělského závodu západně od kostela, škvárový podklad, místo ovlivňované poježděním zemědělských strojů a povozů, plocha 25 m² (snímek č.2).

Krásný Dvůr u Podbořan (30.5.1991), vjezdy do usedlostí č.19 a 20 na severní straně náměstí, substarátem je čedičový jemný štěrk a místa jsou silně mechanicky ovlivňována, 296 m n.m., plocha 5 m², (snímek č. 3).

Holetice (28.5.1991), severovýchodní okraj osady, odbočka polní cesty k bývalé pískovně, 260 m n.m., plocha 12 m², (snímek č.4).

Střezov (28.5.1991), náves, 270 m n.m.

Tabulka č.1 : *Sclerochloa* - *Polygonetum avicularis*

snímek č.	1	2	3	4
plocha v m ²	3	5	2	12
orientace ve °	5 jv	5 j	-	-
pokryvnost v %	60	70	60	60
počet druhů	7	10	8	14
indikační skupina druhů				
<i>Sclerochloa dura</i>	3	4	3	3
<i>Polygonum arenastrum</i>	3	2	3	3
<i>Matricaria discoidea</i>	2	3	+/-1	1
<i>Lepidium ruderae</i>	+	+	r	+
průvodci				
<i>Poa annua</i>	+	1	.	+
<i>Lolium perenne</i>	r	1	2	+
<i>Taraxacum sec.rud.</i>	.	+	1	r
<i>Geranium pusillum</i>	.	+	.	.
<i>Malva pusilla</i>	.	+	.	.
<i>Dactylis glomerata</i>	.	.	.	r v ⁻
<i>Puccinellia distans</i>	.	.	.	1
<i>Matricaria inodora</i>	.	.	.	+

<i>Plantago lanceolata</i>	.	.	.	r
<i>Achillea millefolium</i>	.	.	.	r
<i>Artemisia vulgaris</i>	.	.	.	r v-
<i>Bromus sp.</i>	.	.	.	r
<i>Bryum argenteum</i>	.	.	r	.

Sclerochloa dura v první polovině června zcela zmizí a zbylou druhovou kombinaci lze pak hodnotit jako *Polygonetum avicularis* Gams. 1927 em. Jehlík 1979 in Hejný et al. 1979. První z autorů získal tuto zkušenost i přes letošní chladné jaro již 19.6.1991 v Krásném Dvoře, druhý 16.7.1991 ve Střezově. Totéž uvádí např. i Eliáš (1977a).

Rozšíření druhu *Sclerochloa dura* se kryje v popisovaném území s areálem ruderálního druhu *Malva pusilla*. Z tohoto hlediska je lokalita v Krásném Dvoře zajímavější než ostatní. V těch tvoří *Malva pusilla* bohaté porosty a je mnohem hojnější než *Malva neglecta*. V Krásném Dvoře sice ještě *Malva pusilla* roste, ale *Malva neglecta* výrazně převládá.

Do Krásného Dvora byly obilky *Sclerochloa dura* zřejmě zavlečeny v desénech pneumatik osobních automobilů, neboť majitelé usedlostí č. 19 a 20 v Krásném Dvoře jezdí často na Chomutovsko a Žatecko. Krásný Dvůr leží totiž na samém okraji klimatické oblasti T 2, všechny ostatní jsou situovány v T 2 oblasti hluběji (Quitt 1975).

Shrnutí

Autoři informují o svých zkušenostech s rozšířením společenstva *Sclerochloa* - *Polygonetum avicularis* v území mezi Podbořany a Chomutovem. Druh se vyskytuje ve studovaném území v porostech jmenovaného společenstva. Rozšíření *Sclerochloa dura* zde odpovídá rozšíření *Malva pustilla*.

Zusammenfassung

Die Verfasser informieren über ihre Erfahrungs mit der Verbreitung der Ruderalpflanzengesellschaft *Sclerochloa - Polygonetum avicularis* im Gebiet zwischen den Städten Podbořany und Chomutov im Nordböhmen. Die Art kommt im untersuchten Gebiet ausschliesslich in den Beständen der angeführten Gesellschaft vor. Die Verbreitung dieser Art entspricht im untersuchten Raum der Verbreitung *Malva pusilla*.

Literatura

- Eliáš P. (1977a): Jarné efemérne ruderálne spoločenstvá Trnavy. - *Biológia*, Bratislava, 32 : 11 - 23.
- Eliáš P. (1979): Predbežný prehľad ruderálnych spoločenstiev mesta Trnavy. - *Západné Slovesko*, Zborn. muz. Západoslov. kraja, Bratislava, 271 - 309.
- Eliáš P. (1977b): Ruderálne spoločenstvá v Hornom Požitaví (na príklade obcí Velčice a Slažany). - *Acta Ecol.*, Bratislava, 6. (16 : 31 - 90).
- Hejný S., Kopecký K., Jehlík V., Krippelová T. (1979): Přehled ruderálních rostlinných společenstev Československa.-Rozpr. Čs. Akad.Věd, Ser. Math.- Nat., Praha, 89/2 : 1 - 100.
- Chrtek J.jun. et Žáková M. (1990): Rozšíření druhu *Sclerochloa dura* v Čechách a na Moravě. - *Zpr. Čs. Bot. Společ.*, Praha, 25 : 29 - 41.
- Korneck D. (1969): Das *Sclerochloa - Polygonetum avicularis*, eine seltene Trittgesellschaft in Trockengebieten Mitteleuropas. - *Mitt. Flor. - Soziol. Arbeitsgem.*, Todenmann, N.F. 14 : 193 - 210.
- Krippelová T. (1977): *Sclerochloa - Polygonetum avicularis* (Gams 1927) Soč 1940 v Košické kotlině. - *Biologia*, Bratislava, 32 : 25 - 31.
- Markovic - Gopodaric Lj. (1969): O rasprostranjenju i sastavu asociacije *Sclerochloetum durae* Br.-Bl. 1931 u Hrvatskoj.-*Acta Bot.Croat.*, Zagreb, 28: 239-243
- Quitt E. (1975): Klimatické oblasti ČSR. - Brno.
- Trinajstić I. et Drnkovski R. (1973): Die Ruderalassoziation *Sclerochloetum durae* Br.- Bl. 1931 in der Vegetation der SR Mazedonien in Jugoslavien. - *Fragm. Herbologica Jugoslavica*, Zabreb, XX.:1-6

Doc. RNDr. Antonín Pyšek, CSc., Husova 342, 439 82 Vroutek
Josef Lorber, K. Buriana 3586, 430 01 Chomutov

Severočes. Přír.

Litoměřice

26:5-16, 1992

Josef Švankmajer

Příspěvek ke květeně Šumného dolu u Litvínova

Beitrag zur Flora der Umgebung Šumný důl bei der Stadt Litvínov

O území Šumného dolu (Rauschengrund) jsem se začal zajímat od roku 1974. Při studiu literatury jsem dospěl k závěru, že území Šumného dolu bylo dosud zpracované málo nebo bylo opomíjené jako "botanicky nudné a nezajímavé" (DOMIN 1907). Dále se domnívám, že někteří autoři čerpali více z archivu než z terénu, je možné zaznamenat i chyby v udávání zeměpisné polohy Rauschengrundu t.j. dolní a střední části Šumného dolu. Tyto chyby potom byly jinými botaniky opravovány (A.REUS ml. 1851).

Šumný důl stále patří k relativně zachovalým územím Mostecká a proto jsem se roku 1982 rozhodl pro podrobnější průzkum, který jsem si rozvrhnul vzhledem k rozsahu území na dva roky a po osmi letech jsem navštívil některá místa znovu. Předložená práce obsahuje výsledky průzkumu. Herbářové položky, fotografie a barevné diapozitivy jsou ve sbírce autora. Děkuji p.doc.RNDr.K.Kubátovi za přečtení a připomínky k celému textu, dále za revizi a určení některých taxonů z čeledí Juncaceae, Cyperaceae a Poaceae. P.Zd.Bártovi děkuji za zapůjčení starší literatury.

Charakteristika území

Šumný důl je mladé, svahové, erozně akumulární údolí ve střední části Krušných hor na území okr. Most. Nachází se v SSZ směru od Litvínova do vzdálenosti 1,5 km od hranic se SRN v délce asi 9 km. Vstupní území v Litvínově má nadmořskou výšku zhruba 350 m a největší nadmořská výška u silnice Klíny-Fláje je kolem 800 m. Výškový rozdíl činí asi 450 m, přičemž pokles výšky není rovnoměrný, strmost severní části oproti jižní je téměř dvojnásobná. Okrajové kóty v severní části dolu dosahují na východě až 900 m (Černý vrch 889 m), na západě 800 m. V jižní části dosahuje okraj na východě 600-500 m, na západě 500-400 m.

Dnem údolí protéká Bílý potok, který zprava i zleva přijímá po pěti malých potůčcích, jež protékají menšími postranními údolími ústícími též do Šumného dolu (od S k J - z V strany: Dlouhý důl, Černohorský důl, Jasanový důl a Pekelský důl).

Průměrné roční teploty se pohybují mezi 8,04-5,12°C, průměrná množství srážek od 623 do 904 mm, délky vegetačního období vzhledem k nadmořské výšce kolísají mezi 115-155 dny. Průměrná výška sněhové pokrývky je 80 cm (VULTERIN 1952).

Území je budováno z krystalických hornin s různým stupněm přeměny, v nejsevernější části území jsou to parametamorfity s ortorulovými průniky, níže jsou dvojslídne až biotitické pararuly s porfyroblasty živců, ve střední části migmatitická, místy okatá ortorula a nejniže dvojslídne až biotitická, hrubozrnná plástevná ortorula (BRUS, HURNÍK 1973).

Před 30 lety byl stupeň poškození exhalacemi slabý až střední. V r. 1983 jsem našel v nižší polovině údolí ještě některé smrky živé, i když hodně poškozené imisemi, v horní části dolu se dá najít živý smrk spíše výjimečně. Podle rekonstrukční geobotanické mapy ČSSR, list M-33-XIV Teplice (Mikyška a kol. 1968) jsou na severním okraji Šumného dolu rostlinná společenstva asociací Bazzanio-Piceetum a Sphagno-Piceetum.

Společenstva v těsném okolí Bílého potoka náleží do svazu Alno-Padion (třídy Alnetea glutinosae), ta jsou ve větší vzdálenosti od Bílého potoka vystřídána společenstvy svazu Eu-Fagion cca v pruhu 1 km širokém, společenstva okolních strmějších svahů náleží do svazu Luzulo-Fagion. Podle lesnické typologie (SAMEK a KRÁTKÝ 1962) jsou v severní části dolu společenstva asociace Fago-Piceetum (700 m rozhraní stupně bukového a smrkového), ve střední části dolu jsou svahy se společenstvy subasociací Fago-Piceetum filicetosum, podél potoka jsou společenstva třídy Molinio-Arrhenatheretea a svazu Filipendulo-Petasition. V horní části Pekelského dolu při potoku jsou sutě se společenstvy asociací Fagetum typicum (výše) a Ulmo-Aceretum (níže). V dolní části v těsné blízkosti obce Šumná jsou společenstva asociací Caricetum remotae, Fraxinetum aceretosum a Luzulo-Fagetum (na postranních svazích)

Metodologické poznámky

Názvy rostlin jsem použil většinou z Dostálovky Květeny (Dostál 1954). Rostliny dále uvedené jsem nacházel v terénu od března 1981 do září 1983 a v roce 1991 jsem zjišťoval změny, které rozebírám v závěru práce. Celé území Šumného dolu náleží jedinému čtverci č.5347 (vých. část) středoevropského síťového mapování (SLAVÍK 1971). Severní okraj dolu je v jižní části čtverce 5347a, jižní okraj dolu je v JZ části čtverce 5347d. Celé území je dost velké a proto jsem je rozdělil do menších ploch. Pokud se rostlina na ploše nachází, následuje číslo plochy za názvem taxonu. Průzkum jsem prováděl především v blízkosti Bílého potoka a jiných potůčků, neboť zde je vegetace nejbohatší a podle DOMINA (1907) "zajímavější". Zjištěné taxony jsem zaznamenával do škrtačích záznamů, fytocenologické snímkování jsem neprováděl. Přesto v dalších seznamech upozorňuji někde na četnost výskytu:

r ... druh objevený v celkovém počtu 1-5 exemplářů

+ ... zde poměrně vzácný druh

! ... druh chráněný vyhláškou č.54 ze dne 14.4.1958

h ... druh velmi hojný, často v souvislých porostech

druhy bez označení se vyskytují roztroušeně až hojně

Při řazení druhů jsem dal přednost abecednímu pořadí před systematickým členěním.

1. plocha - vstup z Litvínova až závod RICO v Šumné

Okolní Z i V svahy jsou celkem chudé, z dřevin dominují *Fagus silvatica*, mezi nimi *Carpinus betulus* a *Quercus petraea*, v keřovém porostu *Sambucus nigra* a *S. racemosa*, z bylin *Urtica dioica*, *Luzula nemorosa* a *Aegopodium podagraria*. Více druhů je dole v úzkém náplavu Bílého potoka, kde se ještě v nedávné době vyskytovaly asociace t. zv. údolních luhů. Na louky kdysi druhově bohaté proniká flóra synantropní a ruderalní v malém počtu druhů, ale ve velkém počtu jedinců, kteří vytlačují i druhy kdysi charakteristické, popisované u 6. plochy.

2. plocha - obec Šumná až po úpravnu vody

Skýtá celkem stejný obraz jako 1. plocha, ale již se tu sporadicky objevují i malé ostrůvky kdysi bohatšího podrostu bučin (*Asperula odorata*, *Convallaria majalis*, *Maianthemum bifolium*, *Stellaria holostea*, *Luzula nemorosa*, *Anemone nemorosa* a *A. ranunculoides*) mezi převažující flórou ruderalní.

3. plocha - od úpravny vody po rozcestí na Rašov a Meziboří

Okolní svahy jsou bohatější více na Z straně. Převažují *Fagus silvatica*, *Acer pseudoplatanus* a *Salix caprea*. Tady jsou i dosud živé *Picea excelsa*. V bylinném patře kromě dominantních *Geranium robertianum*, *Impatiens parviflora*, *Urtica dioica* a *Aegopodium podagraria* se častěji objevují *Anemone nemorosa*, *Asperula odorata*, *Prenanthes purpurea*, *Lamium galeobdolon* a *Petasites albus*. Vstupujeme do střední, poměrně nejlépe zachovalé části Šumného dolu.

4. plocha - od rozcestí na Rašov k lyžařskému vleku z Klínů

Na východním svahu je téměř čistá bučina, ve kterém se jen ojediněle objeví javor klen, bříza, modřín a smrk. I podrost je zde velmi chudý, téměř žádný. Na protějším západním svahu jsou též buky a v místech, kde byly vytěženy smrky, bují i mladé

Betula verrucosa, *Rubus idaeus* a *Sambucus racemosa*. Mezi nimi se zcela ztrácejí nové kultury *Picea pungens*. Jen dole v nivě Bílého potoka a při postranních potůčcích nalezneme další druhy, které ale ustupují kopřivám a dalším rumištním druhům, jež sem pronikají především podél širokých cest budovaných lesním závodem Litvínov.

5. plocha - od rozcestí na Rašov do Pekelského údolí

V této části neplatí, že svahy jsou chudé. Po cestě z Meziboří do Pekelského údolí jsou někdejší holiny hustě zarostlé *Sambucus racemosa*, *S. nigra*, *Betula verrucosa*, *Sorbus aucuparia* v podrostu s *Chamaenerion angustifolium*, *Rumex obtusifolium* a *Rubus* sp. Pak přijde bučina s *Deschampsia flexuosa* a *Vaccinium myrtillus*, kde jsou tu a tam i lišejníky rodů *Cladonia*, *Parmelia* a *Umbilicaria*.

Přicházíme do Pekelského údolí, kde je poměrně pěkně zachovalá květnatá bučina se společenstvy potoční suťové nivy dnes v Krušných horách již vzácnými. Právě tu najdeme hojné *Allium ursinum*, *Paris quadrifolia*, nejbohatší zastoupení hub, lišejníků, mechorostů i živé *Ulmus scabra*. Na styku údolí s Bílým potokem jsou rozsáhlé porosty *Petasites albus* s nemnohými jedinci *Mulgedium alpinum*.

6. plocha - od lyžařského vleku k rozcestí pod oborou

Mrtvé smrky ze svahů jsou již vytěžené a nahrazené mladými *Picea pungens*. Hojný je tu *Fagus silvatica*, *Betula verrucosa*, *Acer pseudoplatanus*, *Sambucus racemosa*, *Rubus* sp., *Senecio nemorensis* ssp. *fuchsii* a *Deschampsia flexuosa*. Ostrůvkovitě tu vegetují kapradiny a borůvky. Na lukách od Klínů dominují *Meum athamanticum*, *Veronica chamaedrys*, *Hypericum perforatum*, *Ranunculus acer*, *Polygonum bistorta*, *Chrysanthemum leucanthemum*, *Campanula patula*, *Alopecurus pratensis*, *Luzula campestris*, *Nardus stricta*, *Viola tricolor*, *Anthoxanthum odoratum*, *Cardamine pratensis*, *Festuca ovina* a *Leontodon hispidus*. Při postranním potoce od Klínů je už v lese větší naleziště *Lunaria rediviva*.

7. plocha - dolní polovina obory

Mrtvé smrky jsou ze svahů odtěženy a zbyly tu *Fagus silvatica*, *Betula verrucosa*, *Sambucus racemosa* a *Acer pseudoplatanus*. Přibývají *Sorbus aucuparia* a *Pteridium aquilinum*. V podrostu dominují *Calamagrostis villosa*, *Deschampsia flexuosa*, *Dactylis glomerata*, *Senecio nemorensis* ssp. *fuchsii*, *Rubus idaeus* a *Athyrium filix-femina*. Časté zde jsou i psinečky a borůvky. Porušení biologické rovnováhy je nápadné na první pohled. Břehy potoka lemují tu a tam zajímavé játrovky. Ostatní byliny uvedené v přehledu se zde vyskytují v malém množství a budou asi dále ubývat.

8. plocha - horní polovina obory

Odtěžené svahy a na nich rozsáhlé porosty *Calamagrostis villosa* s mladými *Picea pungens* a *P. excelsa* v nejvyšší části. Svah ke Klínům je na mnoha místech rozryt těžkou technikou. V nižší části jsou holé a rozryté svahy na obou stranách údolí. Ještě níže je mladá bučina na V svahu a na Z svahu malé, ale již mrtvé smrky. Svahy všude uměle rozrušené, snad jako příprava pro nové zalesnění. Teprve u dvou odboček směrem k Jiříku mizí holina a začínají přibývat buky a spousta mladých břízek z náletu. Celkový dojem z horní části je v současné době (1991) velmi neutěšený.

9. plocha - svah pod Černým vrchem

Holé plochy s *Calamagrostis villosa*, *Agrostis* sp. a *Deschampsia flexuosa* a na nich řídce rostou vysazené *Picea pungens*, *Betula verrucosa* z náletu a starší statné *Fagus silvatica*. Směrem dolů buků rychle přibývá a bučina má skoro stejný charakter jako u plochy č.4. Zbytky původní vegetace živoří na malých a nemnohých ostrůvcích o průměrech řádově několik desítek metrů. Ve vrcholových partiích jsou prováděny rozsáhlé

zemní práce a les tu bude patrně nahrazen umělými loukami.

10.plocha - svahy pod Bučinou (845 m) a Studencem (878 m)

Okolí vrchlů není tak holé jako pod Černým vrchem a mezi buky najdeme často *Betula verrucosa*, *Larix decidua*, *Sorbus aucuparia*, *Salix caprea*, *Fraxinus excelsior*, *Acer platanoides* i *A.pseudoplatanus*, ubývá *Calamagrostis villosa*. Plochy s mrtvými smrky v nejvyšších částech lesa přecházejí v husté bučiny s velmi chudým podrostem (*Deschampsia flexuosa*, *Luzula nemorosa*, *Prenanthes purpurea*, *Vaccinium myrtillus*, *Athyrium filix-femina* a *Senecio nemorensis* ssp. *fuchsii*) až na výjimku bočního Pekelského údolí.

11. plocha - louky nad Mezibořím pod Střelnou (866 m)

Na svéráz podhorských luk Rudohoří v blízkosti Českého středohoří upozornil již DOMIN (1907). Louky u Meziboří (i u Klínů) se stále dají hodnotit jako "meové" louky (z lat. *Meum*-koprník) relativně druhově pestré, i když jsem zde marně hledal jediného zástupce z čeledi *Orchidaceae* a některé další rostliny před 80 lety běžné. K dominantním druhům (stejným jako u 6. plochy) přibývá *Viscaria vulgaris*, *Avenastrum pubescens* a *Briza media*.

P ř e h l e d zjištěných taxonů

Abies concolor (r) 1.- *Acer negundo* 1.- *A.platanoides* 1-4,6,11.- *A.pseudoplatanus* (h) 1-8,11.- *Achillea millefolium* (h) 1-9,11.- *A.ptarmica* (+) 2,6.- *Actaea spicata* (+) 3-7. - *Adoxa moschatellina* (+) 4,5. - *Aesculus hippocastanum* 1,2,3,5. - *Aegopodium podagraria* (h) 1-7, 11. - *Agrostis canina* 1,2,6. - *A. stolonifera* (h) 1,2,3,6,7,11. - *A.tenuis* (h) 1-4,6,7,8,11. - *Ajuga reptans* (h) 1-4,6-9. - *Alchemilla acutiloba* 5,6. - *A.vulgaris* subsp.*pratensis* (h) 2,3,4,6-11. - *A.micans* 3. - *Alliaria officinalis* (h) 1,2,3,5. - *Allium ursinum* (h) 5. - *Alnus glutinosa* 1-5,7,9. - *Alopecurus pratensis* 1-4,6-9,11. - *A.geniculatus* (+) 2. - *Amaranthus retroflexus* 1,2. - *Anagallis arvensis* 1,2,3. - *Anemone nemorosa* (h) 1-6. - *A.ranunculoides* (+)

2-6. - *Angelica silvestris* 5,6. - *Anthoxanthum odoratum* (h) 1-7, 11. - *Anthriscus silvestris* (h) 1-7,11. - *Arabidopsis thaliana* 1,2,3,5. - *Arabis hirsuta* (+) 2. - *Arctium minus* 1,2. - *A.lappa* 1,2,3. - *A.tomentosum* 1-4. - *Arrhenatherum elatius* (h) 1-4,6,11. - *Artemisia vulgaris* (h) 1-4,6,11. - *Aruncus vulgaris* 6. - *Asarum europaeum* 2-6. - *Asperula odorata* (h) 1-7. - *Astragalus glycyphyllos* 2,3. - *Athyrium filix-femina* (h) 2-8. - *Atriplex nitens* 1,2,3. - *A.patula* 2. - *Avenastrum pubescens* (h) 11.

Ballota nigra (h) 1-4,6. - *Barbarea vulgaris* 1,2,3,5,7. - *Bellis perennis* 1-4,6,11. - *Betula verrucosa* (h) 1-11. - *Bidens tripartitus* 1,2. - *Brachypodium silvaticum* 6,7. - *Briza media* 2,5,6,11. - *Bromus mollis* 1,3. - *B.tectorum* 1,2,3.

Calamagrostis arundinacea 1,6. - *C.epigeios* 1,2. - *C.villosa* (h) 6-11. - *Calendula officinalis* 1,2. - *Calluna vulgaris* 7,11. - *Caltha palustris* 2-8. - *Calystegia sepium* 2. - *Campanula patula* 1-4, 6,7,11. - *C.rapunculoides* 2,3,7,11. - *C.rotundifolia* 1-7,11. - *C.trachelium* 4,6,7,11. - *Capsella bursa-pastoris* (h) 1-6,11. - *Caragana arborescens* 1,2,3. - *Cardamine amara* 2-9. - *C.flexuosa* (+) 7,8,9. - *C.impatiens* (+) 6,7. - *C.pratensis* 2,3,6. - *Cardaria draba* 1,2,6. - *Carduus acanthoides* 1,2. - *C.crispus* 2. - *Carex brizoides* 1,2,4,6. - *C.canescens* 5. - *C.caryophylllea* 10,11. - *C.fusca* 2,3,4. - *C.gracilis* 2,6. - *C.hirta* 3,5,6. - *C.leporina* 2,5. - *C.pallescentes* 10. - *C.remota* 1,2,3,5,6. - *C.silvatica* 4,5. - *C.vulgaris* 5. - *C.vulpina* 6,7. - *Carpinus betulus* 1-5. - *Carum carvi* 1,2. - *Centaurea jacea* 1,2,3. - *C.phrygia* subsp.pseudophrygia 3-6,11. - *Cerastium arvense* 1-4,6,11. - *C.vulgare* subsp.triviale 1-4,6,11. - *Chaerophyllum aromaticum* 2,6,11. - *C.hirsutum* 1,2,3,6. - *C.temulum* 1. - *Chamaenerion angustifolium* (h) 1-11. - *Chamaeplium officinale* (h) 1-6. - *Chelidonium majus* 1-4,6. - *Chenopodium album* 2. - *C.bonus-henricus* 2,3,6. - *Chrysanthemum leucanthemum* 2,3,5,6,7,11. - *Chrysosplenium alternifolium* (+) 3-7. - *C.oppositifolium* (+) 3. - *Cichorium intybus* 1-4,6. - *Circaea intermedia* 2-6. - *Cirsium arvense* 1-4,6. - *C.canum* 3,4,6,11. - *C.heterophyllum* 2,3,6,11. - *C.oleraceum* 1-6. - *C.palustre* 2-8. - *C.vulgare* 1,2,3,6. - *Convallaria majalis* (h) 1-6. - *Convolvulus arvensis* 1,2,3. - *Corydalis cava* (+) 2,3,5. - *C.intermedia* (+) 2. - *Corylus avellana* 1,2,6. - *Crataegus* sp. 1,2,3,5,6,11. - *Crepis biennis* (h) 1-4,6,11. - *C.mollis* subsp.succisifolia 7. - *C.paludosa* 1,2,7. - *Cynosurus cristatus* 1,2,6,11.

Dactylis glomerata (h) 1-8, 11. - *Daphne mezereum* (!+) 2,5. - *Daucus carota* 1,2,3. - *Deschampsia caespitosa* 1,2,5,6,11. - *D.flexuosa* (h) 1-8,11. - *Dianthus deltoides* 2,6,11. - *Digitalis purpurea* 2,4-7. - *Dryopteris dilatata* (+) 2,10. - *D.filix-mas* (h) 2-7, 10. - *D.spilulosa* 2,5,6,10.

Echium vulgare 1,2,3,6,7,11. - *Elytrigia repens* 1,2,3. - *Epilobium hirsutum* 1,2,5. - *E.montanum* 1-6. - *E.roseum* (h) 1-4. - *Equisetum arvense* 2,3,4,6,7,8. - *E.silvaticum* (h) 1-9. - *Erodium cicutarium* 1,2,3. - *Erophila verna* 2,3,5,6. - *Erysimum*

cheiranthoides 1,2. - Eupatorium cannabinum (h) 1,2,3,6,7,11. - Euphorbia cyparissias 1,3,6,7,11. - E. esula 1,2,3,6,11. - E. helioscopia 1. - Euphrasia rostkoviana 2,3,6,11.

Fagopyrum convolvulus 1,2. - Fagus silvatica (h) 1-11. - Festuca gigantea 2,3,4,6. - F. ovina (h) 1,2,6,11. - F. pratensis 1,2,11. - F. silvatica (+) 5. - Ficaria verna 1-5. - Filipendula ulmaria 2,3,4,6. - Fragaria vesca (h) 2-8,11. - Fraxinus excelsior 1-6, 10,11. - Fumaria officinalis 1,2.

Gagea lutea (+) 5. - Galeopsis angustifolia (r) 1,2. - G. ladanum 6. - G. pubescens (h) 1-6. - G. speciosa 2,5-8. - G. tetrahit 1,2,3,6,11. - Galinsoga parviflora 1,2,3,6. - Galium aparine 2,3,7. - G. boreale (+) 6. - G. cruciata 6. - G. mollugo 1,2,3,7,11. - G. palustre 7. - G. pumilum subsp. saxatile 6-11. - G. silvaticum 2-6. - Genista tinctoria (+) 3,11. - Geranium palustre (h) 1,2,3,6. - G. pratense 2,3,6. - G. pyrenaicum 1,2,3. - G. robertianum (h) 1-7. - Geum urbanum 1-4,6. - Glechoma hederacea 1,2,3. - Glyceria fluitans 2,3,4,6. - G. plicata 6,7. - Gnaphalium silvaticum 6,7. - G. uliginosum 3,4,6,7.

Hedera helix 1,2,3. - Helianthemum nummularium subsp. ovatum (+) 11. - Hepatica nobilis (r) 2,5. - Heracleum sphondylium 1-4, 6,7,11. - Hesperis matronalis 2,3. - Hieracium laevigatum 1,2,3,6,11. - H. murorum 2-6,8,11. - H. pilosella 2,6,7,8,11. - H. sabaudum 2,6. - H. umbellatum 2,6,7. - Hieracium sp. 1,2,6,11. - Holcus lanatus 1,2,6,11. - H. mollis 4,6,7,8. - Holosteum umbellatum 1,2,3,6,11. - Hordelymus europaeus (r) 6. - Hordeum murinum 1. - Humulus lupulus 1,2. - Hyoscyamus niger 1. - Hypericum hirsutum 7. - H. humifusum 2. - H. maculatum 3-7,11. - H. perforatum (h) 1,2,6,5. - Hypochaeris radicata 2,6,7,11.

Impatiens noli-tangere (h) 2,3,5,6,7. - I. parviflora (h) 1-6.

Juncus bufonius 2,5,6,7. - J. conglomeratus 2,3,5-10. - J. effusus (h) 2-10. - J. macer 1.

Knautia arvensis 2,3,6,11. - K. silvatica (+) 6,11.

Lactuca serriola 1,5,6. - Lamium album 1-6,11. - L. amplexicaule 1,2,6. - L. galeobdolon (h) 2-6. - L. maculatum 2-6. - L. purpureum 1,2,6. - Lapsana communis 1,2,3. - Larix decidua 1-7,9,10,11. - Lathyrus pratensis 1,2,3. - L. silvester subsp. latifolius (!+) 11. - L. tuberosus 1,2. - L. vernus (+) 2. - Leotodon autumnalis (h) 1,2,3. - L. hispidus 1,2,3,6,11. - Lepidium ruderales 1,2. - Ligustrum vulgare 1. - Lilium martagon (!+) 4,5,6. - Linaria vulgaris (h) 1-7,11. - Lolium perenne 1,2. - Lotus corniculatus 1,2,4,6,7,11. - L. uliginosus 2,3,11. - Lunaria rediviva (!) 6. - Luzula campestris (h) 1,2,3,5-9,11. - L. campestris multiflora (h) 6,11. - L. pilosa 2,3,6. - L. nemorosa (h) 1-7,10,11. - Lychnis flos-cuculi 1-4,6. - Lycium halimifolium 1,2. - Lycopodium clavatum (!+) 6. - Lycopsis arvensis 1. - Lysimachia nemorum (+) 5,6,7. - L. nummularia 2,3,6. - L. vulgaris 1,2,4,6,7,11. - Lythrum salicaria (+) 2,6.

Majathemum bifolium (h) 2-8, 10. - Malachium aquaticum 2,5. -

Malva silvestris 2,3. - *Matricaria chamomilla* 2. - *M. discoidea* 2,3,4. - *Medicago lupulina* 1,2. - *M. sativa* 1. - *Melampyrum nemorosum* 6. - *M. pratense* subsp. *vulgatum* 5,6,11. - *Melandrium album* 1,2,3,5,6,11. - *M. rubrum* 3-7. - *Melica nutans* 1,2. - *M. uniflora* (+) 1. - *Melilotus albus* 1,2. - *M. officinalis* 1,2,3,11. - *Mentha aquatica* 6. - *M. arvensis* 6,7,11. - *M. verticillata* 6. - *Mercurialis perennis* 1-6. - *Meum athamanticum* (!h) 3-11. - *Milium effusum* 2-6. - *Moehringia trinervia* 2,4,5,6. - *Mulgedium alpinum* (!+) 5,6. - *Mycelis muralis* 1-6. - *Myosotis arvensis* 2. - *M. micrantha* 2,6. - *M. palustris* agg. 2-7. - *M. silvatica* 2-6.

Nardus stricta 5,6,7,11.

Oenothera sp. (+) 1,2,11. - *Oxalis acetosella* (h) 1-8. - *O. corniculata* 1,2.

Padus racemosa 1,2. - *Paris quadrifolia* (+) 5. - *Pastinaca sativa* 1,2,3,6,11. - *Petasites albus* (h) 2-8. - *P. hybridus* 1. - *Phegopteris dryopteris* (h) 1-7,9,10. - *P. polypodioides* (+) 7,8,9. - *Philadelphus coronarius* 1. - *Phleum pratense* 1,2,3,4. - *Physocarpus opulifolius* 1,2. - *Phyteuma spicatum* 2-5. - *Picea excelsa* 2-5,7-10. - *P. pungens* (h) 2,3,4,6-10. - *Picris hieracioides* 1,2. - *Pimpinella major* (+) 1. - *P. saxifraga* 2,3,5,6,11. - *Pinus nigra* (+) 1. - *P. silvestris* 1,2,5,6. - *P. strobus* (+) 1. - *Pirola rotundifolia* (+) 6,7,8. - *Plantago lanceolata* (h) 1,2,3,5-8,11. - *P. major* (h) 1-8,11. - *Pleuropterus cuspidatus* 1,2,3. - *Poa annua* 1-6,11. - *P. compressa* 4,6. - *P. nemoralis* (h) 1-6,11. - *P. palustris* 2. - *P. pratensis* 4,5,6,11. - *P. pratensis* subsp. *angustifolia* 2,6. - *P. trivialis* 1,2,3,6. - *Polygala vulgaris* 1,2,11. - *Polygonatum odoratum* (+) 1,2. - *P. verticillatum* (+) 4,5,6. - *Polygonum aviculare* 1-4,6. - *P. bistorta* (h) 2,3,5,6,11. - *P. hydropiper* 2,6. - *Populus nigra* 1,2. - *P. tremula* 2,4-7,11. - *Potentilla anserina* 1,2,3,6. - *P. argentea* 1,2. - *P. erecta* 6,7,11. - *P. reptans* 1,2,6. - *Prenanthes purpurea* (h) 2-7,9,10,11. - *Primula elatior* (!+) 2,5. - *P. veris* (!+) 5. - *Prunella vulgaris* 1-4,6,7,11. - *Pteridium aquilinum* 6,7. - *Pulmonaria officinalis* subsp. *obscura* 2-6.

Quercus petraea 1,2,3,5,6. - *Q. robur* (+) 1. - *Q. rubra* 1,2.

Ranunculus acer (h) 1,2,3,5-9,11. - *R. bulbosus* 2,3,6,7. - *R. lanuginosus* (+) 2. - *R. repens* (h) 1-11. - *Raphanus raphanistrum* 1,2. - *Ribes grossularia* 1,2,3,5. - *Rhinanthus minor* subsp. *crista-galli* (!) 6,11. - *Robinia pseudacacia* 1,2. - *Roegneria canina* 2,3,4,6,7. - *Rosa canina* 1,3,5,6,11. - *R. rugosa* 1,11. - *Rubus idaeus* (h) 1-11. - *R. fruticosus* agg. 2,4,5. - *Rumex acetosa* 1,2,3,5-8,11. - *R. acetosella* 1-11. - *R. crispus* 2,6. - *R. obtusifolius* subsp. *silvester* (h) 1-11.

Salix caprea (h) 1-11. - *S. fragilis* 2. - *S. viminalis* 3. - *Sambucus nigra* (h) 1,2,3,5. - *S. racemosa* (h) 1-8. - *Sanguisorba officinalis* (+) 6,7,11. - *Saxifraga granulata* (+) 3. - *Scirpus silvaticus* 7,8,9. - *Scorzonera humilis* (+) 6. - *Scrophularia nodosa* 1-4, 6,7,11. - *Sedum acre* 2,6. - *S. telephium* subsp.

purpureum (r) 7. - Senecio nemorensis subsp.fuchsii (h) 2-11. - S.rivularis (+) 7,8,9. - S.silvaticus 2. - S.viscosus 1,2,3,6. - S.vulgaris 1,2. - Silene cucubalus subsp. vulgaris 2,3,6. - S.inflata 6,7,11. - S.nutans (+) 3,5,6,11. - Sinapis arvensis 1,2,3. - Sisymbrium altissimum 1. - S.loeselii 1,2,3,6. - Solidago virgaurea (+) 4,5,6,11. - S.canadensis 1,2. - Sonchus arvensis 2. - S.asper 2. - S.oleraceus 1,2. - Sorbus aria (+) 2,5. - S.aucuparia 1-11. - Spergularia rubra 1é. - Spiraea van-houttei 1. - Stachys palustris 2. - S.silvatica 2-8. - Stellaria alsine 11. - S.graminea 6,11. - S.holostea 1-6. - S.media (h) 1-7. - S.nemorum subsp.montana (h) 2-8. - Succisa pratensis 2,6. - Symphoricarpos rivularis 1,2,3. - Symphytum officinale 1-4. - S.tuberosum (+) 5,6. - Syringa vulgaris 1,2.

Tanacetum vulgare (h) 1-9,11. - Taraxacum officinale (h) 1-8,11. - Taxus baccata (!r) 1. - Thalictrum aquilegiifolium (+) 3-7. - Thlaspi arvense 1,2,11. - T.alpestre 2-7,11. - Thymus pulegioides 6,11. - Tilia cordata 1,2,4. - Tragopogon pratensis subsp.eupraticus 6,11. - Trientalis europaea (+) 6,7,9,11. - Trifolium alpestre 11. - T.arvense 1,2,3. - T.aureum 6,11. - T.campestre 6,7. - T.dubium 6,7. - T.hybridum subsp.fistulosum 1-6. - T.medium 2,3,6,7,11. - T.pratense 1,2,3,6. - T.repens 1,2,3,5,6,11. - T.resupinatum 1. - T.spadicum 6. - Tripleurospermum maritimum (h) 1,2,3,6,11. - Trisetum flavescens 5,6. - Turritis glabra (+) 11. - Tussilago farfara (h) 1-11. - Typha latifolia (+) 4,6,7.

Ulmus scabra (+) 3,5,6. - Urtica dioica (h) 1-8,11. - U.urens 1,2.

Vaccinium myrtillus 2-8,11. Verbascum nigrum 1,2,3,6,11. - V.thapsiforme 1,2. - Veronica beccabunga 3,6. - V.chamaedrys (h) 1-9,11. - V.hederifolia 2,3. - V.officinalis 5,6,11. - V.persica 1,2. - V.serpyllifolia 2,5,7. - Vicia cracca 1,2,3,6,11. - V.hirsuta 2. - v.sepium 1,2,3,6,11. - V.silvatica (+) 2,5. - V.villosa 2,6. - Vinca minor (!) 2,3. - Viola arvensis 1,2,3,5,6. - V.canina 4-8. - V.odorata 1,2,3. - V.palustris (h) 6-10. - V.riviniana (+) 5. - V.silvatica (h) 2-8. - V.tricolor (h) 1,2,3,5-8,11. - Viscaria vulgaris 3,6,7,11.

Závěr

V Šumném dolu jsem v letech 1982-83 a 1990-91 našel zhruba 400 druhů volně rostoucích cévnatých rostlin. Ve srovnání s okolními lokalitami podobného charakteru (Jezeří, louky u Litvínova, Hamru Křížatek a Janova) je bohatství druhů v Šumném dolu zřetelně největší. Botanici A. REUSS ml. (1851), DOMIN (1907) a H. HEYNERT (1964) tu udávali celkem 278 druhů (z toho 19 druhů z čeledi

Orchidaceae) a z nich řadu jako " velmi hojné ". Z tohoto počtu jsem našel jen 144 druhů tzn., že ubyla téměř polovina. Po osmileté pauze je ubývání zřejmé i v době současné. Více než 50 druhů se zde vyskytuje v tak malém počtu jedinců, že jejich vyhynutí bude v blízké době docela pravděpodobné. Relativně nejčinnější je dosud střední část s přilehlým Pekelským údolím. Celé území je silně postiženo imisemi a s nimi souvisejícími změnami v biosféře.

Zusammenfassung

Der vorliegende Beitrag bringt die Ergebnisse floristischer Forschung in Šumný důl (Rauschengrund) und Pekelský důl (Höllgrund) des Erzgebirges bei der Stadt Litvínov. In den Jahren 1982-83 und 1990-91 es wurden insgesamt mehr wie 400 Arten der Pflanzen festgestellt.

Literatura

- BÁRTA Z a kol. (1973): Příroda Mostecka. - Most.
DOMIN K. (1907): Rudohoří a pruh podrudohorský. - Praha.
DOSTÁL J. (1954): Klíč k úplné květeně ČSR. - Praha.
HEYNERT H. (1964): Das Pflanzenleben des hohes Westerzgebirges. - Dresden u. Leipzig.
MIKYŠKA R. a kol. (1968): Geobotanická mapa ČSSR.- Vegetace ČSSR A2-1.- České země.- Praha.
REUSS A. jun. (1851): Botanische Skizze der Gegend zwischen Kommotau, Saaz, Raudnitz und Teschen.-in: Loschner s Beitrag zur Balneologie p.1-104.
SAMEK V., KRÁTKÝ J. (1962) : Lesní typy Krušných hor.- Děčín.
SLAVÍK B. (1971) : Metodika síťového mapování.- Zpr. Čs. Bot. Společ., Praha, 6:55-62.
VULTERIN (1952): Bioklimatické poměry Severočeské hnědouhelné pánve a přilehlé části hřebenu Rudohoří vzhledem ke chřadnutí lesních prostů.- Pr. Výzk. Úst. Lesn. 6:2:228-241.

Adresa autora:

Josef Švankmajer, Podkrušnohorská 2057, 436 01 Litvínov

Severočes. Přír.
Litoměřice
26:17-30, 1992

Jaromír Sládek

Nové floristické nálezy ve středním Poohří

Neue floristische Funde im mittleren Eger-Flussgebiet

V této zprávě předkládám dosud nepublikované nálezy významných druhů rostlin ve fytogeografickém okrese střední Poohří z let 1980 až 1991.

U některých lokalitních údajů botaniků starší doby nebylo možno jednoznačně posoudit, zda jsou místně totožné s uváděnými nálezy, a proto jsem k nim připojil příslušné citace. Takové nálezy je možno považovat alespoň za staronové.

Do výběru druhů rostlin jsem zahrnul i některé druhy obecnější, které jsou však ve sledovaném regionu dosti vzácné, např. vřes obecný.

Ve snaze o stručnost a přesnost lokalizují nálezy podle následujícího jednotného schematu: název nejbližší obce či osady, směr a vzdálenost od jejího středu, další údaje o lokalitě, rok nálezů. V některých případech uvádím v závorce i vzdálenost od okraje obce (opět ve směru od středu). Pokud uvedený směr ani zhruba neodpovídá některé ze světových stran, vyznačil jsem v závorce hodnotu azimutu. Zkratky světových stran jsou uvedeny velkými písmeny a znamenají buď směr lokality od dané obce (ve spojení se vzdáleností) nebo expozici (svahu), případně jiné označení směru. Zkratky "h.č." a "d.č." znamenají horní nebo dolní část

(svahu).

Velká většina uvedených lokalit leží na území okresu Louny. U zbývajících je v závorce uveden název okresu (Chomutov, Most).

Achillea setacea Waldst. et Kit.: Dolejší Hůrky, VJV 0,3 km, JV svah, 1990. - Dolejší Hůrky, JV 0,1 km, JJZ svah, 1990. - Dolejší Hůrky, ZJZ 0,5 km, J svah, 1990. - Hořetice, SZ 0,8 km, k Hrušovanům, J až JZ svah, 1986. - Libočany, Z/ZSZ (283) 1,6 km, h.č. SV svahu pod železniční tratí, 1990. - Libočany, ZJZ 1,2 km, J svah nad levým břehem Liboce, 1986. - Libočany, JZ 1 km, loučka na ostrohovitém návrší nad pr. břehem Liboce, 1982, 1986. - Libočany, JZ 0,8 km, h.č. ZSZ svahu nad pravobř. nivou Liboce, 1982, 1986. - Libočany SZ 0,7 km, u SV břehu slepého ramene Ohře, 1984. - Malé Březno (okres Most), SSV 0,2 km, starý sad na JJZ svahu, 1987. - Nové Sedlo, V/VSV 1 km, JV svah Zlatého vrchu, 1990. - Nové Sedlo, VSV 1,2 km Z strážka stř.č. Zlatého vrchu, 1990. - Nové Sedlo, VSV/SV 1,3, plošina na Zlatém vrchu u kóty 238, 1986. - Přívlaky, SZ 0,5 km, JZ svahy, 1987. - Přívlaky, V až VJV 0,2 až 0,4 km, JZ svahy, 1986. - Selibice, SZ 0,6 km, h.č. JJZ svahu nad mladým zalesněním, 1990. - Selibice, SSZ 0,7 km, příkrá jižní strážka nad cestou, 1987. Též na okraji plošiny nad strážkou. - Staňkovice, ZSZ 0,9 km, strmý JJZ až JJV svah tzv. Bílé skály, 1982. - Staňkovice, JJV 0,8 km, J svah Krupice nad ostrou zatačkou silnice, 1986. - Staňkovice, JV 0,7 km, plošina při hraně JV svahu, 1985. - Staňkovice, VSV 1,4 km, JV svah, nad ústím rokle, 1985. - Stranná, V 1 km, h.č. JJZ svahu, 1987. - Stroupeč, SSV 0,9, ZJZ svah pod pískovnou, 1982. - Stroupeč, Z 1,2 km, JZ strážka nad levým břehem Ohře, 1986. - Stroupeč, SZ 0,8 km, J svah nad zámečkem, 1986. - Stroupeč, JJV 0,2 až JV 0,7 km, levý břeh Ohře, 1984. - Tvršice, S/SSV 1,2 km, h.č. ZJZ svahu, 1990. - Velemyšleves, V 0,4 km, J až JZ svah, 1987. - Veličkov, J 0,6 km, J svah a hrana V svahu nad železniční tratí, 1987. - Záhoří, SZ 0,2 km, stř.č. ZSZ svahu pod zalesněním, 1986. - Záhoří, Z 0,2 km, h.č. Z svahu nad sesuvem, 1981, 1986. - Záhoří, ZSZ 0,5 km, suchá louka na šterkopísku při levém břehu Ohře, 1986. - Zálezly, SZ 0,7 km, h.č. JV svahu rokle, 1983. - Zálužice, SSV/SV (34) 0,6 km, VJV strážka mezi cestami, 1988. - Žabokliky, VSV 0,2 až 0,3 km od kostela, JJV svah nad levobřežní nivou Liboce, 1985. - Žabokliky, JZ 0,05 km od kostela, JV svah, 1985. - Žatec, SV/VSV (60) 1,4 km, V strážka pod železniční vlečkou, 1984. - Žatec, JV/JJV (146) 2,4 (1,2) km, h.č. strmého J svahu nad levým břehem potoka Perečského údolí, 1983.

Alyssum alyssoides (L.) L., syn. *A. calycinum* L.: Staňkovice, ZSZ 0,9 km, strmý J svah tzv. Bílé skály, 1983. - Staňkovice, SV 1 km, J svah nad silnicí, 1990.

Alyssum montanum L.: Dolánky, SV 0,3 km, JZ svah, 1980.

Amoria montana (L.) Soják, syn. *Trifolium montanum* L.: Bezděkov, SZ 0,3 km, JV až SV svah, 1981. - Březno, JJV 0,4 km, vrchol

Březenského vrchu (237), 1988. - Březno, JV 0,5 km, nezalesněná část JV svahu Březenského vrchu, 1988. - Břežany, VSV 1 km, Z svah staré terasy, 1988. - Čeradice, SSZ 1,7 km, h. č. Z svahu V od ústí rokly do údolí Liboce, 1986. - Kličin, SSZ 0,8 km, lada podél Z okraje lesa na mírném JZ svahu, 1981. - Kněžice, SSV 1,3 km, malé návrší u SSV cípu dolního rybníka, 1981. Později lokalita zničena terénními úpravami břehu rybníka. - Libočany, ZJZ 1,3 km, hřbítek pod SSZ svahem poblíž pravého břehu Liboce, 1986. - Libočany, JZ 0,8 km, h. č. ZSZ svahu nad pravobřežní nivou údolí Liboce, 1982: - Lipenec, SSZ 1,1 km, Z svah nad pravým břehem Hasiny, 1987. - Lipenec, Z 0,8 km, h. č. Z svahu nad pravým břehem Hasiny, 1987. - Nové Sedlo, SV 1,1 km, SSZ svah se starým sadem, pod borovým lesíkem, 1986. - Skupice, J 1 km, SSV svah mezi poli, 1987. - Staňkovice, JV 0,7 km, plošina při hraně JV svahu, 1985. - Trnovany, ZSZ 0,3 km, nad hranou J srázu výchozu jílů nad silnicí, 1986. - Trnovany, ZSZ 0,4 km, J svah nad silnicí, 1981. - Trnovany, SZ 0,4 km, V svah u lesa, 1981. - Trnovany, VJV 1,2 km, JV sráz ostrohovitě části návrší Sedlo, 1987. - Větrušice, JZ 0,2 km, mírný SZ svah nad cestou, 1981. - Zlovědice, VSV 0,9 km, h. č. Z svahu, 1983.

Antennaria dioica (L.) Gaertn.: Škrle, VJV 0,6 km, d. č. JZ svahu pod lesem, 1982.

Anthericum liliago L.: Dolánky, SV 0,3 km, JZ svah, 1980. - Dubčany, JJV 0,4 km, JZ stránka nad opuštěným lomem, 1983. - Staňkovice, ZSZ 0,9 km, strmý J svah tzv. Bílé skály, 1981, 1989.

Armeria vulgaris Willd. subsp. *vulgaris*, syn. *A. elongata* Hoffm. subsp. *elongata*: Břežany, VSV 1 km, Z svah staré terasy, 1988. - Levonice, SSZ 0,6 km, V stránka nad silnicí, 1988. - Libočany, Z/ZSZ (283) 1,6 km, h. č. SV svahu pod železniční tratí, 1990. - Libočany, ZJZ 1,3 km, hřbítek pod SSZ svahem poblíž pravého břehu Liboce, 1982. - Libočany, JZ 0,8 km, h. č. ZSZ svahu nad pravobřežní nivou Liboce, 1982. - Libočany, JZ 0,6 km, loučka při cestě nad SZ křovinatým svahem, 1982. - Libočany, JZ 0,5 km, stránky při hraně SSZ svahu, nad lesem, 1981, 1986. - Libočany, SZ 0,7 km, u SV břehu slepého ramene Ohře, 1984. Nové Sedlo, VSV 1,1 km, JZ svah Zlatého vrchu, 1990. - Nové Sedlo, VSV 1,2 km, Z stránka hřbetu Zlatého vrchu, 1985. - Nové Sedlo, VSV/SV 1,2 km až 1,3 km, hřbetní plošina Zlatého vrchu u kóty 238, 1986. - Nové Sedlo, SV 1,1 km, SSZ svah se starým sadem, pod borovým lesíkem, 1987. Též na sousedním V svahu. - Staňkovice, JV 0,7 km, JV svah nad cestou, 1980: - Staňkovice, JV 0,7 km, plošina při hraně JV svahu, 1985. - Staňkovice, VJV 0,7 km, starý sad na VSV svahu, 1985. - Stránky, V 0,1 km, Z stránky u pískovny, 1983. - Žatec, Z 1,5 km, suchá louka u Spáleného mlýna na pravém břehu Ohře, 1982. Cf. Čelakovský 1871: Ohře u Žatce.

Artemisia pontica L.: Holedeček, V 0,6 km, JV svah návrší Výrovka, 1983. - Hořetice, SSV 0,1 km, JJZ svah, 1986. - Hořetice, V až VJV 0,5 až 1 km (směrem k Žíželcím), J až JJZ svah, 1985.

- Kličín, JJZ 0,5 km, h. č. JJZ svahu, 1983. - Libočany, JZ 1 km, loučka na ostrohoovitém návrší, 1984. - Postoloprty, SV 1,7 km, J svah pod opuštěným lomem, 1988, Též asi 100 m k V na JJV svahu, 1989. - Postoloprty, VSV/SV 2,2 km, JZ až JJV svah nad silnicí do Lenešic, 1987. - Přívlaky, SV 0,3 km, JZ svah, 1981. - Přívlaky, SZ 0,5 km, JJZ svah, 1986. - Staňkovice, SSV 0,8 km, JJV svah pod hranou rokles, 1986, 1990. - Staňkovice, JJV 0,8 km, J svah Krupice nad ostrou zatáčkou silnice, 1986. - Staňkovice, JV 0,7 km, JV svah nad cestou, 1985. - Staňkovice, VSV 1,4 km, J svah, 1985. - Stranná (okres Chomutov), SV/VSV (55) 0,7 km, J svah, 1987. - Stranná (okres Chomutov), VSV 0,5 km, JJZ svah, 1986. - Stranná (okres Chomutov), SSV 0,5 km, h.č. J svahu, 1987. - Stroupeč, VSV 0,7 km, JZ svah, 1986. - Škrle (okres Chomutov), VJV 0,8 km, h.č. JZ až J svahu nad V částí lesíka, 1982. - Trnovany, ZSZ 0,3 km, nad hranou jílového srázu, 1986. - Trnovany, ZSZ 0,35 km, h.č. příkrého J svahu, 1982. - Trnovany, ZSZ 0,4 km, J svah nad silnicí, 1981. - Velemyšleves, VJV 0,5 km, nad úpatím JZ svahu nad levým břehem Chomutovky, 1986. - Velichov, SSV 0,5 km, J svah nad roklí, 1983. - Velichov, J 0,5 km, h.č. V svahu nad železniční tratí, 1987. - Větrušice, JJZ 0,3 km, strmý JJZ svah, 1985. - Zálezly, SZ 0,1 km (okraj obce), sesuvný J svah, 1985. - Zálezly, SZ 0,7 km, h.č. JV svahu rokles, 1985. - Žabokliky, VSV 0,2 km, (nad posledním domem), JJV svah, 1985. - Žabokliky, JZ 0,05 km od kostela, JV svah, 1985. - Žatec, SV/VSV (60) 1,4 km, V stránka za zahrádkami, 1984. - Žíželice, JV/VJV (123) 0,7 km, JZ svah, 1985. - Žíželice, JV/JJV (144) 0,9 km, strmý V svah pod železniční tratí, 1988. - Cf. Čelakovský 1871: Žíželice.

Astragalus austriacus Jacq.: Staňkovice, SV 1 km, J svah nad opuštěnou pískovnou, 1990: 2 rostliny. (Další lokality viz Severočes. Přír. 24: 12-15, 1990.)

Astragalus cicer L.: Dobříčany, SSZ 0,7 km, u cesty na pravém břehu Blšanky, 1987. - Dolejší Hůrky, JV 0,1 km, JJZ svah, 1987. - Lipenec, SZ 1 km, JV stránka nad levobřežní nivou Hasiny, 1987. - Selibice, SZ 0,6 km, úpatí JJZ svahu nad cestou i v horní části svahu nad zalesněním, 1987. - Skupice, J 1 km, SSV svah mezi poli, 1987. - Staňkovice, ZSZ 1,4 km, pravý břeh Hutné u můstku, 1988. - Stroupeč, JJV 0,3 km, levý břeh Ohře, 1984. - Velichov, SSV 0,7 km, V svah nad tratí, 1983. - Žatec, SV/VSV (60) 1,4 km, na náspu bývalé vlečky, 1986. V r. 1990 vlečka obnovena. - Žatec, V (82) 1,5 km, hrana S svahu, 1987. - Žatec, SSZ 2 km, J svah Starého vrchu, 1986.

Astragalus danicus Retz.: Březno (u Loun), JV 0,5 km, JV svah V části Březenského vrchu, 1988. - Březno (u Loun), JJV 0,4 km, vrchol Březenského vrchu (237), 1988. - Bylany (okres Most), V 0,6 km, mezi bývalou silnicí a novým rybníčkem, Z od mostu přes Luční potok, 1991: 1 velký trs. - Bylany (okres Most), JV 0,8 km, návrší Skalka (247), 1984. - Čeradice, S/SSZ 1,7 km, h.č. Z svahu V od ústí rokles do údolí Liboce, 1986. - Čeradice, S/SSZ 1,7 km, hrana SZ svahu nad údolím Liboce, JJZ od ústí rok-

le, 1986. - Havraň (okres Most), JV 0,6 km, loučka v zatáčce silnice k Moravěsi, proti domu čp. 130, 1990. - Kličín, SSZ 0,8 km, lada podél lesa na mírném JZ svahu, 1981. - Libočany, Z/ZSZ (283) 1,6 km, h.č. SV svahu pod železniční tratí, 1982, 1990. - Libočany, JZ 0,8 km, h.č. ZSZ svahu nad pravobřežní nivou Liboce, 1982. - Libočany, JZ 0,6 km, loučka mezi cestou a hranou křovinatého SZ svahu, 1982. - Lišnice (okres Most), VSV 0,2 km, h.č. JJZ svahu, 1983, 1989. - Minice, V/VJV 0,5 km, JZ svah nad levobřežní nivou Chomutovky, 1984. - Minice, SV 0,2 km, JZ svah, 1984. - Nechranice (okres Chomutov), SSV 0,6 km, JV svah nad levým břehem Ohře, 1988. - Nové Sedlo, V/VSV 1 km, JZ svah Zlatého vrchu, 1982. Též poblíž na Z svahu. - Polerady (okres Most), SZ 0,6 km, J svah nad železniční vlečkou mezi roklemi, 1986, 1991. - Polerady (okres Most), SSZ 0,3 km, JZ až J svah nad obcí, proti domu čp. 106, 1988. - Přívlaky, SZ 0,5 km, JJZ svah, 1985. - Přívlaky, V až VJV 0,2 až 0,4 km, JZ svah, 1986. - Staňkovice, SSZ 0,9 km, loučka při hranách J až JV svahu, 1989. - Staňkovice, JV 0,7 km, h.č. JV svahu a přilehlá plošina nad ním, 1985. - Staňkovice, VJV 0,7 km, starý sad na VSV svahu, 1985. - Stranná (okres Chomutov), VSV 0,5 km, JJZ svah, 1986. - Stroupeč, SV 0,5 km, h.č. Z až JZ svahu, 1982. - Stroupeč, SZ 0,8 km, J svah nad zámečkem, 1986. - Stroupeč, S/SSV 0,7 km, VJV svah rokle, 1986. - Škrle (okres Chomutov), V 0,4 km, h.č. JZ svahu nad lesem, 1981. - Velemyšleves, SV 0,2 km, Z svah nad silnicí do Mostu, 1981, 1987. - Velemyšleves, SSV 0,8 km, Z svah nad levým břehem v rokli, 1983. - Velemyšleves, V 0,4 km, J až JZ svah, 1986. - Větrušice, JZ 0,2 km, mírný SZ svah nad cestou, 1981. - Záhoří, SZ 0,2 km, střední část ZSZ svahu pod zalesněním, 1981. - Záhoří, Z 0,2 km, h.č. Z svahu nad sesuvem, 1980, 1986. - Zálezly, SZ 0,7 km, h.č. JV svahu rokle, též s bílými květy, 1983. - Zlovědice, VSV 0,9 km, h.č. Z svahu, 1983. - Žabokliky, VSV 1,9 km, h.č. J jílového srázu, 1982. - Žiželice, JV/JJV (144) 0,9 km, strmý V svah návrší pod železniční tratí, 1991.

Astragalus exscapus L.: Dolejší Hůrky, VJV 0,3 km, JV svah, 1990. - Lišnice (okres Most), JV 0,7 km, J svah zčásti vytěženého kopce nad levým břehem Srpiny, 1986. - Přívlaky, SZ 0,5 km, JJZ svah, 1986. - Selibice, SSZ 0,7 km, příkrá J stráňka a okraj plošiny nad ní, 1987. - Staňkovice, ZSZ 0,9 km, J svah u V strany rokle, 1989. - Staňkovice, SZ 1 km, hrana JV svahu, 1989. - Staňkovice, SSV 0,8 km, JZ stráňka mezi roklemi, 1990. - Staňkovice, SSV (20) 0,9 km, JJV svah pod hranou rokle, 1986. - Staňkovice, SSZ 0,9 km, h.č. J svahu, 1989. - Staňkovice, S/SSV (12) 0,9 km, JZ svah pod zalesněním, 1990. - Staňkovice, SV/SSV 1 km, nad opuštěnou pískovnou, 1990. - Tvršice, S/SSV (15) 1,2 km, h.č. ZJZ až Z svahu, 1989. - Záhoří, Z 0,2 km, h.č. Z svahu nad sesuvem, 1980, 1986.

Asragalus glycyphyllos L.: Bezděkov, JJV 0,7 km, u cesty, 1986. - Libočany, JZ 0,8 km, h.č. ZSZ svahu nad pravobřežní nivou údolí Liboce, 1986. - Stroupeč, SZ 0,5 km, starý sad při úpatí

JJZ svahu u cesty k zámku, 1986.

Atriplex prostraha DC. subsp. *latifolia* (Wahlenb) Rauschert L.: Žatec, SV 1,8 km, mokrá louka pod silnicí do Staňkovic, 1984 Kubát. Cf. Čelakovský 1871: Žatec.

Bothriochloa ischaemum (L.) Keng: Dolejší Hůrky, ZJZ 0,5 km, J svah, 1987. - Hořetice, V 0,6 km, J svah nad levobřežní nivou Hutné, 1985. - Hrušovany, JZ 0,5 km, levobřežní J stránka, 1985. - Kličín, JJZ 0,5 km, h.č. JJZ svahu s mladým zalesněním, 1983. - Lišany, Z 0,2 km, JJV svah nad silnicí do Hradiště, 1988. - Měcholupy, VSV 0,4 km, Z svah "V kotli" nad pravým břehem Blšanky, 1980. - Minice, VJV 0,5 km, J svah, 1986. - Nechranice, SSV 0,5 km, JV svah nad levým břehem Ohře, 1987. - Nové Sedlo, V/VSV 1 km, JJV svah Zlatého vrchu, 1981. - Postoloprty, VSV/SV 2,2 km, J svah nad silnicí do Lenešic, 1987. Cf. Domin 1904: svahy vlevo nad silnicí k Lenešicím. - Postoloprty, ZJZ 2 km, d.č. J svahu za náspem železniční trati, 1987. Cf. Domin 1904: ...nad Levonickou bažantnicí ... na svazích při dráze. - Přívlaky, SZ 0,5 km, JJZ svahy, 1986. - Přívlaky, V 0,4 km, h.č. J svahu, 1983. - Selibice, SZ 0,6 km, úpatí JJZ svahu pod zalesněním při cestě do Tvršic a v horní nezalesněné části tohoto svahu, 1987. - Staňkovice, JV 0,7 km, h.č. JV svahu, 1985. - Staňkovice, VSV 1,4 km, J svah při ústí rokly, 1985. - Stranná (okres Chomutov), V 1 km, h.č. JJZ svahu, 1987. - Stroupeč, SSV 0,9 km, ZJZ svah pod pískovnou, 1982. - Tatinná, VSV 0,7 km, J svah nad cestou od hřbitova, 1985. - Tvršice, SV 0,7 km, úpatí J svahu při cestě do Selibic, 1988. - Tvršice, S/SSV (15) 1,2 km, h.č. ZJZ svahu, 1989. - Velichov, SSV 0,5 km, J svah nad rokličí, 1983. - Větrušice, JJZ 0,3 km, strmý JJZ svah, 1985. - Žabokliky, VSV 1,9 km, h.č. příkrého J svahu s výchozem jílu, 1982. - Žabokliky, VSV 0,2 km od kostela, levobřežní JJV svah, 1985. - Žatec, S 1,5 km, h.č. JV svahu pod drůbežárnou "Astra", 1986. - Žatec, JV/JJV (146) 2,4 (1,2) km, h.č. strmého J svahu nad levým břehem potoka, u bývalé obce Pereč, 1983. - Žíželice, SZ/SSZ (330) 1km, JZ svah JV od ústí Vysočanské rokly, 1985. - Žíželice, SV/SSV (34) 0,4 km, ZJZ svah, 1983.

Calluna vulgaris L.: Holec, V 0,6 km, Z svah, 1983. - Kličín, JJZ 0,5 km, h.č. JJZ svahu s mladým zalesněním, 1983. - Kněžice, V 0,5 km, J svah s mladým zalesněním, 1986. - Kněžice, SV 1,3 km, Z svah, 1981. - Nové sedlo, SV 1,1 km, SSZ svah se starým sadem, pod borovým lesíkem, 1986. - Staňkovice, JV 0,7 km, plošina při hraně JV svahu, 1985. - Škrle (okres Chomutov), SZ 0,25 km, JZ svah pod hřbitovem, 1985. - Škrle (okres Chomutov), VJV 0,6 km, d.č. JZ svahu pod lesem, 1982.

Carex secalina Wahlenb.: Postoloprty, SV (52) 1,3 km, mokrá část louky vpravo pod silnicí k Lenešicím, 1988.

Campanula glomerata L.: Libočany, JZ 1 km, hrana SZ svahu ostrohořitého návrší, 1980. - Velichov, SSV 0,7 km, V svah nad železniční tratí, 1983. - Velichov, SSV 0,5 km, při hraně J svahu nad rokličí, JZ stránka, 1983. - Žíželice, JV/JJV (144) 0,9 km,

strmý V svah návrší pod tratí, 1988. Cf. Čelakovský 1871: údolí u Žíželic.

Centarium pulchellum (Swartz) Drude: Staňkovice, VSV 1,2 km, mokřý úhor, 1987. - Truzenice, SZ 0,3 km, pravobřežní louka, na obnaženém jílu po opravě dálkového vodovodu, 1990. - Větrušice, SV 0,1 km, při úpatí ZJZ svahu v mokru při cestě na okraji obce, 1984.

Chamaepitys chia (Schreb.) Holub, syn. *Ajuga chamaepitys* (L.) Schreb.: Staňkovice, S/SSV (12) 0,9 km, JZ svah pod zalesněním, na obnažené půdě, 1990. Cf. Reuss 1867: na polích u Žatce.

Cota tinctoria (L.) J.Gay, syn. *Anthemis tinctoria* L.: Tvršice, S 1,1 km, nad úpatím Z svahu, 1990.

Crinitaria linosyris (Cass.) Less., syn. *Aster linosyris* (Cass.) Bernh., *Linosyris vulgaris* Cass. ex DC.: Březno, JV 0,5 km, JV svah vých. části Březenského vrchu a J svah pod kótou, 1988. - Dolejší Hůrky, ZJZ 0,5 km, J svah, 1987. - Kličín, JJZ 0,5 km, h.č. JJZ svahu s mladým zalesněním, 1983. - Kličín, SSZ 0,8 km, lada podél lesa na mírném JZ svahu, 1981. - Kněžice, SSV 0,3 km, malé návrší u SSV cípu dolního rybníka, 1981. V pozdějších letech devastováno při terénních úpravách břehu.. - Kněžice, 1,3 km, Z svah, 1981. - Lenešice, Z 2,5 km, JV svah nad silnicí k Postoloprům, 1989. - Minice, V/VJV 0,5 km, JZ svah, 1985. - Nové Sedlo, V/VSV 1 km, JV svah Zlatého vrchu, 1981. - Polerady (okres Most), SZ 0,6 km, loučka nad J svahem a nad roklemi, 1986. - Postoloprty, VSV 2,2 km, J svah nad silnicí do Lenešic, 1987. - Staňkovice, SV 1 km, J svah nad silnicí, 1985. - Staňkovice, VSV 1,4 km, J svah Z od ústí rokle, 1985. - Škrle (okres Chomutov), ZSZ 0,4 km, JJZ mírný svah, 1985. - Škrle (okres Chomutov), VJV 0,6 km, d.č. JZ svahu pod lesem, 1982. - Škrle (okres Chomutov), V 0,4 km, h.č. JZ svahu nad lesem, 1981. - Tatinná, VSV 0,7 km, J svah nad cestou od hřbitova, 1985. - Velemyšleves, SSV 0,8 km, Z svah nad levým břehem v rokli, 1984. - Velichov, SSV 0,5 km, h.č. J svahu nad rokli, 1983. - Velichov, J 0,5 km, h.č. V svahu nad železniční tratí, 1987. - Větrušice, JJZ 0,3 km, JJZ strmý svah, 1985. - Větrušice, JZ 0,2 km, mírný SZ svah nad cestou, 1981. - Zálezly, SZ 0,1 km, sesuvný J svah u okraje obce, 1981. - Zálezly, SZ 0,7 km, h.č. JV svahu rokle, 1985. - Žabokliky, VSV 1,9 km, h.č. příkrého J svahu nad levým břehem Liboce, 1984. - Žabokliky, VSV 0,2 km, levobřežní JJV svah u okraje obce, 1985. - Žabokliky, VSV/V (75) 1,4 km, SZ svah Voznice nad pravobřežní nivou Liboce, proti můstku, 1984. - Žatec, S 1,5 km, J sráz pod drubežárnou (u "Astry"), 1987. - Žíželice, SZ/SSZ (330) 1 km, JZ svah JV od ústí Vysočanské rokle, 1985. - Žíželice, SV/SSV (34) 0,4 km, ZJZ svah nad obcí, 1983. - Žíželice, JV/VJV (123) 0,7 km, JZ svah nad levým břehem Hutné, 1981. Poslední tři lokality cf.: Thiel in Reuss 1867 (Žíželice), Čelakovský 1871 (u Žíželic vícekrát).

Gentianopsis ciliata (L.) Ma, syn. *Gentiana ciliata* L.: Velemyšleves, SSV 0,8 km, v rokli na Z svahu nad levým břehem Vele

myšleveského potoka, 1985. - Větrušice, JZ 0,2 km, mírný SZ svah nad cestou, 1981. - Větrušice, JJZ 0,3 km, strmý JJZ svah, 1985.

Inula hirta L.: Trnovany, ZSZ 0,3 km, nad hranou jílového srázu, 1986. - Žiželice, JV/JJV (144) 0,9 km, strmý V svah pod železniční tratí, 1988. Cf. Thiel in Čelakovský 1871: Žiželice.

Iris pseudacorus L.: Záhoří, ZSZ 0,5 km, okraj levého břehu Ohře, 1986. - Žatec, Z 1,5 km, okraj pravého břehu Ohře při louce u Spáleného mlýna, 1985.

Jasione montana L.: Veletice, S 0,6 km, nad JJV svahem, 1988.

Kohlrauschia prolifera (L.) Kunth, syn. *Tunica prolifera* (L.) Scop.: Stroupeč, JV 0,7 km, u cesty na levém břehu Ohře, 1984, det. Kubát.

Leopoldia tenuiflora (Tausch) Heldr., syn. *Muscari tenuiflorum* Tausch: Lipenec, Z 0,8 km, h. č. Z svahu nad pravým břehem Hasiny, 1987.

Lepidium campestre (L.) R. Brown: Hořetice, SZ 0,5 km, J svah nad silnicí k Hrušovanům, 1986. - Lenešice, Z 2,5 km, JV svah nad silnicí k Postoloprťům, 1989. - Malé Březno (okres Most), SSV 0,2 km, starý sad na JJZ svahu, 1989. - Polerady (okres Most), SSZ 0,3 km, J svah nad železniční vlečkou, proti domu čp. 106, 1991. - Postoloprty, SV 1,7 km, J svah pod opuštěným lomem, 1987, též SV 1,8 km, JJV svah, 1989. - Stroupeč, JV 0,7 km, levý břeh Ohře, 1984. - Velemyšleves, SSV 0,8 km, v rokli na Z svahu, nad levým břehem Velemyšleveského potoka, 1983. - Záhoří, Z 0,2 km, Z svah nad sesuvem, 1984.

Lepidium densiflorum Schrad. : Stroupeč, JV 0,7 km, u cesty na levém břehu Ohře, 1984 Kubát.

Lepidium perfoliatum L.: Staňkovice, ZSZ 0,9 km, při úpatí jílového srázu tzv. Bílé Skály, 1983.

Medicago minima (L.) Bartal: Záhoří, Z 0,2 km, Z svah nad sesuvem, 1982.

Melica transsilvanica Schur: Hrušovany, JZ 0,5 km, levobřežní J stráňka, 1985. - Libočany, JZ 1 km, loučka na ostrohovitém návrší, 1986. - Libočany, JZ 1,3 km, VJV svah údolíčka, 1986. - Libočany, J 0,5 km, J stráňka opuštěné pískovny, 1986. - Lipenec, Z 0,8 km, h. č. Z svahu nad pravým břehem Hasiny, 1987. Lišnice (okres Most), JV 0,7 km, J svah kopce nad levým břehem Srpiny, 1989. - Nové Sedlo, SV (50) 1 km, VJV stráňka nad cestou, 1987. - Postoloprty, SSV 0,5 km, J svah, 1988. - Postoloprty, SV 1,7 km, J svah, hrana opuštěného lomu, 1988. - Postoloprty, VSV/SV (52) 2,2 km, h. č. J svahu nad lesíkem nad silnicí do Lenešic, 1987. - Selibice, SSZ 0,7 km, příkrá J stráňka nad cestou, 1987. - Staňkovice, SV 1 km, J svah nad silnicí, 1985. - Staňkovice VSV 1,4 km, V svah rokle, 1985. - Touchovice, V 0,5 km, JJZ svah s výchozí pískovce, 1987. - Žatec, S 1,5 km, strmý J svah pod drůbežárnou (u Astry), 1985. - Žatec, SSV 1,7 km, J svah šterko-pískového valu, 1985.

Orthantha lutea (L.) A.J. Kerner ex Wettst.: Velichov, SSV 0,7 km, h. č. V svahu nad železniční tratí, 1983. - Velichov,

SSV 0,5 km, h. č. J svahu nad roklí, 1983. Cf. Pokorný in Reuss 1867: u Žatce.

Otites cuneifolius Rafin., syn. *Silene otites* Wibel: Bylany (okres Most), JV 0,8 km, návrší Skalka (247), 1981. - Čeradice S/SSZ (349) 1,7 km, h. č. Z svahu V od ústí rokle do údolí Liboce, 1986. - Dolánky, SV 0,3 km, JZ svah, 1980. - Hořetice, SZ 0,5 km, J svah nad silnicí k Hrušovanům, 1986. Cf. Čelakovský 1871: v údolí u Hořetic. - Kličin, SZ 0,1 km, h. č. JZ svahu, 1983. - Lenešice, Z 2,5 km, JV svah nad silnicí k Postoloprtnům, 1989. - Libočany, ZJZ 1,2 km, J svah nad levým břehem Liboce, 1986. - Libočany, JZ 0,6 km, loučka mezi cestou a hranou SZ křovinatého svahu, 1982. - Libočany, JZ 0,5 km, stránka nad zalesněním SSZ svahu, 1981. - Lišnice (okres Most), VSV 0,2 km, JJZ svah, 1983. Cf. Čelakovský 1871: Lišnice u Bylan. - Minice, SV 0,2 km, JZ svah, 1984. - Nové Sedlo, V/VSV 1 km, JV svah Zlatého vrchu, 1981. - Nové Sedlo, SV 1,1 km, V svah pod borovým lesíkem, 1986. - Polerady (okres Most), SV 0,3 km, VJV stránka nad bývalou silnicí do Židovic, 1986. - Polerady (o. Most), SZ 0,6 km, J svah nad železniční vlečkou, mezi roklemi, 1986. - Přívlaky, SZ 0,5 km, JJZ svahy, 1986. Přívlaky, V 0,4 km, h. č. J svahu, 1983. - Selibice, SSZ 0,7 km, plošina nad příkrou J stránkou, 1987. - Staňkovice, JJV 0,8 km, J svah Krupice nad ostrou zatačkou silnice do Tvršic, 1986. - Staňkovice, VSV 1,4 km, Z svah při ústí rokle, 1985. - Stroupeč, Z 1,2 km, JZ stránka nad levým břehem Ohře, 1986. - Tvršice, S/SSV (15) 1,2 km, h. č. ZJZ svahu, 1989. - Velemyšleves, SSV 0,8 km, Z svah rokle nad levým břehem Velemyšleveského potoka, 1987. - Velemyšleves, V 0,4 km, J svah, 1985. - Větrušice, JZ 0,2 km, mírný SZ svah nad cestou, 1985. - Záhoří, SZ 0,2 km, str. č. ZSZ svahu pod zalesněním, 1981. - Záhoří, Z 0,2 km, h. č. Z svahu nad sesuvem, 1980, 1986.

Oxytropis pilosa (L.) DC.: Bylany (okres Most), V 0,5 km, V konec kolejiště vlečky na náspu, na místě bývalého slaniska, 1986. Zřejmě zavlečena.

Phleum phleoides (L.) Karsten, syn. *P. boehmeri* Wibel: Dolánky, SV 0,3 km, JZ svah, 1980. - Holedeček, SSZ 1,5 km, SV svah nad silnicí do Žatce, 1986. - Měcholupy, VSV 0,4 km, Z svah nad pravým břehem Blšanky, "V kotli", 1983. - Stranná (o. Chomutov), SV/VSV (55) 0,7 km, JZ svah, 1987. - Trnovany, SZ 0,4 km, V svah u lesa, 1981.

Prunella grandiflora (L.) Scholler: Dolánky, SV 0,3 km, JZ svah, 1980. - Opočno, JV 0,5 km, SV stránka nad cestou za hřbitovem, 1987. - Skupice, J 1 km, SSV svah mezi poli, 1987.

Pseudolysimachion spicatum (L.) Opiz, syn. *Veronica spicata* L.: Březno, JJV 0,4 km, vrchol Březenského vrchu (237), 1988. - Březany, VSV 1 km, Z svah terasy, 1988. - Holedeček, V 0,6 km, JZ svah, 1983. - Kličin, SSZ 0,8 km, lada podél lesa na mírném JZ svahu, 1982. - Lišnice (okres Most), VSV 0,2 km, h. č. Z svahu, 1989. - Nechanice, SSV 0,5 km, JV svah nad levým břehem Ohře,

1987. - Nové Sedlo, VSV 1,2 km, J svah Zlatého vrchu, 1980. - Nové Sedlo, V/VSV 1 km, JV svah Zlatého vrchu, 1981. - Nové Sedlo, SV 1,1 km, SSZ svah se starým sadem, pod borovým lesíkem, 1987. Též na sousedním V svahu. - Staňkovice, VJV 0,7 km, VSV svah se starým sadem, 1985. - Stranná (okres Chomutov), SV/VSV (55) 0,7 km, JZ svah, 1987. - Větrušice, JZ 0,2 km, mírný SZ svah nad cestou, 1981.

Pulicaria vulgaris Gaertn.: Blažim, ZSZ 0,2 km, v obci JZ od kostela, mokrá loučka, 1987.

Pulsatilla pratensis (L.) Miller subsp. *bohemica* Skalický, syn. *P. nigricans* Stoerck: Dolánky, SV 0,3 km, JZ svah, 1980. - Nové Sedlo, VSV 1,2 km, Z svah str. č. Zlatého vrchu, 1988. - Přívlaky, SZ asi 0,5 km, h. č. JJZ svahu (J a SZ stránky), 1986.

Ranunculus illyricus L.: Staňkovice, VJV 0,7 km, V svah, okraj akátového lesíka, 1986.

Rapistrum perenne (L.) All.: Postoloprty, SV 1,7 km, J svah pod opuštěným lomem, 1988. Též o 100 m dále k VSV na JJV svahu, 1989. - Žíželice, SZ/SSZ (330) 1 km, JZ svah JV od ústí Vysočanské rokle, 1988.

Scabiosa canescens Waldst. et Kitt.: Březno, JJV 0,4 km, vrchol Březenského vrchu (237), 1988. - Březno, JV 0,5 km, JV svah v. č. Březenského vrchu, 1988. - Bylany (okres Most), JV 0,8 km, návrší Skalka (247), 1981, 1991. - Holedeček, SSZ 1,6 km, h. č. mírného Z svahu V od silnice k Žatci na pravoběžní straně Perečského údolí, 1986. - Holedeček, V 0,6 km, JZ svah, 1980. - Hořetice, VJV 0,7 km, JJZ svah nad levobřežní nivou Hutné, 1988. Cf. Čelakovský 1871: hojně v údolí u Hořetic. - Kličín, JJZ 0,5 km, h. č. JJZ svahu s mladým zalesněním, 1983. - Kličín, SSZ 0,8 km, lada podél lesa na mírném JZ svahu, 1981. - Kněžice, V 0,5 km, J svah s mladým zalesněním, 1986. - Kněžice, SSV 1,3 km, malé návrší u SSV cípu dolního rybníka, 1981. V pozdějších letech lokalita zničena při úpravách rybníka. - Lišnice (okres Most), VSV 0,2 km, h. č. JJZ svahu, 1989. - Minice, V/VJV (103) 0,5 km, JZ svah, 1985. - Nové Sedlo, VSV 1,1 km, Z svah Zlatého vrchu, 1981. - Nové Sedlo, VSV 1,1 km, vrchol Zlatého vrchu (245), 1983. - Nové Sedlo, SV 1,1 km, SSZ svah se starým sadem, pod borovým lesíkem, 1986. - Přívlaky, SZ asi 0,5 km, Z svah, 1987. - Staňkovice, SV 1 km, J svah nad silnicí, 1985. - Staňkovice, JV 0,7 km, plošina při hraně JV svahu, 1985. - Staňkovice, VJV 0,7 km, VSV svah se starým sadem, 1985. - Staňkovice, VSV 1,4 km, JZ až Z svah, 1985. - Stranná (okres Chomutov), SV/VSV (55) 0,7 km, JZ svah, 1987. - Škrle (okres Chomutov), V 0,4 km, h. č. JZ svahu nad lesem, 1981. - Trnovany, SZ 0,4 km, V svah u lesa, 1981. - Velemyšleves, SSV 0,8 km, Z svah nad levým břehem Velemyšleveského potoka, 1981. - Velemyšleves, V 0,4 km, JZ svah, 1985. - Větrušice, JZ 0,2 km, mírný SZ svah nad cestou, 1981. - Větrušice, JJZ 0,3 km, strmý JJZ svah, 1985. - Žabokliky, VSV/V (75) 1,4 km, SZ svah Voznice nad pravobřežní nivou Liboce proti

můstku, 1984. - Žíželice SZ/SSZ (330) 1 km, JZ svah JZ od ústí Vysočanské rokle, 1982. - Žíželice, SV/SSV (34) 0,4 km, ZJZ svah nad obcí, 1983. Cf. Thiel in Reuss 1867: Žíželice. - Žíželice, JV/JJV (144) 0,9 km, strmý V svah návrší pod železniční tratí v údolí, 1988. Cf. Čelakovský 1871: hojně v údolí u Žíželice.

Schoenoplectus tabernaemontani (C.C.Gmel.) Palla: Bezděkov, VJV 0,3 km, bažina v poli vpravo od cesty do Trnovan, 1987. - Hořetice, VJV 0,3 km, mokrá levobřežní louka, 1985.

Sclerochloa dura (L.) Beauv.: Dolejší Hůrky, JV 0,1 km, na cestě, 1990. - Kaštice, Z 1 až 1,4 km, na cestě do Zlovědic podél železniční trati, 1989. - Krásný Dvůr, VSV 0,6 km, na cestě u fotbalového hřiště, nad levým břehem Lesky, 1988. - Nové Sedlo, SV/VSV (54) 1,8 km, na cestě do Libočan u JZ okraje bývalé obce Hůrky, 1990. - Tvršice, S 0,3 až 0,6 km, na cestě od železniční trati až k úpatí Z svahu, 1990. - Záhoří, SSZ 0,8 km, na mírném Z svahu u cesty, 1986.

Serratula tinctoria L.: Minice, VJV 0,5 km, nad úpatím JZ svahu nad cestou, 1986. - Kličín, SSZ 0,8 km, lada u okraje lesa, 1981.

Seseli hippomarathrum Jacq.: Dolánky, SV 0,3 km, JZ svah, 1980. - Kličín, JJZ 0,5 km, h. č. JZ svahu s mladým zalesněním, 1983. - Kličín, SSZ 0,8 km, lada podél lesa na mírném JZ svahu, 1981. - Lenešice, Z 2,5 km, JV svah nad silnicí k Postoloprům, 1989. - Minice, V/VJV (103) 0,5 km, JZ svah 1984. - Nové Sedlo, V/VSV 1 km, JJV svah Zlatého vrchu, 1981. - Nové Sedlo, VSV 1,2 km, V svah Zlatého vrchu, 1985. - Nové Sedlo, VSV 1,1 km, vrchol Zlatého vrchu (245), 1985. - Polerady (okres Most), SZ 0,6 km, J svah nad železniční vlečkou, mezi roklemi, 1986. - Polerady (okres Most), SSZ 0,3 km, J svah nad železniční vlečkou, u obce nad domem čp. 106, 1991. - Postoloprty, SV/VSV (50) 2,2 km, J svah nad lesíkem, nad silnicí do Lenešic, 1987. Cf. Domin 1904: svahy severně od Postoloprta a Ohře vlevo nad silnicí k Lenešicím. - Přívlaky, SZ asi 0,5 km, h. č. JJZ svahu, 1987. - Přívlaky, V 0,4 km, h. č. J svahu, 1983. - Staňkovice, VSV 1,4 km, J svah, 1985. - Tatinná, SSV 0,2 km, J svah nad okrajem obce, 1985. - Touchovice, V 0,5 km, JJZ svah s výchozy pískovce, 1987. - Trnovany, ZSZ 0,4 km, J svah nad silnicí k Žatci, 1981. - Tvršice, S/SSV (15) 1,2 km, h. č. ZJZ svahu, 1989. - Velemyšleves, V 0,4 km, J svah, 1984. - Záhoří, SZ 0,2 km, str. č. ZSZ svahu pod zalesněním, 1981. - Záhoří, Z 0,2 km, h. č. Z svahu nad sesuvem, 1981. - Žíželice, SV/SSV (34) 0,4 km, ZJZ svah nad obcí, 1984. Cf. Thiel in Reuss 1867: návrší u Žíželice.

Sisymbrium altissimum L., syn. *S. pannonicum* Jacq.: Selibice, SZ 0,6 km, h. č. JJZ svahu nad zalesněním, 1990. - Selibice, SSZ 0,7 km, příkrá J stránka nad cestou, 1990. - Staňkovice, JJV 0,8 km, h. č. JV svahu nad silnicí do Tvršic, 1986.

Stachys recta L.: Bylany (okres Most), JV 0,9 km, návrší Skalka (247), 1986.

Stipa capillata L.: Bezděkov, SZ 0,3 km, J svah, 1981. - By-

lany (okres Most), JV 0,8 km, návrší Skalka (247), 1981. - Dolejší Hůrky, ZJZ 0,4 km, J svah, 1987. - Hořetice, SZ 0,5 km, J svah nad silnicí ke Hrušovanům, 1986. - Hořetice, V 0,6 km, J svah, 1986. - Levonice, SSZ 0,6 km, V stráňka nad silnicí, 1988. - Libočany, ZJZ 1,2 km, J svah nad levým břehem Liboce, 1984. - Lipeňec, Z 0,8 km, hrana J svahu nad pravým břehem Hasiny, 1987. - Nechranice, SSV 0,5 km, JV svah nad levým břehem Ohře, 1987. - Nové Sedlo, VSV 1,1 km, JV svah Zlatého vrchu, 1981. - Nové Sedlo, SV 1 km, VJV stráňka nad cestou, 1987. - Nové Sedlo, SV 1,1 km, V svah pod borovým lesíkem, 1986. - Přívlaky, SZ asi 0,5 km, h. č. JJZ svahu, 1987. - Selibice, SZ 0,6 km, h. č. JJZ svahu nad zalesněním, 1987. - Selibice, SSZ 0,7 km, příkrá J stráňka nad cestou, 1990. - Staňkovice, SSV/SV 1 km, nad opuštěnou pískovnou, 1989. - Staňkovice, SV 1 km, J svah nad silnicí, 1985. - Staňkovice, JV 0,7 km, h. č. JV svahu a plošina nad ním, 1985. - Staňkovice, SSV (20) 0,9 km, JJV svah pod hranou rokles, 1989. - Staňkovice, VSV 1,4 km, J svah poblíž ústí rokles, 1985. - Stranná (okres Chomutov), V 1 km, h. č. JJZ svahu, 1987. - Stroupeč, SSV 0,9 km, ZJZ svah pod pískovnou, 1982. - Tatinná, VSV 0,7 km, J svah nad cestou od hřbitova, 1985. - Trnovany, ZSZ 0,35 km, h. č. příkrého J svahu nad silnicí do Žatce, 1986. - Trnovany, SZ 0,4 km, V svah u lesa, 1981. - Tvršice, S/SSV (15) 1,2 km, h. č. ZJZ svahu, 1989. - Velemyšleves, V 0,4 km, J svah, 1984. - Velichov, J 0,5 km, h. č. V svahu nad železniční tratí, 1987. - Větrušice, JJZ 0,3 km, strmý JJZ svah, 1985. - Zálezly, SZ 0,1 km, sesuvný J svah nad okrajem obce, 1985. - Žatec, S 1,5 km, d. č. J svahu pod drůbežárnou (u Astry), 1985. - Žatec, SSV 1,7 km, J svah štěrkopískového valu, 1985. - Žatec, SV/VSV (60) 1,4 km, V stráňka za zahrádkami, 1984. - Žatec, V/VSV (80) 1,4 km, h. č. JZ svahu, 1988. - Žatec, SSZ 2 km, J svahy Starého vrchu, 1985. - Žatec, JV/JJV (146) 2,4 km, h. č. strmého J svahu nad levým břehem potoka (Pereč), 1983. - Žiželice, SV/SSV (34) 0,4 km, ZJZ svah nad obcí, 1983. - Žiželice, SSV 0,6 km, pod hranou JZ svahu, 1988.

Stipa joannis Čelak.: Postoloprty, SV 1,8 km, JJV svah V od opuštěného lomu, 1989. - Staňkovice, SSZ 0,9 km, hrana J svahu, 1989. - Staňkovice, S/SSV (15) 0,9 km, JV stráňka pahorku v J svahu, 1990. - Staňkovice, SSV (20) 0,9 km, JJV svah při hraně rokles, 1986.

Tetragonolobus maritimus (L.) Roth, syn. *T. siliquosus* (L.) Roth: Bylany (okres Most), JV 0,7 km, návrší Skalka (247), 1982. - Hořetice, V 0,3 km, úpatí JZ svahu u chléva, 1986. - Libočany, J 0,55 km, v opuštěné pískovně, 1986. - Minice, SSV 0,2 km, JZ svah, 1984. - Minice, VJV 0,6 km, levobřežní louka, 1986. - Polerady (okres Most), SV 0,3 km, VJV stráňka nad bývalou silnicí do Židovic, 1981. - Přívlaky, SV 0,2 km, V svah, 1986. - Stroupeč, SV 0,5 km, Z svah, 1982. - Trnovany, ZSZ 0,4 km, J svah nad silnicí k Žatci, 1981. - Trzenice, SSV 0,4 km, JZ svah, 1986. - Velemyšleves, SV 0,2 km, Z svah nad silnicí do Mostu mezi lesem

a obcí, 1987. - Velemyšleves, V 0,4 km, JZ svah, 1986. - Velichov, SSV 0,7 km, V svah nad železniční tratí, 1991. - Záhoří, Z 0,2 km, Z svah nad sesuvem, 1980. - Záhoří, SZ 0,2 km, str. č. ZSZ svahu pod zalesněním, 1981. - Žiželice, SZ 1,1 km, úpatí JZ svahu, 1982. Též západněji na cestě u rybníčka pod ústím Vysočanské rokly, 1985. - Žiželice, SSV/SV (35) 0,5 km, JZ svah, 1988. - Žiželice, JV/VJV (123) 0,7 km, JZ svah nad levým břehem Hutné, 1985.

Thesium linophyllum L.: Bylany (okres Most), JV 0,8 km, návrší Skalka (247), 1989.

Thlaspi coerulescens J. et C. Presl, syn. *T. alpestre* L.: Žatec, Z 1,5 km, S stránka bývalého náhonu Spáleného mlýna na pravém břehu Ohře, u plotu zahrádek pod starými višněmi, 1985.

Trifolium alpestre L.: Břežany, VSV 1 km, Z svah terasy, 1988. - Nové Sedlo, VSV 0,2 km, Z stránka str. č. Zlatého vrchu, 1987. - Přívlaky, SZ asi 0,5 km, Z svah, 1986. - Žiželice, JV/JJV (144) 0,9 km, strmý V svah návrší pod železniční tratí, 1988.

Triglochin palustre L.: Minice, V/VJV 0,4 km, prameniště ve střední části JZ svahu, 1986.

Turritis glabra L.: Havraň (okres Most), SSZ 0,5 km, okraj náspu bývalé železniční trati, 1986.

Verbascum phoeniceum L.: Lenešice, Z 2 km, hrana J křovinatého svahu nad silnicí k Postoloprům, 1989. - Libočany, ZJZ 1,3 km, hřbítek pod SSZ svahem poblíž pravého břehu Liboce, 1980. - Libočany, JZ 0,8 km, h. č. ZSZ svahu nad pravobřežní nivou Liboce, 1986. - Libočany, SZ 0,7 km, u SV břehu slepého ramene Ohře, 1984. - Lišnice (okres Most), VSV 0,2 km, h. č. JJZ svahu s mladým zalesněním, 1984. - Nové Sedlo, VSV 1,2 km, Z stránka str. části hřbetu Zlatého vrchu, 1987. - Přívlaky, V 0,2 km, JZ svah, 1986. - Selibice, J 0,6 km, VJV svah, 1990. - Selibice, SSZ 0,7 km, plošina nad příkrou stránkou, 1987. - Staňkovice ZSZ 0,9 km, J svahy u V strany rokly, 1989. - Staňkovice, SSZ 0,9 km, pod hranou J svahu s mladým zalesněním, 1989. - Staňkovice, SSV (20) 0,9 km, JJV svah při hraně rokly, 1986. - Staňkovice, JJV 0,8 km, J svah Krupice nad ostrou zatačkou silnice do Tvršic, 1986. - Staňkovice, JV 0,7 km, plošina při hraně JV svahu, 1986. - Staňkovice, VJV 0,7 km, v akátovém lesíku v h. č. VJV svahu, 1982. - Stroupeč, VSV 0,7 km, JZ svah, 1986. - Stroupeč, S/SSV 0,7 km, VJV svah rokly, 1986. - Trnovany, ZSZ 0,4 km, J svah nad silnicí k Žatci, 1981. - Velichov, SSV 0,5 km, J svah nad roklí, 1983. - Záhoří, Z 0,2 km, Z svah nad sesuvem, 1980. - Záhoří, ZSZ 0,5 km, suchá louka na štěrkopísku na levém břehu Ohře, 1986. - Zálezly, SZ 0,7 km, h. č. JV svahu rokly, 1983. - Zlovědice, VSV 0,9 km, h. č. Z svahu, 1983. - Žiželice, JV/JJV (144) 0,9 km, strmý V svah návrší pod železniční tratí, 1991. Cf. Čelakovský 1871: Žiželice u Žatce.

Veronica prostrata L.: Bezděkov, SZ 0,3 km, JV svah, 1986. Též f. *albiflora*. - Bylany (okres Most). JV 0,8 km, návrší Skalka

(247), 1984. - Libočany, ZJZ (255) 1,5 km, J svah nad levým břehem Liboce, 1982. - Lišnice (okres Most), VSV 0,2 km, h. č. JZ svahu, 1984. - Minice, SV 0,2 km, JZ svah, 1984. - Nové Sedlo, V/VSV 1 km, JV svah Zlatého vrchu, 1981. - Nové Sedlo, VSV 1,2 km, V svah Zlatého vrchu, 1982. - Nové Sedlo, VSV 1,1 km, JZ - Z svah Zlatého vrchu, 1981. - Staňkovice, SSZ 0,9 km, loučka při hraně J až JV svahu, 1989. - Staňkovice, JJV 0,8 km, J svah Krupice nad ostrou zatáčkou silnice do Tvršic, 1986. - Stroupeč, SV 0,5 km, h. č. JZ svahu, 1982. - Stroupeč, VSV 0,7 km, JZ svah, 1986. - Stroupeč, SZ 0,8 km, J svah nad zámečkem, 1986. - Stroupeč, S/SSV 0,7 km, VJV svah rokle, 1986. - Velemyšleves, SV 0,2 km, Z svah u okraje obce nad silnicí do Mostu, 1982. - Velemyšleves, SSV 0,8 km, Z svah rokle nad levým břehem Velemyšleveského potoka, 1982. - Záhoří, SZ 0,2 km, str. č. ZSZ svahu pod zalesněním, 1982. - Záhoří, Z 0,2 km, Z svah nad sesuvem, 1981. - Žatec, SV/VSV (60) 1,4 km, V stránka za zahrádkami, 1986.

Viola rupestris F.W. Schmidt, syn. *V. arenaria* DC.: Libočany, Z/ZSZ (283) 1,6 km, SV svah pod železniční tratí, 1981. - Nové Sedlo, VSV 1,1 až 1,2 km, V svah a vrchol (245) Zlatého vrchu, 1982.

Xerosphaera fragifera (L.) Soják, syn. *Trifolium fragiferum* L.: Čejkovice (okres Chomutov), ZJZ 0,2 km, vlhká louka na pravém břehu Liboce, 1986. - Staňkovice, ZSZ 0,9 km, vlhká loučka při úpatí J svahu tzv. Bílé skály, 1984 Kubát. - Žíželice, SZ 1,2 km, cesta u rybníčka pod ústím Vysočanské rokle, 1985.

Uvedené nálezy jsou zčásti dokumentovány v herbářích Okresního muzea v Mostě a Okresního vlastivědného muzea v Litoměřicích (LIT).

Shrnutí

Autor uvádí nálezy dosud neznámých stanovišť 62 význačných druhů rostlin ve středním Poohří z let 1980 - 1991.

Zusammenfassung

Der Verfasser nennt einige Funde der bisher unbekannten Standorten von 62 bedeutsamen Pflanzenarten im mittleren Eger-Flussgebiet aus den Jahren 1980 bis 1991.

Adresa autora:

Mgr. Jaromír Sládek
přírodovědné oddělení Okresního muzea Most,
436 34 Litvínov 1, zámek.

Severočes. Přír.
Litoměřice
26:31-34, 1992

Čestmír Ondráček

Příspěvek ke květeně severozápadních Čech II

Beitrag zur Flora des Nordwestböhmens II

Alyssum montanum L. - Tušimice (okr. Chomutov), Čachovický vrch (k. 313), na vrcholu (1990). - Tušimice, Běšický chochol (k. 350), JZ stráň (1990). - Kadaň, Zlatý vrch (k. 361), temeno (1985-90). - Maššov (okr. Chomutov), Dlouhý vrch (k. 387), J stráň, (1990). - Vojtěchov u Maššova, hřbíbek v polích na J svahu vrchu Chlumeck (1990).

Androsace elongata L. - Zvoníček (okr. Chomutov), malá terénní kupa (k. 619) 0,8 km VJV od obce, V stráň na paloučku s porušeným drnem, hojně (1986). - Maššov, Dlouhý vrch, jižní stráň v západní části, vzácně (1990). - Maššov, čedičová kupa 1,2 km JV od obce, u silnice na Němčany, vzácně (1990). - Vojtěchov u Maššova, hřbítek v polích na J svahu vrchu Chlumeck, hojně (1990). - Lestkov (okr. Chomutov), čedičová kupa "Mravenčák" 1,2 km SZ od obce, na vrcholu u skalního bradla (1985-90). - Lestkov, skalní bradlo 1,1 km V od obce, vzácně (1989). - Vlkáň (okr. Chomutov), pastvina na J okraji kopečku 0,3 km Z od bývalé obce, roztroušeně (1989). - Tušimice, Běšický chochol, loučka s rozrušeným drnem 0,2 km SV od kóty, vzácně; okraj cesty na S stráni 0,2 km SSZ od kóty, roztroušeně (1990). - Velká Lesná (okr. Karlovy Vary), na kupce mraveniště 0,5 km JZ od bývalé obce, hojně (1989-90). - Kadaň, Blžeňský vrch (k. 426), po celém kopci roztroušeně až dosti hojně (1989-90).

Aquilegia vulgaris L. - Doupovské vrchy, vrch Havraň (k. 737), S stráň pod kótou, 710 m n.m., roztroušeně (1988-90).

Armeria vulgaris Willd. subsp. *vulgaris* - Holedeč (okr. Louny), cesta na okraji boru 1 km VSV od obce (1990). - Břežany (okr. Louny), stránka 0,6 km SZ od obce (1989). - Číňov (okr. Louny), malá terénní kupa u silnice 0,5 km JJV od obce; hřbítek před chmelnicí 0,7 km SZ od obce; stránka 0,4 km SZ od obce; pravý břeh Ohře S od obce; štěrkovitá stránka 0,5 km Z od obce; travnatý hřbet v polích 1,2 km ZJZ od obce (1985-90). - Nové Sedlo (okr. Louny), travnatý hřbet 1,3 km VJV od obce; horní

okraj stráně 0,7 km ZJZ od obce (vše 1989). - Nové Sedlo vrch Zlatník (k. 245), hřbítek 0,2 S od kóty (1989).

Cardaminopsis arenosa (L.) Hayek - Petrovice (okr. Ústí nad Labem), okraj cesty u pískovcového skalního bloku v osadě Panenská, 680 m n.m., vzácně (1990).

Cardaminopsis halleri (L.) Hayek - Boč (okr. Karlovy Vary), levý břeh Ohře 1,1 km V od obce (1990).

Carex bohémica Schreber - Místo (okr. Chomutov), lada mezi železniční tratí a předpolím dolů 2,4 km JV od obce, vzácně (1989).

Cephalanthera damasonium (Miller) Druce - Dolánky (okr. Louny), vrch Rubín (k. 352), březina u cesty na ZJZ úpatí vrchu, roztroušeně (1989).

Chamaebuxus alpestris Spach - Doupovské vrchy, vrch Havraň, skalky na ZSZ stráni, 700 m n.m., vzácně (1988-90).

Conringia orientalis (L.) Dumort. - Nechranice (okr. Chomutov), sesuvné území na S břehu Nechranické přehrady 2,3 km SZ od obce, vzácně (1990).

Cyperus fuscus (L.) - Droužkovice (okr. Chomutov), malý vypuštěný rybníček v Z části obce, hojně (1987).

Dactylorhiza sambucina (L.) Soó - Kamenné (okr. Chomutov), loučka 0,3 km ZJZ od obce, vzácně (1990).

Erysimum repadnum L. - Staňkovice (okr. Louny), strán nad levým břehem Hutné 1 km Z od obce, S od cesty Staňkovice-Velichov (1986). - Kadaň, Jelení vrch, západní strán (1986-90). - Tušimice, Čachovický vrch, J strán (1990). - Nechranice, sesuvné území na S břehu Nechranické přehrady 2,3 km SZ od obce, 1990.

Inula germanica L. - Žiželice (okr. Louny), spodní okraj výslunné stráně nad levým břehem Hutné, u cesty 0,9 km SZ od obce (1985).

Inula hirta L. - Velichov (okr. Louny), suchá stránka nad pravým břehem Hutné, nad železniční tratí, 0,6 km SSV od obce (1985-7).

Iris sibirica (L.) - Hora (okr. Karlovy Vary), podmáčená louka 0,4 km S od bývalé obce, hojně (1989).

Ledum palustre L. - Krušné Hory, rašeliniště u Černého rybníka, 2,5 km SZ od osady Klíny (okr. Most), okraj klečového porostu u meliorační rýhy na ploše 20m x 20m a 3m x 2m, hojně roztroušen (1989). - Krušné hory, Oldříšské (Grünwaldské) rašeliniště J od obce Oldříš (okr. Teplice), Z okraj hustého klečového porostu na ploše 9 x 5m hojně (1990, spolu s J. Lorberem).

Limosella aquatica L. - Hradec (okr. Chomutov), břehy vypuštěného rybníčku 1,4 km SZ od obce, hojně (1988). - Číňov, břeh rybníčku v obci, hojně (1988-9).

Listera ovata (L.) R. Br - Černovice (okr. Chomutov), háj SZ od sila 0,9 km S od obce, roztroušeně (1985-8).

Malva x adulterina Wallich - Zahořany (okr. Chomutov), u cesty

v obci (1986). Rev. B. Slavík.

Myosurus minimus L. - Málkov (okr. Chomutov), lada na okraji pole 1,8 - 1,9 km JJV od Skřivánčího vrchu (k.460), hojně (1989).

Naumburgia thyrsiflora (L.) Reichenb.- Výsluní (okr. Chomutov), mokřina u potůčku u cesty 1 km S od obce (1987, spolu s J. Lorberem). - Výsluní, Starý rybník 1,5 km SZ od obce, na břehu, vzácně (1988). - Zaječice (okr. Chomutov), břeh vodní nádrže 0,4 km S od obce (1987-9).

Neottia nidus - avis (L.) L. C. Richard - Chomutov, Bezručovo údolí, pod stromy u silnice 2,5 km SZ od Třetího Mlýna, vzácně (1985-90). - Maštov, vrch Houština (k. 531), S stráň, vzácně (1988).

Nepeta cataria L. - Lažany (okr. Chomutov), travnatý plácek u kostelíčka v obci, vzácně (1985).

Orobanche alba Steph. ex Willd. - Dolánky (okr. Louny), vrch Rubín, Z a SZ stráň, roztroušeně (1988-9). - Dolánky, suchý hřbet 0,5 km V od obce (1988).

Orobanche caryophyllacea Sm. - Úhošťany (okr. Chomutov), Blžeňský vrch, po celém kopci roztroušeně až dosti hojně (1985-90).

Orobanche eletior Sutton - Kadaň, Jelení vrch, S stráň (1990).

Orobanche lutea Baumg. - Tuchořice (okr. Louny), výslunná stánka pod silnicí 0,1 km JV od obce, roztroušeně (1989).

Orobanche reticulata Wallr. - Úhošťany, Blžeňský vrch, zaplevelené poličko na J stráni, roztroušeně (1988-90).

Platanthera bifolia (L.) L. C. Richard - Maštov, vrch Houština, okraj lesa na JZ úpatí vrchu, roztroušeně (1988).

Pulmonaria angustifolia L. - Doupovské vrchy, vrch Havraň, v trávě v okolí kóty, roztroušeně (1986-90).

Pulsatilla pratensis (L.) Mill. subsp. *bohémica* Skalický - Doupovské vrchy, vrch Havraň, skalnatá stráň na ZSZ stráni vrchu, roztroušeně, přítomny též 4 ex. růžovokvěté (1988).

Ranunculus arvensis L. - Málkov, lada na okraji pole 1,9 km JJV od Skřivánčího vrchu, roztroušeně (1989).

Rapistrum perenne (L.) All. - Staňkovice, výslunná stráň 1 km SZ od obce (1985).

Rosa gallica L.- Dobřenec (okr. Chomutov), okraj lesa u cesty 1,3 km SZ od obce, roztroušeně (1988).

Sagittaria sagittifolia L. - Ahníkov (okr. Chomutov), rybník v obci, dosti vzácně (1986).

Salix rosmarinifolia L. - Hora, zamokřená louka 0,4 km S od bývalé obce, hojně (1988-9). Rev. J. Chmelař, J. Koblížek.

Silene dichotoma Ehrh. - Kadaň, Jelení vrch, JZ úpatí vrchu, vzácně (1990).

Spergula morisinii Boreau - Kadaň, malé rulové skalky v poli 1 km V od obce, S od silnice do Tušimic, hojně (1986). - Želina (okr. Chomutov), malá terénní kupa 0,1 km Z od železniční stanice Želina (1989). - Tušimice, Běšický chochol, horní okraj stráně

nad levým břehem Ohře 2,1 km ZJZ od kóty, hojně (1986-90).

Trollius altissimus Crantz - hora, zamokřelá louka 0,4 km S od bývalé obce, hojně (1989-90). - Petrovice, zamokřená louka na břehu Olšového potoka 1 km JV od obce (1989). - Krásný Les (okr. Ústí n. L.), podmáčená louka na Z břehu horního rybníka 1,3 km JV od obce (1989).

Zannichellia palustris L.- Veliká Ves (okr. Chomutov), rybník na návsi (1986).- Strupčice (okr. Chomutov), v pomalu tekoucí vodě pod vodní nádrží 0,6 km Z od obce (1986). - Strupčice, v loužích na dně vypuštěné vodní nádrže 0,8 km Z od obce (1988).
Ve všech případech jsou plody zřetelně stopkaté a jsou po (2-) 3 (-4).

Herbářové položky k většině údajů jsou uloženy v herbáři Okresního muzea Chomutov (CHOM).

Literatura

Dostál J. (1958): Klíč k úplné květeně ČSR. - Praha.
Neuhäuslová Z. et Kolbek J.(red.) (1982): Seznam vyšších rostlin, mechorostů a lišejníků střední Evropy užitých v bance geobotanických dat BÚ ČSAV. - Průhonice.

Adresa autora:

ing. Čestmír Ondráček, Okresní muzeum, 430 01 Chomutov

Severočes. Přír.
Litoměřice
26: 35-54, 1992

Bohdan Wagner

Lišejníky a mechorosty vrchů Jedovina a Hradiště u Habří

Lichens and mosses of the hills Jedovina and Hradiště near Habří

Úvod

Cílem této studie, vypracované v Okresním muzeu v Ústí nad Labem, je podrobná inventarizace lišejníků a mechorostů ve vymezené oblasti s důrazem na ekologické aspekty. Inventarizace byla spojena s důslednou dokumentací. I když přímý význam lišejníků a mechorostů pro člověka je malý, jsou neoddělitelnou složkou časové posloupnosti vegetace. Bez jejich podchycení by nebyl obraz vegetace úplný.

Vrch Hradiště u Habří se sousedním pahorkem Jedovinou leží jihozápadně od Ústí nad Labem, blízko obce Habří. Na J svahu Hradiště se rozkládá statní přírodní rezervace Rač. Oba kopce jsou na hranici tzv. "zájmové území velkolomu Chabařovice - jih" (viz obr.1).

Vrch Jedovina má být hlušinou z větší části zasypán, na Hradišti má výsypka dostoupit na úroveň menšího vrcholu v západní části kopce. Před více než 10 lety byl dokončen komplexní přírodovědný průzkum tohoto území (Flasarová et Flasar /red./ 1979). Sběr rostlin pro účely dokumentace byl nejdůkladnější na místech, která zcela zmizí pod výsypkou. Ovšem na nezasypaných plochách výsypka bezesporu ovlivní mikroklima, což patrně povede ke změnám vegetace.

Mapa 1.
Mapa zkontrovaného území

1 : 5 000

fotografií T. Wiesnerovi a Z. Práškoví. Za opravu anglického textu děkuji Jeanettě Fryerové.

Použité zkratky:

exp.	= expozice
G 4b	= vyznačení čtverce na mapě 1
J,S,V,Z	= světové strany (jih, jižní atd.)
LIT	= herbář Okresního muzea v Litoměřicích
OVM	= okresní vlastivědné muzeum
SPR	= státní přírodní rezervace

Charakteristika území

Studované území zahrnuje vrchy Hradiště u Habří a Jedovinu, část údolí Žichlického potoka a mokřady SZ od Hradiště (viz obr.1 a mapu 1). Nejnižším místem je niva Žichlického potoka, 200 m n.m. Tento drobný vodní tok vtéká do Bíliny u obce Brozánky asi 1 km J od Rače. Nejvyšším bodem je vrchol Jedoviny s 339 m n.m. Oba vrchy jsou trachytové, Hibsich píše o znělci (M. Vavřínová, ústní sdělení). Trachyt tvoří velké skalní bloky především na strmém J svahu Rače, ale i pod vrcholem Jedoviny. Nadloží je tvořeno třetihorními jíly a slíny. Klima je zde mírně teplé a mírně suché.

Fytogeograficky náleží oba vrchy do oblasti termofytika, fytoogeografického okresu Lounsko - labské středohoří, podokresu Labské středohoří. V jeho květeně převládají termofyty nad mezofyty. Vegetační stupeň je kolinní, území je relativně srážkově nedostatkové. Do stejného fytoogeografického podokresu náleží vrchy Kalvárie, Vendula a Trabice, o nichž je zmínka v následující kapitole.

Podle rekonstrukčního mapování vegetace (Mikyška et al. 1968) jsou v oblasti předpokládány dubohabrové háje (svaz Carpinion betuli). V této souvislosti je nápadný název nejbližší obce - Habří. Podle Kubáta (1979, p. 67) stávající rostlinstvo odpovídá ví-

ce acidofilním doubravám (svaz *Quercion robori-petraeae*).

Dnes je Jedovina a severní polovina Rače s vrcholy pokryta kulturním lesem různého složení. Jižní svah Rače má charakter teplé stráně porostlé travinami a keřovým porostem. Silným estetickým zážitkem např. v měsíci květnu jsou rozlehlé kvetoucí porosty teplomilných chráněných rostlin třemdavy bílé, bělozářky liliovité, kavylu Ivanova aj. Přístupnější části svahu Rače byly využívány jako sady a vinice. Vedle pozůstatků starých ovocných stromů jsou pro tyto části typické opěrné zídky budované z trachytu jak po vrstevnicích, tak po spádnících. Rovněž na Jedovině byly některé pozemky obhospodařovány jako ovocné sady.

Je všeobecně známo, že ovzduší Ústecka je vzhledem k velké koncentraci průmyslu silně zasaženo exhaláty. Tomu odpovídají i zjištění o výskytu epifytických druhů.

Na tomto místě považuji za vhodné zdůraznit, že se jedná o území značně atraktivní pro živočichy. Z velkých savců zde žije např. jezevec, liška, prase, z ptáků zde hnízdí např. výr, z plazů zde žije zmije, užovka hladká, ještěrka obecná (V. Vysoký, ústní sdělení).

Dosavadní lichenologický a bryologický výzkum

Cévnatým rostlinám vrchu Hradiště u Habří byla věnována velká pozornost již v minulém století. Přehled dosavadního výzkumu cévnatých rostlin uvádí Kubát (1979, p. 66-68). Oproti tomu výzkum mechorostů a částečně lišejníků provedl až v nedávné době Pilous (1979) v rámci již zmíněného komplexního přírodovědného výzkumu lokality Chabařovice - jih.

Pilous sbíral mechorosty a lišejníky na mnohem větším území, než je podchyceno v této studii. Srovnání velikosti obou území je možné podle obr. 1. Z lišejníků tento autor sledoval pouze tzv. makrolišejníky, nápadné druhy s lupenitou nebo keříčkovitou stélkou. Z těchto důvodů nelze provést skutečně důkladné srovnání

dnešního stavu flóry lišejníků a mechorostů s jejím stavem před 10 lety. Z vrchů Hradiště a Jedovina uvádí Pilous (1979, p. 39-40) 5 druhů lišejníků (tab. 1).

Lišejníky	Rač	Jedovina
<i>Cladonia coniocraea</i>	+	+
<i>Cladonia foliacea</i>	+	+
<i>Cladonia furcata</i>	+	-
<i>Parmelia fuliginosa</i>	+	-
<i>Umbilicaria hirsuta</i>	-	+

Tabulka 1. Výskyt lišejníků ve zkoumaném území podle Pilouse

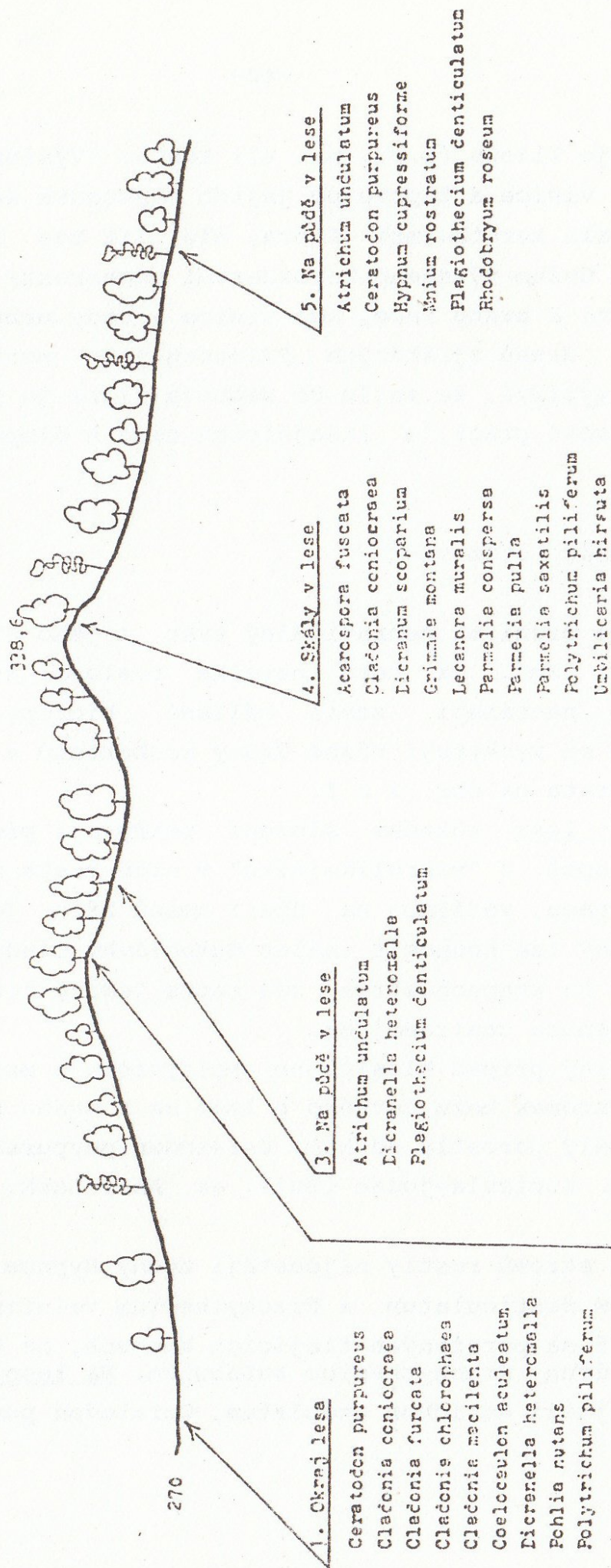
Mechovou flóru hodnotí tento autor jako chudou, přestože je poměrně početná. Zjistil zde 34 druhů mechů (žádnou játrovku). Podle jeho zjištění zde rostou převážně běžní ubikvisti a druhy v této klimatické oblasti zcela obligátní. Jako význačný druh označuje mech *Grimmia montana*, rostoucí na Jedovině i na Hradišti na trachytových skalách.

Pro srovnání lze uvést, že na poměrně blízkých vrších Kalvárii a Vendule našel Váňa přibližně stejný počet mechorostů, 39 druhů. Z toho ale je několik významných xerothermních druhů. Váňa (1974, p.29) o Kalvárii a Vendule píše: "Není nadsázkou, označíme-li je za nejvýznamnější bryologické lokality v Českém středohoří."

V jiné studii o mechorostech vrchu Trabice píše Váňa (1987. p. 13): "Území Českého středohoří představuje z bryologického hlediska nepříliš zajímavou a proto bryologicky značně opomíjenou oblast. Výjimku z této skutečnosti tvoří pouze lokality s rozsáhlými stepními partiemi (Kalvárie, Vendula, Radobýl, Deblík aj.), kde rostou významné xerothermní mechorosty...". Jižní svahy Rače se mezi tyto zajímavé lokality se stepními partiemi nezařazují,

Výskyt lišejníků a mechů na různých stanovištích

na Jedovíně

což vysvětluje Pilous (l.c., p. 41) takto: "Výslunné stráně byly přeměněny na vinice a teprve po jejich zpustnutí se do nich znovu nastěhovala xerothermní flóra, ale již bez xerothermních mechorostů". Ovšem významné xerothermní mechorosty se nevyskytují ani v té části J svahu Rače, kde vinice a sady nebyly. Z celkového počtu 34 druhů zjištěných Pilousem jsem nenalezl 15 druhů. Z uvedeného vyplývá, že zatím co mechová flóra je podrobně zachycena v Pilousově práci, o lišejnících máme k dispozici jen zlomkovité údaje.

Přehled hlavních stanovišť

Studované území má nepravidelný tvar a jeho plocha je o málo větší než 1 km². Na této nevelké rozloze, avšak v členitém terénu, se nacházejí zcela odlišné biotopy. Na různých stanovištích se vyskytují různé druhy mechorostů a lišejníků, což ukazují schemata na obr. 2 a 3.

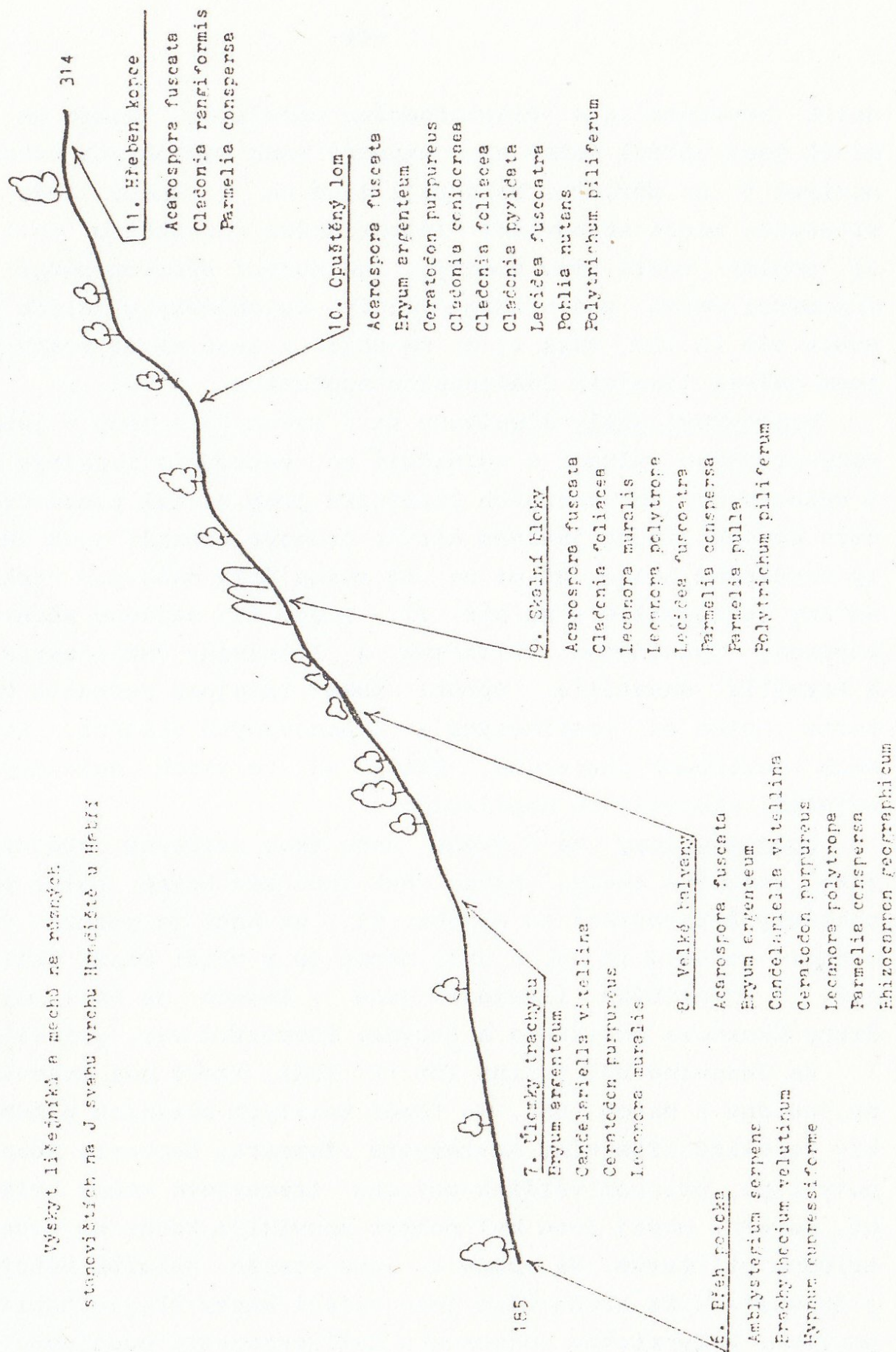
Kulturní lesy různého složení pokrývají především severní svahy obou kopců. Z "makrolišejníků" v nich roste nejhojněji *Cladonia coniocraea*, většinou na úpatí kmenů bříz. Jako fytoogeograficky významný lze hodnotit nález dutohlávky *Cladonia incrassata* na pařezech. Na kmenech stromů zde roste jediný lišejník, toxitolerantní *Lecanora conizaeoides*.

Jako jediný případ klasického epifytismu u mechů jsem našel 2 m vysoký stromek bezu černého v lese na S svahu Hradiště, jehož kmínek byl celý porostlý mechem *Ceratodon purpureus* spolu s houbou *Hirneola auricula-judae* (Bull. ex Am.) Berk. (det. K. Prášil).

Na bázích stromů rostly nejčastěji mechy *Hypnum cupressiforme*, *Plagiothecium denticulatum* a *Brachythecium velutinum*. Tyto druhy rostly rovněž na poražených tlejících kmenech, na kterých byl ale nejhojnější druh *Brachythecium rutabulum*. Na lesní půdě z mechů rostly nejhojněji *Atrichum undulatum*, *Ceratodon purpureus*, *Dicra-*

Výskyt lišejníků a mechů na různých
stanovištích na J svahu vrchu Hradiště u Heřtína

J ← → S

nella heteromalla a Plagiothecium undulatum. Pouze na jediném místě jsem našel běžný ale nápadný mech Rhodobryum roseum (stanoviště 5 na obr. 2). Na okraji lesa na Z úpatí Jedoviny bylo situováno menší stanoviště "lesostepního charakteru" (č.1 na obr. 2). Poblíž rostl vřes obecný, indikující kyselou půdní reakci: V koberci mechů pod břízami rostly dutohlávky v malých trsech. Pouze zde (K 11d, mapa 1) a na skále v lese na SZ svahu Hradiště jsem našel lišejník Coelocaulon aculeatum.

Trachytové skály a balvany na J svahu Rače jsou v létě vystaveny prudkému slunci a vyznačují se extrémním tepelným režimem. Z významných xerothermních lišejníků jsem našel pouze druh Lecanora argopholis na jediném místě. Druhově bohatší jsou velké skály zastíněné lesem, ať už na SZ svahu Rače nebo pod vrcholem Jedoviny (stanoviště 4 na obr. 2). Pouze zde najdeme mechy Grimmia montana, Coscinodon cribrosus a lišejníky Umbilicaria hirsuta a Parmelia saxatilis. Oproti tomu lišejník Parmelia conspersa roste hojně na zastíněných i exponovaných skalách. Stejně tak mech Ceratodon purpureus, který má ze všech nalezených druhů největší ekologickou amplitudu.

Opuštěné lomy na J svahu Rače jsou osídleny stejnými druhy jako osluněné skály, navíc však jsou zde hojné různé půdní dutohlávky (stanoviště 10 na obr. 3). Na Rači je poměrně vlhký lom v sedle vrcholů (E 3b, F 3a), neboť je z větší části obklopen lesem. Z korovitých lišejníků jsou v lomech na Rači nejhojnější druhy Lecanora polytropa a Lecidea fuscoatra var. grisella.

Na Jedovině byl jediný lom (K 10d), který měl tvar velké jámy, na dně s malou tůní. Na téměř svislých skalních plochách rostly korovité lišejníky Acarospora fuscata, Lecanora muralis a L. polytropa, přičemž většina povrchu trachytové stěny byla sterilní. Severní okraj lomu byl pokryt souvislým kobercem mechu Polytrichum piliferum. Na půdě v lomu rostlo několik běžných mechů a dutohlávek. Na břehu tůně jsem našel mechy Plagiothecium platyphyllum. Polytrichum formosum a Calliergonella cuspidata. Na tle-

jícím kmeni ležícím v tůňce rostla velmi hojně játrovka *Lophocolea heterophylla*.

Niva Žichlickeho potoka se nachází na JZ a J úpatí Rače. Na březích potoka jsem sbíral lišejníky a mechy především v zimních a jarních měsících, kdy zcela chyběla sněhová pokrývka. V létě je zde vysoký souvislý porost kopřiv, ztěžující pohyb. Nejvíce druhů jsem našel na JZ úpatí kopce, kde údolí drobného toku bezprostředně sousedí s lesem.

Na kmenech vrb rostly jako epifyti dutohlávka *Cladonia coniocraea* a *Lepraria incana*. Na ležících kmenech dvou velkých vyvrácených vrb, dosud živých, rostl mech *Bryum flaccidum* spolu s druhem *Brachythecium velutinum* a *Ceratodon purpureus*. Na půdě pod těmito kmeny rostly mechy *Fissidens taxifolius*, *Amblystegium serpens* aj. V potoce však zcela chyběly lišejníky na balvanech ve vodě.

Mokřady SZ od Hradiště byly bohaté na vlhkomilné mechy. Hned v sousedství vrchu proti jeho SZ úpatí v menším lučním mokřadu rostly významné druhy *Leptodictyum kochii* a *Brachythecium rivulare*. Na dalších mokřadech mezi Hradištěm a vsí Žichlice rostly hojně druhy *Fissidens taxifolius*, *Amblystegium serpens*, *Brachythecium rutabulum* a *Eurhynchium swartzii*.

Lišejníky (Lichenes)

Ve studovaném území bylo zjištěno 35 druhů lišejníků. Pro srovnání sbíral Váňa (1987) na vrchu Trabice 10 druhů lišejníků (bez zástupců rodu *Lecidea*). Na jiných vrších též z fytogeografického podokresu Labské středohoří, Kalvárii a Vendule, bylo nalezeno 36 druhů lišejníků (Wagner 1974).

Studované území má malou nadmořskou výšku a zjištěný počet druhů tomu celkem odpovídá. Na skalních podkladech vystupují do popředí nitrofilní lišejníky. Xerothermní lišejníky jsou zastou-

peny až na jedinou výjimku obecnými druhy, jako je půdní dutohlávka *Cladonia foliacea*. Ta náleží mezi nejhojnější lišejníky spolu s druhy *Cladonia coniocraea*, *Lecanora conizaeoides* a *Parmelia conspersa*. Poslední z nich, rostoucí na skalách, je zde nejvýznamnějším lišejníkem. Oproti němu půdní lišejníky mají většinou malé stélky a jsou nenápadné v kobercích mechů.

Následuje přehled nalezených druhů lišejníků.

Výčet všech zjištěných lokalit je uveden v rukopisné zprávě (Wagner 1989). Podrobnosti o výskytu lišejníků jsou uvedeny také v kapitole Přehled hlavních stanovišť.

V území skoro úplně chybějí vzácnější xerothermní lišejníky. Zjistil jsem pouze jedinou lokalitu druhu *Lecanora argopholis*. Za fytogeograficky nejvýznamnější považuji nález dutohlávky *Cladonia inrassata* na pařezech, na každém vrchu jednou. V obou případech byla horní vodorovná plocha pařezu souvisle porostlá drobnou dutohlávkou.

Č.	Druh	Kat.	Poznámka
1	<i>Acarospora fuscata</i>	A	Na obou vrších na skalách hojný.
2	<i>Buellia sororia</i>	A	Na každém vrchu jedno stanoviště, K 10b-d, I 4c. Je udáván také z Mostecka (Pujmanová et Soldán 1985)
3	<i>Candelariella vitellina</i>	A	Na osluněných stanovištích, poměrně vzácná.
4	<i>Cladonia coniocraea</i>	A	Nejhojnější dutohlávka s velkou ekologickou amplitudou.
5	<i>Cladonia cornuta</i>	A	Mnohem vzácnější než předchozí druh.
6	<i>Cladonia fimbriata</i>	A	Jediné naleziště na V úpatí Jedoviny, mimo les.
7	<i>Cladonia floerkeana</i>	A	V lomu na Jedovině a mezi skalami na SZ svahu Hradiště
8	<i>Cladonia foliacea</i>	B	Na obou vrších hojná na osluněných stanovištích na půdě.
9	<i>Cladonia furcata</i>	B	Na Jedovině, K 11d, M 11c

10 <i>Cladonia gracilis</i>	(stanoviště 1 a 2 na obr.2).
11 <i>Cladonia chlorophaea</i>	A F 3b, v koberci mechu <i>Polytrichum piliferum</i> na balvanu
12 <i>Cladonia incrassata</i>	A Na obou kopcích, vzácnější než <i>Cladonia pyxidata</i> .
13 <i>Cladonia macilenta</i>	A Dvakrát v lese na pařezech, L 11d, C 5b.
14 <i>Cladonia nemoxyna</i>	A Jedovina K 11d (stanoviště 1 na obr.2), Hradiště D 4a.
15 <i>Cladonia pyxidata</i>	A A 7b, na úhoru, spolu s dutohlávkou <i>Cladonia chlorophaea</i> .
16 <i>Cladonia rangiformis</i>	A Běžná mimo les na obou vrších.
17 <i>Cladonia scabriuscula</i>	A Na Rači hojná, na Jedovině nebyla nalezena.
18 <i>Coelocaulon aculeatum</i>	A Po jednom nálezu na každém vrchu, vždy na J svahu
19 <i>Diploschistes scruposus</i>	A Jedovina K 11d (stanoviště 1 na obr.2), Hradiště C 5b. Na exponovaných J svazích chybí
20 <i>Lecanora argopholis</i>	A Hradiště F 2, jediné naleziště.
21 <i>Lecanora conizaeoides</i>	A F3, skalka na J svahu Hradiště, jediné naleziště.
22 <i>Lecanora dispersa</i>	A Roste na všech dřevinách, přechází i na plaňky lesní oplocenky a místy i na skály
23 <i>Lecanora muralis</i>	A Jediné naleziště na J svahu Rače, G 2.
24 <i>Lecanora polytropa</i>	A Poměrně hojná na exponovaných skalách.
25 <i>Lecidella carpathica</i>	A Hojný druh na skalách na obou kopcích.
26 <i>Lecidea fuscoatra</i> var. <i>grisella</i>	A Jediná lokalita na J svahu Rače, doklad uložen v LIT.
27 <i>Lepraria chlorina</i>	A Hojný druh na exponovaných skalách na obou kopcích.
28 <i>Lepraria incana</i>	A Na silně zastíněných skalách po jedné lokalitě na každém vrchu.
29 <i>Parmelia conspersa</i>	A Na tlejícím dřevě na Jedovině, na kmenech vrb v nivě Žichlického potoka a na půdě v lomu na Rači.
30 <i>Parmelia fuliginosa</i>	A Velmi nápadný a hojný lišejník na skalním podkladu, roste ve stínu i na slunci.
	C Podle Pilouse na J svahu Ra-

31 <i>Parmelia pulla</i>	A	če, nález nebyl ověřen. Často společně s druhem <i>Parmelia conspersa</i> , ale má mnohem menší a méně nápadné stélky.
32 <i>Rhizocarpon goeographicum</i>	A	Na jediném místě, pouze sterilní (stan. 8 na obr. 3).
33 <i>Scoliciosporum chlorococum</i>	A	E 5, na tlejícím dřevě, spolu s druhem <i>Dicranella heteromalla</i> .
34 <i>Trapelia coarctata</i>	A	V lomu na Rači, I 4c, det.J. Liška, doklad v LIT.
35 <i>Umbilicaria hirsuta</i>	B	Ověřen byl Pilousův nález na Jedovině, nově byla nalezena i na Rači, kde ale neroste na J svahu.

Kategorie: A - nový druh pro zkoumané území.

B - druh sbíral Pilous (1979) a byl ověřen v současné době.

C - druh našel pouze Pilous (1979).

Mechorosty (Bryophyta)

Studované území je na mechorosty poměrně bohaté, i když místy je mechová vegetace velmi jednotvárná. V zimních a časných jarních měsících jsou mechy velmi nápadnou složkou vegetace, pokud chybí sněhová pokrývka. Např. při vstupu do opuštěného lomu v sedle vrcholů na Hradišti v této době upoutá svěží zelený koberec mechu *Polytrichum piliferum*. V pokročilejší vegetační době jsou v tomto lomu daleko nápadnější porosty kvetoucího kokoříku vonného aj. Krajním případem v tomto směru je údolí potoka na úpatí Rače, které je v létě zarostlé hustým a vysokým porostem kopřiv, znesnadňujícím zde pohyb. Oproti tomu v zimním období jsem zde pohodlně sbíral řadu mechů, jelikož celou zimu zcela chyběla sněhová pokrývka.

Mechorosty rostou často pohromadě s různými lišejníky. Např. lišejník *Parmelia conspersa* prorůstal polštářky mechu *Grimmia montana*. V koberci ploníku *Polytrichum piliferum* rostly různé du-

tohlávky, keříčkovitý lišejník *Coelocaulon aculeatum* atd. Proto se přímo nabízí společná inventarizace mechtů a lišejníků, jak to nalezneme např. ve studii Pujmanové a Soldána (1985).

Následuje přehled zjištěných druhů mechorostů. Jako kategorie A jsou označeny druhy pro vymezené území nové (21 druhů). Kategorie B zahrnuje druhy ověřené (19 druhů). 15 druhů mechtů udávaných Pilousem (1979) jsem nenalezl, označeny jsou jako kategorie C.

Přes tyto velké rozdíly ve druhovém složení mechové flóry dnes a před 10 lety platí to, co zdůrazňuje zmíněný autor, že na Rači zcela chybějí vzácné xerothermní mechorosty. Fytogeograficky nejpozoruhodnější je výskyt druhu *Grimmia montana*, dále druhů *Coscinodon cribrosus* a *Leptodictyum kochii*.

Č.	Druh	Kat.	Poznámka
Játrovky (Hepaticae)			
1.	<i>Lophocolea heterophylla</i>	A	V lomu na Jedovině na tlejícím kmeni a na kmenech vrb na břehu potoka na JZ úpatí Hradiště
Mechy (Musci)			
2.	<i>Amblystegium riparium</i>	C	Na obou vrších v lomech, Pilous 1979 p. 55, 56.
3.	<i>Amblystegium serpens</i>	A	Velmi hojný mech na nejvlhčích stanovištích, na půdě, na balvanech, úpatí kmenů, tlejícím dřevě.
4.	<i>Aloina rigida</i>	C	Na J svahu Rače, Pilous 1979 p. 55.
5.	<i>Astomum crispum</i>	C	Na obou vrších, Pilous 1979.
6.	<i>Atrichum undulatum</i>	B	Velmi hojný mech na lesní půdě, často plodný.
7.	<i>Aulacomnium palustre</i>	C	V lomu na Jedovině, Pilous 1979 p. 56.
8.	<i>Bartramia pomiformis</i>	C	V lese na obou kopcích, Pilous 1979 p. 56.
9.	<i>Brachythecium albicans</i>	B	V lese na Hradišti na tlejícím kmeni.
10.	<i>Brachythecium populeum</i>	A	M 11, G 3c, det. L. Pujmanová.
11.	<i>Brachythecium rivulare</i>	A	C 7, na lučním mokřadu spolu s druhem <i>Leptodictyum kochii</i> ,

12. <i>Brachythecium rutabulum</i>	det. L. Pujmanová.
13. <i>Brachythecium velutinum</i>	A Hojný na vlhkých stanovištích v lese i mimo les.
14. <i>Bryum argenteum</i>	B V lese a v údolí potoka na dřevě i na půdě.
15. <i>Bryum caespiticium</i>	B Na obou vrších na J svazích často.
16. <i>Bryum capillare</i>	A Na úhoru na V úpatí Jedoviny, viz obr. 11.
17. <i>Bryum flaccidum</i>	B Na obou vrších v lese i mimo les.
18. <i>Calliergonella cuspidata</i>	A Na J úpatí Hradiště na kmeni vyvrácené vrby, viz obr. 9, det. Z. Soldán.
19. <i>Ceratodon purpureus</i>	B V lomu na Jedovině na břehu tůňky.
20. <i>Coscinodon cribrus</i>	B Má největší ekologickou amplitudu ze všech mechů ve zkoumaném území, roste na všech podkladech.
21. <i>Dicranella heteromalla</i>	A C 5d, spolu s druhem <i>Grimmia montana</i> , det L. Pujmanová.
22. <i>Dicranum polysetum</i>	B V lese velmi hojná, na půdě i na dřevě.
23. <i>Dicranum scoparium</i>	A Na břehu tůňky v lomu v sedle vrcholů na Hradišti.
24. <i>Dolichotheca seligerii</i>	B V lese na Jedovině na vedlejším vrcholu.
25. <i>Eurhynchium praelongum</i>	A Úpatí kmene <i>Crataegus</i> sp. na Rači, det. Z. Soldán.
26. <i>Eurhynchium swartzii</i>	A Balvan v potoce na J úpatí Rače, det. L. Pujmanová.
27. <i>Fissidens bryoides</i>	A Luční mokřady a vlhká místa mimo les.
28. <i>Fissidens cristatus</i>	C V lese na Hradišti, Pilous 1979 p. 46.
29. <i>Fissidens taxifolius</i>	C V lomech na Hradišti, Pilous 1979 p. 55.
30. <i>Grimmia laevigata</i>	A Na březích Žichlického potoka na více místech.
31. <i>Grimmia montana</i>	A G 2, balvan na J svahu Rače, det L. Pujmanová.
32. <i>Hedwigia ciliata</i>	B Skály v lese, 11 N, C 5d, C 4a
33. <i>Hylocomium splendens</i>	C Na J svahu Hradiště, Pilous 1979 p. 55.
34. <i>Hymenostomum tortile</i>	C V lese na obou kopcích, Pilous 1979 p. 55, 56.
	C Skály na Rači, Pilous 1979 p. 47.

35. <i>Hypnum cupressiforme</i>	B	Velmi hojný mech především v lesích.
36. <i>Leptodictyum kochii</i>	A	C 7, luční mokřady na S úpatí Hradiště, spolu s mechem <i>Brachythecium rivulare</i> , det. L. Pujmanová.
37. <i>Mnium cuspidatum</i>	A	V lesích hojný.
38. <i>Mnium rostratum</i>	B	V lese na Jedovině i na Hradišti.
39. <i>Mnium seligerii</i>	A	V lese na Z úpatí Hradiště, det. Z. Šoldán.
40. <i>Mnium undulatum</i>	A	Na břehu potoka na Z úpatí Rače, B 4d.
41. <i>Phascum piliferum</i>	C	Hradiště, Pilous 1979 p. 48.
42. <i>Plagiothecium denticulatum</i>	B	V lese velmi hojný na všech podkladech.
43. <i>Plagiothecium platyphyllum</i>	A	K 10d, v lomu na Jedovině, na břehu tůně.
44. <i>Plagiothecium roseanum</i>	B	O 12, balvan v lese na SV svahu Jedoviny.
45. <i>Pohlia cruda</i>	C	Na J svahu Hradiště, Pilous 1979 p. 55.
46. <i>Pohlia nutans</i>	B	V lese velmi hojný mech.
47. <i>Polytrichum formosum</i>	B	Na obou vrších v lese vzácně.
48. <i>Polytrichum piliferum</i>	B	Souvislé koberce na osluněných místech.
49. <i>Pottia truncata</i>	A	Na půdě na V úpatí Jedoviny.
50. <i>Rhacomitrium canescens</i>	C	Zídky na Rači, Pilous 1979 p. 49.
51. <i>Rhacomitrium heterostichum</i>	B	M 11c, v lese na vedlejším vrcholu Jedoviny.
52. <i>Rhodobryum roseum</i>	B	V lese na obou kopcích, ale vzácně.
53. <i>Rhytidiadelphus triquetrus</i>	C	Na obou vrších, Pilous 1979 p. 49, 56.
54. <i>Scleropodium purum</i>	C	V lese na Hradišti, Pilous 1979 p. 49.
55. <i>Tetraphis pellucida</i>	A	Na Hradišti na pařezu a na úpatí kmene vrby.

Kategorie: A - nový druh pro zkoumané území
 B - druh sbíral Pilous (1979) a byl ověřen v současné době.
 C - druh našel pouze Pilous (1979).

Summary

An inventory of lichens and mosses identified on the hills Hradiště u Habří and Jedovina has been taken. Both hills are southwest of Ústí na Labem. The area searched is slightly larger than 1 sq.km. The entire hill Jedovina will be covered waste from an open pit. The tip will rest against the hill Hradiště u Habří.

Approximately ten years ago a similar search of an area of special interest Chabařovice was carried out (Pilous 1979). This author searched a much larger area and he concentrated chiefly on lichens with fruticulose or foliaceous thallus.

The area investigated is situated in the phytogeographical region of Lounsko-labské středohoří at 200-339 m above sea level. Both hills consist of trachyte. Here and there large blocks of trachyte can be found, there are also several abandoned quarries. Artificial woods cover a substantial part of this region.

The steep southern slope of Hradiště u Habří, known as Rač, has the character of a warm hillside. Numerous low walls built of trachyte surrounding vineyards - now abandoned - can be found here. There are some very wet patches at the foot of Rač and on the banks of the Žichlice brook. The area investigated has ecologically quite distinct patches with a considerable variety of lichens and mosses.

From this area I have collected 34 species of lichens (of which 29 had been recorded previously) and 39 mosses (20 recorded previously). I have not found 15 species of mosses cited by Pilous. During the last ten years there has been a considerable change in the variety of mosses. The lichen *Parmelia conspersa*, growing on rocks, is the most conspicuous and most frequent species. The most frequent lichen on bark of trees growing on exposed rocks is *Lecidea fuscoatra* var. *grisella*. Various cup lichens grown on the ground, *Cladonia coniocraea* being the most frequent. *Cladonia foliacea* is abundant on sunny ground, but the more important xerothermic lichens, except one, are absent. I regard the occurrence of the cup lichen *Cladonia incrassata* as most significant phytogeographically. Only the toxitolerant lichen *Lecanora conizaeoides* currently grows on bark of trees. The scarcity of epiphytic vegetation is proof of considerable atmospheric pollution.

Of the mosses, *Ceratodon purpureus* has the widest ecological amplitude. *Plagiothecium denticulatum* is found most frequently in woods, *Polytrichum piliferum* is a moss which thrives in the sun. The occurrence of *Coscinodon cribrosus* and *Grimmia montana* is most significant phytogeographically. Wet places have a characteristic mossy vegetation of *Leptodictyum kochii*. I have found one liverwort species, *Lophocolea heterophylla*, in the whole area investigated. As with lichens, the rarer xerothermic mosses, known in other regions of the České středohoří, are absent here.

Literatura

- Anděl P. et Černohorský Z. (1978): Lišejníky a znečištění ovzduší na Liberecku. - Preslia, Praha, 50: 341 - 359.
- Černohorský Z., Servít M. et Nádvorník J. (1956): Klíč k určování lišejníků ČSR. - 154 p., Praha.
- Flasarová M. et Flasar I. /red./ (1979): Přírodovědecký výzkum těžebního pole Chabařovice - jih. - 489 p., Teplice.
- Kubát K. (1979): Floristicko-fytocenologický výzkum vrchů Rač a Rovný. - In: Flasarová M. et Flasar I. /red./, Přírodovědecký výzkum těžebního pole Chabařovice - jih, 63 - 124, Teplice.
- Kuncová J. (1979): Seznam chráněných území Severočeského kraje. - 96 p., Ústí nad Labem.
- Mikyška R. et al. (1968): Geobotanická mapa ČSSR 1. České země. - Vegetace ČSSR A2, Praha.
- Pilous Z. (1979): Mechorosty a makrolišejníky zájmové oblasti Chabařovice - jih. - In: Flasarová M. et Flasar I. /red./, Přírodovědecký výzkum těžebního pole Chabařovice - jih, 35 - 62, Teplice.
- Pilous Z. et Duda J. (1960): Klíč k určování mechorostů ČSR. - Praha.
- Poelt J. (1969): Bestimmungsschlüssel Europäischer Flechten.
- Pujmanová L. et Soldán Z. (1986): Lichenofloristická a bryofloristická studie SPR Jezerka v Krušných horách. - Severočes. Přír., Litoměřice, 17: 29 - 39.
- Skalický V. (1988): Regionálně fytogeografické členění. - In: Hejný S. et Slavík B. /red./, Květena ČSR 1: 103 - 121. - Praha.
- Vaňa J. (1974): Mechorosty Kalvárie a Venduly u Velkých Žernošek. - Severočes. Přír., Litoměřice, 5: 29 - 32.
- Vaňa J. (1987): Mechorosty lokality Trabice. - Severočes. Přír., Litoměřice, Příloha 1987: 13 - 16.
- Vaňa J. (1987): Příspěvek k lichenoflóře lokality Trabice. - Severočes. Přír., Litoměřice, Příloha 1987: 11.
- Wagner B. (1974): Lišejníky Kalvárie a Venduly. - Severočes. Přír., Litoměřice, 5: 33 - 38.
- Wagner B. (1989): Lišejníky a mechorosty vrchu Hradiště u Habří a okolí. - (Ms., knihovna Okresního vlastivědného muzea v Ústí nad Labem).
- Wirth V. (1980): Flechtenflora. - 552 p., Stuttgart.

Adresa autora:

Bohdan Wagner, Družstevní 31, 412 01 Litoměřice

Severočes. Přír.
Litoměřice
26:54, 1992

Krátká sdělení

Conium maculatum - Píšťany u Litoměřic, u silnice vedoucí podél Labe ze vsi na západ, asi 0,5 km od vsi. 10. VII. 1991 jsem zjistil výskyt asi 50 rostlin bohlavů plamatého.

Hyoscyamus niger L.- Bohušovice, v poli kapusty na pravém břehu Ohře 1 km SV od vsi, hojně. 25. 9. 1991.

Terezínská kotlina - enkláva vrb na Litoměřicku

Vrby byly sbírány v prostoru S od města, od levého břehu Ohře až ke křižovatce silnic Terezín-Lovosice-Litoměřice. Prozkoumané území má tvar poměrně úzkého pásu, dlouhého asi 1 km. V bezprostředním sousedství města Terezína a silnice je vzrostlý les, který přechází v úhor s četnými keři i stromky vrb. V podrostu převažuje místy *Phragmites australis*, místy *Phalaris arundinacea*.

Zjistil jsem zde 6 druhů vrb, doklady jsou uloženy v LIT. Jedná se o položky s květy i listy, sbírané na jaře a na označených rostlinách znovu v létě. Výskyt kříženců jsem nesledoval. Zjištěné druhy: *Salix caprea*, *S. cinerea*, *S. fragilis*, *S. purpurea*, *S. triandra*, *S. viminalis*.

Bohdan Wagner

Severočes. Přír.

Litoměřice

26:55-56, 1992

Jaromír Sládek

Dodatek k údajům o výskytu kozince rakouského (*Astragalus austriacus* Jacq.)

Nachtrag zu den Angaben über das Vorkommen der Art *Astragalus austriacus* Jacq.

Ke svému příspěvku "*Astragalus austriacus* Jacq. ve středním Poohří a v přilehlé části Českého středohoří" z 24.čísla tohoto sborníku uvádím několik dodatečně zjištěných údajů a prosím čtenáře, aby jimi uvedený příspěvek doplnili.

K lokalitě č.2 (Staňkovice): Též 0,3 km k v., nad opuštěnou štěrkopískovnou, 1990: 2.

(Informace k dalším níže uvedeným lokalitám mi laskavě poskytl pan Georg Wittenberger ze SRN prostřednictvím separátů, za jejichž zaslání mu děkuji.)

U lokalit č.38 (Dlouhý vrch), 39 (Verpánek) a 43 (Milá) doplnit: Lipser et al. 1968-1969. Lokalitu č.46 (Tobiášův vrch) zcela vyškrtnout (chybná citace). K č.54 (Patokryje) připsat: Cf. Lipser et al. 1967-1968 (Patogrö-Schwindschitz, 250 m). Č.55 (Zlatník) doplnit: Lipser et al. 1967-1968.

Dále je třeba provést tyto drobné opravy: v úvodním odstavci změnit čísla 36 a 9 na 35 a 8, ve Shrnutí bude začátek poslední věty znít "Na osmi...".

Zusammenfassung

Zu meinem Beitrag "Astragalus austriacus Jacq. im mittleren Eger-Flussgebiet und im anliegenden Teile des Böhmisches Mittelgebirges" aus dem 24. Hefte dieser Sammelschrift gebe ich folgende nachfestgestellte Angaben zu. Zu den Lokalitäten Nr.38, 39 und 43 soll man beifügen: Lipser et al. 1968-1969. Nr. 46 gänzlich ausstreichen, weil die Zitation unrichtig ist. Zur Nr.54 fügen: Cf. Lipser et al. 1967-1968 (Patogrö - Schwindschitz, 250 m). Nr.55 ergänzen: Lipser et al. 1967 - 1968. Im letzten Satz der "Zusammenfassung" soll das Zahlwort "neun" an "acht" abgeändert sein.

Herrn Georg Wittenberger danke ich für liebenswürdige Einsendung der Sonderdrücke.

Literatura

Lipser H., Wittenberger G. et Wittenberger W. (1967-1968): Pflanzenvorkommen im Böhmisches Mittelgebirge und im Ost-Erzgebirge aus den Jahren 1930-45. - Aussiger Bote, München, Beil. 19, 20: 1-48.

Lipser H., Wittenberger G. et Wittenberger W. (1968-1969): Pflanzenvorkommen im Böhmisches Mittelgebirge und im Ost-Erzgebirge aus den Jahren 1930-45. Ergänzung zu Aussiger Bote 19 und 20, Beilage 1-48 (1967-68). - Separatum aus Beiträge Nordböhmischer Heimatbrief "Trei da Hejmt", sine loco, sine p.

Adresa autora:

Mgr. Jaromír Sládek, přírodovědné oddělení Okresního muzea Most,
436 34 Litvínov 1, zámek

Severočes. Přír.
Litoměřice
26:57-59, 1992

Pavel Rychtařík

Vyskyt *Aconitum vulparia* Reichenb. u Břevniště - mezní lokalita na severozápadní hranici druhu

The occurrence of *Aconitum vulparia* Reichenb. near Břevniště - the limit locality on the north-east boundary of the distribution of this species

V červnu 1990 jsem našel lokalitu *Aconitum vulparia* na jižním okraji nivy Ploučnice mezi Břevništěm a Útěchovicema při severovýchodním okraji okresu Česká Lípa (fytogeografický podokres Ploučnické Podještědí). Nález upřesňuje průběh severovýchodní hranice areálu druhu, který zde dosahuje pravděpodobně svého maxima.

Terénní práce jsem prováděl v červnu až srpnu 1990. Nomenklatura rostlin je podle Dostála(1989).

Aconitum vulparia se vyskytuje na svahové lokalitě s úklonem +/- 30 stupňů (severní expozice) a celkovou plochou cca 380 metrů čtverečných. Populaci tvoří cca 110 kvetoucích a přibližně stejný počet nekvetoucích jedinců.

Stromové patro je vyvinuto na celé ploše lokality. Převládají *Tilia cordata*, *Corylus avellana* a *Quercus robur*. V bohatě vyvinutém keřovém patře dominují *Sorbus aucuparia*, *Corylus avellana* a *Rubus caesius*. Bylinné patro je vyvinuto ostrůvkovitě, na prosvětlenějších místech v souvislejší zápoji. Převládají *Melica nutans*, *Convallaria majalis*, *Polygonatum odoratum*, *Galium*

schultesii, *Hepatica nobilis*, *Melampyrum nemorosum*, *Phyteuma spicatum*, *Aconitum vulparia*, *Prenanthes purpurea* a *Primula elatior*.

V následujícím výčtu je podán přehled všech zjištěných druhů:

Aconitum vulparia, *Aegopodium podagraria*, *Agrostis tenuis*, *Aquilegia vulgaris*, *Betula pendula*, *Calamagrostis arundinacea*, *Campanula persicifolia*, *Convallaria majalis*, *Corylus avellana*, *Cratageus curvisepala*, *Dryopteris filix-mas*, *Euonymus europaea*, *Euphorbia dulcis*, *Fagus sylvatica*, *Fragaria vesca*, *Galium schultesii*, *Hedera helix*, *Hepatica nobilis*, *Heracleum sphondylium*, *Hieracium murorum*, *Lathyrus vernus*, *Lilium martagon*, *Luzula albida*, *Majanthemum bifolium*, *Melampyrum nemorosum*, *Melica nutans*, *Mercurialis perennis*, *Phyteuma spicatum*, *Polygonatum odoratum*, *P. verticillatum*, *Prenanthes purpurea*, *Primula elatior*, *Pyrus communis*, *Quercus robur*, *Rosa canina*, *Rubus caesius*, *Senecio fuchsii*, *Sorbus aucuparia*, *Tilia cordata*, *Vaccinium myrtillus* a *Viburnum opulus*.

Podle Skalického (1988) jsou nejbližší lokality *Aconitum vulparia* soustředěny ve východním a v západním okraji českého termofytika. V jeho centrální části a ve fytogeografických okresech severně od něj není výskyt druhu udáván. Popisovaná lokalita tedy zatím představuje exklávu vysunutou na sever. Nedo-
ložený údaj z Vrátenské hory v Polomených horách autor považuje za fytogeograficky naprosto naprawdopodobný. Vzhledem k tomu, že se údaj vztahuje k lokalitě, která se nachází mezi exklávou a populacemi na západním okraji termofytika, není snad výskyt na Vrátenské hoře vyloučen.

Summary

The paper is devoted to *Aconitum vulparia* in the oaklime wood near Břevniště in North Bohemia. This population has 110 bloom individuals. The population is the limit locality on the north-east boundary of the distribution of this species. It has the character of the outlying place of occurrence. The nearest localities are on the west and east outside of the Czech thermophyticum.

Literatura

Dostál J. (1989): Nová květena ČSSR I., II. - Praha.
Skalický V. (1988): *Aconitum* L. - oměj. - In: Hejný S. et Slavík B. (red.), Květena ČSR I: 392-403. - Praha.

Adresa autora:

Pavel Rychtařík, Mírová 314, 471 27 Stráž pod Ralskem

Severočes. Přír.
Litoměřice
26:59-62,1992

Hanuš Härtel a Handrij Härtel

Vstavačové louky u Chřibské

Orchideenwiesen bei Kreibitz

Vstavačové louky kolem Chřibské lze považovat za dosud relativně nejzachovalejší lokality několika druhů vstavačovitých ve Šluknovském výběžku.

Ještě Hans Marschner ve své Květeně Šluknovského výběžku (Marschner 1982-1985), která však zachycuje stav do r. 1969, uvádí druh *Dactylorhiza majalis* jako dosti hojný až hojný v celém území, ovšem již konstatuje značný ústup vlivem meliorací a pastvy. Druh *Dactylorhiza maculata* uvádí dokonce jako dosti hojný a místně dosud velmi hojný, a to právě v okolí Chřibské. Z dalších orchidejí našel Marschner v Chřibské nebo jejím bezprostředním okolí: *Epipactis palustris*, *Platanthera bifolia*, *Gymnadenia conopsea*.

V současné době jsme zaregistrovali kolem Chřibské 11 lokalit vstavačovitých rostlin. Lokality 1-10 zachycuje mapka, 11. lokalita se nachází na záp. úpatí Českého vrchu u Dolní Chřibské. Na těchto lokalitách můžeme potvrdit výskyt těchto druhů: *Epipactis palustris* (č. 9), *Dactylorhiza majalis* (č. 1-10) a *D. fuchsii* (*D. maculata* p.p.) (č. 9).

Ochranařsky zajímavé jsou v první řadě lokalita č. 9 a lokalita č. 1. Lokality 2-8,10,11 jsou méně bohaté.

Lokalita č. 9, tzv. Marschnerova louka u Liščího Bělidla,

kde Marschner v r. 1967 našel *Epipactis palustris*, byla již kdysi navržena k ochraně jako chráněné naleziště vstavačovitých rostlin (Kubát et Tuma 1988). Tato lokalita byla též navštívena účastníky floristického kursu Severočeské pobočky v Rumburku v r. 1986, kdy bylo pozorováno asi 20 kvetoucích exemplářů *Epipactis palustris* (Kubát et Tuma l.c.). Námi zjištěný stav na této lokalitě v roce 1991 je: asi 250 kvetoucích exemplářů *Epipactis palustris* (i s nekvetoucími celkem asi 1000 exemplářů). Dále se podařilo z významnějších druhů potvrdit výskyt *Carex davalliana*, *Dactylorhiza fuchsii*, *D. majalis*, *Menyanthes trifoliata*, *Molinia arundinacea*, *Triglochin palustre*, *Valeriana dioica* a z dalších zajímavějších druhů byly zjištěny *Primula elatior*, *Geum rivale*.

Lokalita č. 1 (objevená počátkem 80. let M. Prachenskou) nedaleko závodu Benar v Dolní Chřibské je bohatým nalezištěm druhu *Dactylorhiza majalis*, kde na relativně malé ploše roste min. 1000 exemplářů. Lokalita byla navštívena při téže exkursi Severočeské pobočky (Kubát et Tuma l.c., uváděná však jako lokalita *D. fuchsii*). Z dalších významnějších druhů na této lokalitě lze uvést *Primula elatior*, *Geum rivale*.

Mají-li být tyto zbytky vstavačových luk u Chřibské (zejm. lokality 1 a 9) zachovány, vyžadují odpovídající management. V případě naleziště v Dolní Chřibské u Benaru, kde je biotopem mokrá louka, je nutné kosení a likvidace náletu *Alnus glutinosa*. V případě "Marschnerovy louky", kde se jedná o slatinnou louku, je nutná likvidace zejm. náletu *Alnus glutinosa* spolu se zabráněním dalším melioracím či převodu na ornou půdu.

Zusammenfassung

Der Beitrag erfaßt die heutige Verbreitung der Orchideenarten in und um Chřibská (Kreibitz). Verzeichnet sind 11 Lokalitäten (1-10 siehe Karte, Nr. 11 am Berg Český vrch (Böhmburg)). Vom Naturschutz-Standpunkt aus sind am bedeutendsten die nasse Wiese (Nr.1) im Ort mit mehr als 1000 Exemplaren *Dactylorhiza majalis* und die sog. Marschnerwiese (Nr.9) unweit der Häuser Liščí Bělídlo (Irichtbleiche) mit Hunderten von

Epipactis palustris und mit *Dactylorhiza majalis* und *D. fuchsii*.

Literatura

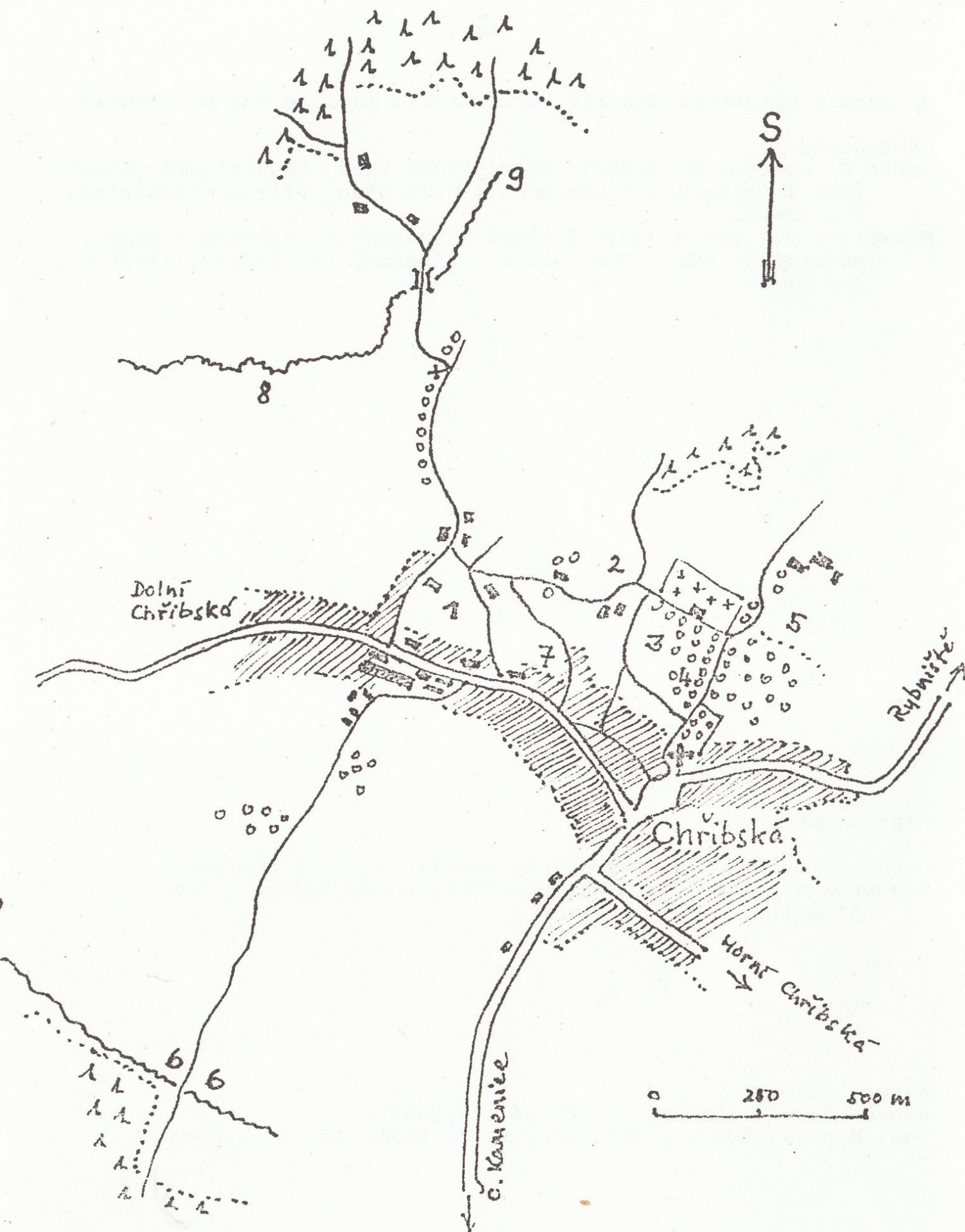
- Kubát K. et Tuma E. (1988): Floristické kursy Severočeské pobočky ČSBS v Doksech a v Rumburku.- Severočes. Přír., Litoměřice, 21: 15-30.
- Marschner H. (1982-1985): Květena Šluknovského výběžku.- Sborn. Severočes. Muz., Ser. Natur., Liberec, 12: 45-108, 13:25-62, 14: 41-84.

Mapa na str. 62:

Lokality č. 1-10 vstavačovitých rostlin v okolí Chřibské
Fundorte Nr. 1-10 der Orchideenarten in der Umgebung von
Kreibitz

Adresy autorů:

Hanuš Härtel, náměstí 7, 407 44 Chřibská
Ing. Handrij Härtel, Botanický ústav ČSAV, 252 43 Průhonice

Severočes. Přír.
Litoměřice
26:63-65, 1992

Josef Šutara
Pavel Hlaváček

Mykologická exkurze na Roviny u Ročova v oblasti Džbánu

Mykologische Exkursion in die Umgebung des Dorfes Ročov (Džbán - Gebirge)

Mykologická exkurze se uskutečnila 14. září 1991 po dlouhotrvajícím suchu. Vzhledem k tomu, že se na lokalitě nacházely podmačené mladé porosty, ve kterých houby měly možnost fruktifikovat, našlo se i přes vláhový deficit poměrně dost druhů.

Džbánská vrchovina se nachází ve stínu Krušných hor a nad lounskou, žateckou a rakovnickou plošinu vyniká jako náhorní křídová kra. Je součástí českého termofytika, ale projevuje se tu vliv oreofytika především v mykoflóře. Na Džbánu existují geologické zlomy, které můžeme charakterizovat jako hluboká a vlhká údolí s ostrými skalními hranami, eventuálně kaňony se značně studeným mikroklimatem. Na příkrých stráních těchto útvarů jde většinou o extenzivní lesní hospodářství, padlé a vyvrácené kmeny stromů se nezpracovávají a proto tu existují vhodné podmínky pro růst dřevokazných a saprofytických hub.

Nejvzácnějším nálezem exkurze byl bezesporu *Tremiscus helvelloides* (DC.:Fr.) Donk - rosolovec červený, který roste vzácně v horských jehličnatých lesích na vápencích na tlejícím dřevu,

obyčejně v zemi ukrytém. Zde vyrostl na opuce v nadm. výšce cca 450 m. Lesní porost je na lokalitě smíšený (*Picea*, *Quercus*, *Pinus*, *Fagus*, *Larix*, *Betula*, *Populus*, *Carpinus* atd.)

Seznam nalezených druhů hub zpracoval J. Šutara. U dřevních hub je v závorce uveden hostitel.

Agaricus augustus Fr., žampion císařský - *Agaricus silvaticus* Schaeff., žampion lesní - *Aleuria aurantia* (Pers.) Fuck, mísenka oranžová - *Amanita citrina* (Schaeff.) Pers., muchomůrka citronová - *Amanita excelsa* (Fr.) Bertillon (*A. spissa*), muchomůrka šedivka - *Amanita fulva* (Schaeff.) Fr., muchomůrka ryšavá - *Amanita muscaria* (L.) Pers., muchomůrka červená - *Amanita rubescens* Pers. (Fr.), muchomůrka růžovka - *Apiocrea chrysosperma* (L. Tul. et C. Tul.) Sydow, nedohub zlatovýtrusý (na plodnicích hříbovitých hub) - *Armilariella ostoyae* Romag., václavka Ostoyova.

Bjerkandera adusta (Willd.:Fr.) P. Karst., šedoporka osmahlá (*Betula*) - *Boletinus cavipes* (Klotzsch in Fr.) Kallchbr., hřib dutonohý - *B. cavipes* var. *aureus* Rolland, hřib dutonohý zlatožlutý - *Boletus edulis* Bull.:Fr., hřib smrkový.

Calocera viscosa (Pers.:Fr.) Fr., krásnorůžek lepkavý (*Picea*) - *Clitocybe odora* (Bull.:Fr.) Kumm., strmělka anýzka - *Collybia maculata* (Alb. et Schw.:Fr.) Kumm., penízovka skvrnitá.

Daedalea quercina (L.) Pers.:Fr., sítkovec dubový (*Quercus*) - *Daedalopsis confragosa* (Bolt.:Fr.) Schroet., sítkovec načervenalý (na listnáči).

Fomes fomentarius (L.:Fr.) Fr., troudnatec kopytovitý (na listnáči) - *Fomitopsis pinicola* (Sw.:Fr.) P. Karst., troudnatec pásovaný (na jehličnanech) - *Fuligo septica* (L.) Wigg., slizovka tříslovitá (na jehličnanu).

Ganoderma lipsiense (Batsch.) Atk., leskokorka ploská (na listnáči) - *Geastrum rufescens* Pers.: Pers., hvězdovka červenavá - *Gomphidius roseus* (Fr.) Fr., slizák růžový - *Gomphidius rutilus* (Schaeff.:Fr.) Lund. et Nannf., slizák lepkavý.

Heterobasidion annosus (Fr.) Bref., kořenovník vrstevnatý (*Picea*) - *Hirschioporus abietinus* (Pers.:Fr.) Donk, bránovítec jedlový (*Pinus*) - *Hirschioporus fuscoviolaceus* (Ehrenb.:Fr.) Donk, bránovítec hnědofialový (*Pinus*) - *Hydnum repandum* L.: Fr., lišák zprohýbaný - *Hypholoma fasciculare* (Huds.:Fr.) Kumm., třepenitka svazčitá (na listnáčích) - *Hypoxylon fragiforme* (Scop.:Fr.) Kickx, dřevomor červený (*Fagus*).

Laccaria promixa (Boud.) Pat., lakovka statná - *Lactarius deliciosus* (L.:Fr.) S.F. Gray, ryzec pravý - *Lactarius porninssis* Rolland, ryzec modřínový - *Lactarius rufus* (Scop.:Fr.) Fr., ryzec ryšavý - *Lactarius turpis* (Weinm.) Fr., ryzec šeredný - *Leccinum chioneum* (Fr.) Redeuilh, kozák bílý - *Leccinum griseum* (Quél.) Sing. (= *L. variicolor* Watling), kozák šedo zelený (kapucínek) - *Leccinum scabrum* (Bull.:Fr.) S.F. Gray.

Macrolepiota mastoidea (Fr.) Sing., bedla vyniklá - *Mariaella bovina* (L.:Fr.) Šutara (= *Boletus bovinus* L.:Fr.), klouzek kravský.

Oudemansiella radicata (Relh.,Fr.) Sing., slizečka ocasatá (na listnáči).

Paxillus atrotomentosus (Batsch.:Fr.) Fr. čechratka černohnatá (na jehličnanu) - *Paxillus involutus* (Batsch..Fr.) Fr., čechratka podvinutá - *Phallus impudicus* L.:Pers., hadovka smrdutá - *Pholiota flammans* (Fr.)Kumm, šupinovka ohnivá (na jehličnanu) - *Piptoporus betulinus* (Bull..Fr.) P. Karst., březovník obecný (*Betula*) - *Pluteus atricapilus* (Batsch) Fayod (= *P. cervinus*), štítovka jelení (na listnáčích) - *Pluteus tricuspidatus* Velen. (= *P. atromarginatus*), štítovka černolemá (na jehličnanu) - *Pycnoporus cinnabarinus* (Jacq.:Fr.) P. Karst. (na listnáčích).

Reticularia lycoperdon Bull., síťovka pýchavkovitá (na listnáči) - *Rhizopogon luteolus* Fr., kořenovec žlutavý - *Rickenella fibula* (Bull.:Fr.) Raith., kalichovka oranžová - *Russula adusta* Fr., holubinka osmahlá - *Russula densinifolia* Gill., holubinka hustolistá - *Russula emetica* (Schaeff.) Pers.:Fr., holubinka vrhavka - *R. emetica* var. *betularum* (Hora) Romagn., h. vrhavka březová - *Russula heterophylla* (Fr.) Fr., holubinka bukovka - *Russula lepida* Fr., holubinka sličná - *R. lepida* var. *alba*, h. sličná bílá - *Russula nigricans* Fr., holubinka červenající - *Russula ochroleuca* Pers., holubinka hlínožlutá - *Russula queletii* Fr. in Quéél., holubinka Quéletova - *Russula sanguinea* Fr., holubinka krvavá - *Russula sardonia* Fr., holubinka jízlivá - *Russula vesca* Fr., holubinka mandlová.

Sparassis crispa (Wulf. in Jacq.):Fr.. kotrč kadeřavý (*Pinus*) - *Stereum hirsutum* (Willd.:Fr.)Pers., pevník chlupatý (*Betula*) - *Suillus grevillei* (Klotsch:Fr.) Sing., klouzek sličný.

Trametes gibbosa (Pers.:Fr.) Fr., outkovka hrbatá (*Betula*, *Fagus*) - *Trametes hirsuta* (Wulf.:Fr.) Pil., outkovka chlupatá (*Betula*) - *Trametes versicolor* (L.) Pil., outkovka pestrá (*Betula*) - *Trametes zonata* (Nees.:Fr.) Pil., outkovka pásovaná (*Betula*) - *Tremiscus helvelloides* (DC.:Fr.) Donk, rosolovec červený - *Tricholomopsis rutilans* (Schaeff.:Fr.) Sing., šafránka červenožlutá (*Pinus*) - *Tyromyces stipticus* (Pers.:Fr.) Kotl. et Pouz. (*Picea*, *Pinus*).

Xerocomus badius (Fr.) Kühn. ex Gilb., hřib hnědý.

Adresy autorů:

Josef Šutara, Prosetická 239, 416 01, Teplice
Pavel Hlaváček, Švermova ul.2058, 440 01, Louny

Zprávy o literatuře

Okresní vlastivědné muzeum v Litoměřicích vydává ve spolupráci se Severočeskou pobočkou Čs. botanické společnosti již od roku 1969 sborníky Severočeskou přírodou. Obsahují botanické práce se zaměřením na severozápadní Čechy. Dosud jsou na skladě následující svazky:

1, 1969 ... 10 Kčs	13, 1982 ... 5 Kčs
3, 1972 ... 15 Kčs	14, 1983 ... 5 Kčs
4, 1973 ... 15 Kčs	15, 1984 ... 5 Kčs
5, 1974 ... 10 Kčs	16, 1984 ... 5 Kčs
7, 1976 ... 10 Kčs	17, 1985 ... 8 Kčs
8-9/1, 1978 ... 10 Kčs	18, 1985 ... 8 Kčs
8-9/2, 1978 ... 10 Kčs	19, 1986 ... 8 Kčs
10, 1979 ... 10 Kčs	21, 1988 ... 15 Kčs
11, 1980 ... 10 Kčs	23, 1989 ... 15 Kčs
12, 1981 ... 10 Kčs	24, 1990 ... 15 Kčs

Kromě základní řady sborníků vyšlo několik příloh a samostatných publikací:

Houfek J. et al. (1981): Bibliografie prací s mapami rozšíření cévnatých rostlin v Československu.	15 Kčs
Kubát K. et Vlček M. (1981): CHKO České středohoří. Lovoš - Boreč, průvodce naučnou stezkou. /Také rusky a německy./	10 Kčs
Klásterský I. et al. (1982): Dějiny floristického výzkumu v Čechách, na Moravě a ve Slezsku I.	15 Kčs
Moravec J. et al. (1983): Rostlinná společenstva České socialistické republiky a jejich ohrožení.	20 Kčs
Malenínská J. (1984): Oronyma Českého středohoří.	10 Kčs
Lorber J. (1985): Příspěvek k floristickému průzkumu Úhoště u Kadaně.	5 Kčs
Kubát K. (1986): Červená kniha vyšších rostlin Severočeského kraje.	15 Kčs
Kubát K. /red./ (1986): Floristický kurs ČSBS v Děčíně 1984.	10 Kčs
Kubát K. /red./ (1987): Dokumentační přírodovědný průzkum lokality Trabice v Českém středohoří.	15 Kčs
Chrtek J. jun. (1991): Bibliografie prací s mapami rozšíření cévnatých rostlin v Československu II.	15 Kčs

Všechny publikace lze koupit nebo objednat v Okresním vlastivědném muzeu, Mírové nám., 412 01 Litoměřice.

Severočes. Přír.
Litoměřice
26:67-70, 1992

Krátká sdělení

Cirsium rivulare (Jacq.) All. Podle Hendrycha (Hendrych 1987) zasahuje česká arela druhu na sz. po Vrchlabí. Ze střední části Krkonoš jsou i v poslední době citovány jen údaje z minulého století, z období Čelakovského. V letech 1980-1981 se podařilo ověřit výskyt *C. rivulare* na mokřích loukách v okolí Seidlových domků při silnici mezi Vrchlabím a Strážným a u Lysečín (Letná). U Seidlových domků roste s dalšími druhy rodu, včetně kříženců *C. oleraceum* x *rivulare* (= *C. x erucagineum* DC.) a *C. palustre* x *rivulare* (= *C. x subalpinum* Gaud.). Šourek (1970) znal *C. rivulare* i oba uvedené křížence z autopsie jen z okolí Babí ve vých. Krkonoších.

Při dokumentačním průzkumu mokřin, určených k odvodnění, byl v roce 1978 nalezen *C. rivulare* na mokré louce 1 km jz. od obce Bílý Kostelec, 400 m j. od obce Brusov v Českém středohoří - celkem asi 30 kvetoucích a mnoho sterilních rostlin. Část louky byla vyňata z meliorací, přesto se zde druh v roce 1987 již nepodařilo potvrdit.- Lokalita je od ± souvislého areálu druhu vzdálena alespoň 100 km.

Z Českého středohoří ani okolních fytochorionů nebyl *C. rivulare* zatím udáván. Bezpochyby se jedná o náhodné zavlečení, původ diaspor ani způsob transportu není známý.

Hendrych R., Acta Univ. Carol., biol., 1987/3-4: 150, 151.
Šourek J. (1970): Květena Krkonoš.- Praha.

Epilobium montanum L. forma *verticillatum* Koch se liší od nominátní formy listy po 3(-4) v přeslenu. Většina autorů se shoduje v názoru, že se jedná o odchylku nepatrné až žádné taxonomické hodnoty. Dalším důkazem pro oprávněnost takových závěrů je nalezení rostliny se dvěma lodyhami, vyrůstajícími z jediného oddenku: na jedné lodyze jsou listy vstřícné, na druhé po 3 v přeslenu (Lok.: Ústí n. L.: trávník s roztroušenými keři v ulici mezi Pedagogickou fakultou a menzou, 1991 LIT).

Epipactis albensis Nováková et Rydlo - Litoměřice: Pokratice, zastíněný břeh bezejmenného drobného pravostranného přítoku Pokratického potoka v horní třetině údolí od býv. školy k Malému Hradišti, asi 30 kvetoucích rostlin. 15. XI. 1991, rev. J. Rydlo.- Podle dosavadních znalostí doprovází *E. albensis* aluvia větších vodních toků, v sz. Čechách především Ohři. Na

drobných vodních tocích byl zatím nejspíš přehlížen.- Uvedená lokalita je na břehu nepatrného hluboko zaříznutého a v suchých obdobích vysychajícího potoka asi 250 m od jeho pramene. Vlastní aluvium je sotva několik metrů široké, s velmi chudým bylinným podrostem (*Asarum europaeum*, *Cirsium oleraceum*, *Festuca gigantea*, *Mercurialis perennis*, *Roegneria canina*, *Viola reichenbachiana* aj.). Z dřevin převažují *Salix fragilis*, *Fraxinus excelsior*, *Acer campestre* a *Alnus glutinosa*. Od Labe je místo vzdáleno vzdušnou čarou asi 3 km.- Chromosomový počet ($2n=ca. 40$) souhlasí se zjištěním A. Krahulcové u rostlin z Liblického luhu (Krahulcová 1991).

Krahulcová A., Fol. Geobot. Phytotax. 26: 369-377.

Herniaria hirsuta L.- Rozšíření druhu v Československu zpracoval Sutorý (1980). Podle publikované mapy i stručně charakterizovaných nalezišť existuje v Čechách jen jediná větší oblast, kde byl nalezen ve větším časovém odstupu opakovaně a na víceméně přirozených stanovištích. Jedná se o písčiny při Jizeře a přilehlou část Polabí na pravém břehu řeky, k sv.-sz. pronikl až po Mimoň a Zákupy. Prakticky všechny ostatní údaje z Čech jsou založeny buď na jednotlivých a neopakovaných nálezech nejen na té které určité lokalitě, ale i v jejím okolí, nebo je přímo uveden výskyt na typických synantropních stanovištích, nejčastěji na nádražích nebo v kolejisti. Pozoruhodné je, že zatím co na nádražích byl sbírán převážně v posledních desetiletích, pocházejí údaje z přirozených stanovišť většinou z konce minulého století. Na území býv. Severočeského kraje zasahuje arela *H. hirsuta* jen malým výběžkem, druh zde bylo nutné považovat za nezvěstný (Kubát 1986).- Během posledních 10 let se podařilo najít *H. hirsuta* na dvou místech v širším okolí Doks: Bělá pod Bezdězem, málo používaná písčité cesta nad nádražím ČSD, 1980 (v roce 1989 se výskyt nepodařilo ověřit).- Doksy: písčité okraj červeně značené turistické cesty mezi poli na jv. kraji obce, asi 300 m od nadjezdu přes železnici směrem na Okna, 1 rostlina (1991).

Kubát K.(1986): Červená kniha vyšších rostlin Severočeského kraje.- Praha.

Sutorý K., Čas. Morav. Muz., ser. natur., 65: 57-70, 1980.

Lemna gibba L.- Podle dosud publikovaných lokalit se zdá, že se jedná o taxon alespoň v sz. Čechách vzácný. Protože velmi dobře snáší i silně znečištěné odpadní vody, je možné očekávat (a místy bylo i pozorováno) jeho šíření v souvislosti s eutrofizací vod. Je poměrně náročný na teplo, ale vodním ptactvem může být přenášen i do chladnějších území. Jistě se jedná o taxon snadno přehlédnutelný a přehlížený, zaměnitelný

snad jen s *L. minor*. Od něho se liší především následujícím souborem znaků (v závorce údaje o *L. minor*): Lodyžní článek ["lístek"] nahoře plochý, dole břichatě nafouklý; někdy i dole plochý, pak ale naspodu téměř na celé ploše s prosvítajícími síťovitě uspořádanými stěnami dutin (z obou stran vždy plochý, svrchu ± kýlnatý; prosvítající síťování patrné nanejvýš za sucha); kořenová špička často zřetelně zašpičatělá (většinou tupá).- Rozdíly v květech a plodech zde nejsou uvedeny, protože oba druhy kvetou jen zcela výjimečně.

Dosud známé lokality *L. gibba* v Českém středohoří a v některých sousedních územích:

Most (Štika 1857, Čelakovský 1868-83, Domin 1904a).- Bylany: tůň za továrnou z. od silnice na Louny (1991).- Příkopy Srpiny (Wittenberger 1975).- Lenešice, z. břeh rybníka (Houda 1970).- Bedřichův Světec, s. břeh rybníka s. od obce (1984).- Litoměřice, Hackel (Čelakovský 1868-83, Domin 1904a, Tesař 1926).- Ohře u Terezína /3. km/ a mezi Hradištěm u Žatce a Volenicemi (Rydlo 1992).- Nučnice, Třeboutice (Tesař 1926).- Příkopy mezi Oleškem a Libotenicemi, Conrath (Čelakovský 1887e).- Roudnicko: tůň u Labe a Ohře (Novák Čas. Mus. Král. Čes. 96:98, 1922).- Tůň mezi Štětím a Předonínem, Lichtnecker (Čelakovský 1888c).- "Kaly" u Veselí u Chcebuži, Lichtnecker (Čelakovský 1894a).- V Kalužích pod Sedlem (Domin 1904a).- Česká Lípa, u cesty k nádraží, Schiffner (Čelakovský 1884e).- Stará Lípa (Wurm 1887) a u "Ackerbauschule", Wurm (Čelakovský 1888c, Hantschel 1890).- Žiznickový rybník (Hantschel Mitt. Nordböhm. Exc.-Club 15:16, 1892).- Stará Oleška, Olešský rybník, Dostál (Kubát 1986).

Výskytu *L. gibba* nebyla věnována zvláštní pozornost, další lokality je možné očekávat hlavně ve středním a dolním Poohří.

Citace starších prací viz Futák J. et Domin K. (1960): Bibliografia k Flóře ČSR do r. 1952.- Bratislava.
Houda J., Zpr. Čs. Bot. Společ. 5: 107-112, 1970.
Kubát K. /red./., Severočes. Přír., append. 1986.
Rydlo J., Muz. a Souč., ser. natur., 6: 11-38, 1992.
Wittenberger G. et W., Beitr. Arbeitsgem. Heimatforsch. Nordböhm. 12: 21-22, 1975.

Solanum nitidibaccatum Bitter - Ústí n. L.-Střekov, štěrkový náplav na pravém břehu Labe mezi železničním a silničním mostem, 2 rostliny (1990 LIT).- Nejbližší publikovaná lokalita leží pravděpodobně v Drážďanech (Militzer 1964, Haeupler 1974), z Československa zatím není tento americký druh udáván.

Haeupler H., Gött. Florist. Rundbr. 8: 104, 1974.
Militzer M., Wiss. Z. Univ. Halle 13: 663-664, 1964.

Zusammenfassung

Im Beitrag sind einige interessante floristische Funde aus NW-Böhmen kommentiert.

Cirsium rivulare (und seine Hybride mit *C. oleraceum* und *C. palustre*) wurde im Jahr 1980 zwischen den Gemeinden Vrchlabí und Strážné (Riesengebirge) wiedergefunden. Im Jahr 1978 wurde er auch unweit des Dorfes Bílý Kostelec (Böhmisches Mittelgebirge) gesammelt.

Epilobium montanum forma *verticillatum* Koch - diese Form ist taxonomisch bedeutungslos: aus einem einzigen Wurzelstock wuchsen zwei Stengel auf, einer mit gegenständigen Blättern, der andere mit je 3 Blättern im Quirl (Lok.: Ústí n. L., 1991).

Epipactis albensis wurde an einem kleinen Bach am Nordrand der Stadt Litoměřice gefunden (1991). Bisher war er vor allem aus den Auenwäldern der grösseren Flüsse bekannt. Chromosomenzahl: $2n=ca. 40$.

Herniaria hirsuta kommt in Böhmen auf den naturnahen sandigen Standorten sehr selten vor. In den letzten 10 Jahren wurde er auf zwei Fundorten entdeckt, bzw. unweit der Gemeinde Bělá pod Bezdězem (1980) und Doksy (1991).

Lemna gibba ist jetzt in NW-Böhmen wahrscheinlich eine nicht häufige Pflanze, wie es aus der Übersicht der bisher bekannten Lokalitäten aus dem Böhmischem Mittelgebirge und seiner Umgebung zu sehen ist. Seine Ausbreitung ist aber zu erwarten.

Solanum nitidibaccatum wurde im Jahr 1990 am rechten Ufer der Elbe in der Stadt Ústí n. L. gefunden. Bis heute wurde diese Art aus Böhmen wahrscheinlich nicht publiziert.

Adresa autora:

Doc. dr. Karel Kubát, CSc., Pedagogická fakulta UJEP, České mládeže, 400 96 Ústí n. L.

John K i l l i c k

Dojmy anglického botanika z Československa

(29.6. - 4.7.1991)

Když jsem před několika měsíci četl dopis B Wagnera, otištěný v BSBI News, rozhodl jsem se navštívit Československo, ale netušil jsem, že to bude tak brzy. Ale floristický kurs Severočeské pobočky ČSBS v Liberci, na který jsem byl pozván, se konal v termínu, který mi vyhovoval.

Po příletu do Prahy jsem s povděkem přijal nabídku k prohlídce města. Moje "čeština" stačila jen tak na vyslovení názvů Karlův most, Staré město a Václavské náměstí. Procházka po těchto místech bez rušné dopravy se vyznačovala pohodou. Teď už vím, proč můj syn, který cestoval po Evropě v roce 1990, má tak vysoké mínění o Praze.

Následovala cesta do Litoměřic, ze začátku po dálnici, pak venkovskou krajinou. Příští den jsem si v Litoměřicích prohlédl galérii, muzeum a náměstí, které potěšilo pohledem na hezké historické budovy.

Českou botaniku jsem poprvé "ochutnal" v horkém odpoledni na Bílých stráních u Litoměřic. Jako na ostatních místech, která jsem navštívil, i tady jsem viděl mnoho rostlin domácích v Anglii (např. *Gymnadenia conopsea* a *Listera ovata*), ale také u nás neznámých nebo vzácných. Byla to šalvěj podobná našemu velmi vzácnému druhu *Salvia pratensis*, *Anthericum liliago*, *Clematis recta* a krásné rostliny z rodu *Melampyrum*.

V pozdním odpoledni následovala příjemná cesta do Liberce zelenou a z větší části nepoškozenou krajinou bez husté dopravy. V Liberci jsem nejdříve ochutnal pivo Velkopopovický kozel, pak jsme zaparkovali Škodu 105 na dvoře turistické ubytovny pod stromem *Tsuga heterophylla*. Večer na setkání ve vysokoškolské koleji asi 50 botaniků dostalo instruce pro následující den. Mnoho jsem nerozuměl, až příští den jsem se naučil český způsob výslovnosti vědeckých jmen rostlin. Na ubytovně jsem se pak cítil poctěn přidělením jediného dvojlůžkového pokoje.

Byl jsem překvapen informací, že mnoho lidí tu začíná pracovat v 6 hodin ráno, ve srovnání s námi Angličany podstatně dříve. Měli jsme ráno chvilku času koupit si housky a salám před odjezdem autobusu do Karlova. Velké množství cestujících, mnozí mladší podobní Angličanům, zaplnilo autobus. Po vystoupení z autobusu dr. Kubát demonstroval dobře známé trávy. Můj první nový nález byl *Lamium maculatum*, ale mnohem větší než forma s bíle skvrnitými listy, která roste na mé zahradě v Oxfordu.

Prošli jsme lesní cestou k železniční stanici, nádraží jsou moje oblíbená stanoviště v Anglii. *Chaenorhynchus* minus a *Hypericum perforatum* rostou často na železničních náspech v obou zemích, ale *Carum carvi* a *Turritis glabra* jsou v Anglii méně obvyklé. Pak jsme se vydali vzhůru po svazích Karlovských bučin, sluneční světlo bylo rozptýleno vysokými buky. Je to hezký ekosystém, připomínající trochu anglické Chiltern Hills, s mnoha stejnými rostlinami: *Galium odoratum*, *Hordelymus europaeus*, *Luzula pilosa* a *Viola reichenbachiana*. Ale také mnoho druhů u nás vzácných nebo chybějících: *Dentaria bulbifera* a *D. enneaphylos*, *Actaea spicata*, *Phyteuma spicatum* a *Prenanthes purpurea*.

Naše polední přestávka na lesní světlině s porostem druhu *Majanthemum bifolium* byla osvěžující. Pak jsme se přesunuli do "kyselejší geologie", *Circea alpina* byl příjemným překvapením a lesní plevel *Calamagrostis villosa* se v Anglii nevyskytuje. Pivo v Kryštofově údolí bylo milým překvapením. Po dalším botanizování v odpoledním slunci nastal čas k návratu do Liberce vlakem.

Příští den náš výlet začal u vchodu ubytovny a vedl přes Libereckou zoo do smrkových lesů. Po strmém sestupu do údolí Nisy jsme u cesty našli *Ranunculus platentifolius* a v zahrádce u silnice kvetoucí *Saxifraga umbrosa*, náš "London Pride". Další cesta lesem zahrnovala studium zvyků odpočívající zmiže stejně jako některých záhadných vrb. V horku jsme vystoupili na vrchol Dračího kamene, 676 m n.m. Až doposud jsem doopravdy nevěřil tomu, co mi bylo řečeno o škodlivosti kyselých dešťů, ale některé smrky zde měly velmi poškozené vrcholky.

2. června jsem byl ve skupině, která botanizovala v kopcích pod Ještědem, v okolí Osečné. Na zdejších mokřadech rostlo mnoho druhů, které znám z domova. Ale zatímco v Anglii rostou v malém počtu, v ostrůvcích mezi zemědělskou půdou, zde byly hojné. Nikdy jsem neviděl *Alopecurus aequalis*, *Salix pentandra*, *Stellaria palustris* nebo *Scirpus sylvaticus* v tak velkém množství. Byly mi zapůjčeny holínky, což znamenalo, že já jsem ta osoba, která má vystoupit z močálu s nejsuššíma nohama.

Brodili jsme se porostem ostřic - *Carex flava* a její kříženci jsou v Anglii vzácní - s několika rostlinami *Dactylorhiza majalis* a *Epipactis palustris*. *Epipactis palustris* je v Anglii vzácná, ale v přírodní rezervaci, kterou jsem pomáhal zakladat, jich roste několik tisíc. Den pokračoval podmračený a deštivý, ale během naší polední zastávky v lese náhodou nepršelo. V prázdné vodní nádrži v sousedství opuštěného uranového dolu rostly další vlhkomilné druhy. Na dalších stanovištích mě zaujal druh rodu *Armeria*, velmi připomínající naši *A. maritima*, ale rostoucí hluboko ve vnitrozemí, *Centaurea cyanus* a *Vicia villosa* na okraji pole. *Matricaria matricarioides* a *Epilobium ciliatum* mají invazní povahu v ČSFR stejně jako v Británii.

Botanizování bylo pěkné, setkal jsem se se 30 druhy, které jsem doposud neviděl. Botanické znalosti měly i praktické užití

při zakoupení borůvkové zmrzliny. Pochopitelně jsem se dozvěděl mnohem víc o Československu na procházkách Prahou, Litoměřicemi a Libercem. V Liberci jsem také viděl muzeum a jeho herbáře i botanickou zahradu.

Kromě několika lidí, kteří se domluvili anglicky, jsem měl problémy s dorozumíváním, třebaže školní němčina někdy pomohla. Ale bylo snadné cítit velké přátelství a smysl pro humor.

Lidé často vyjadřovali pocity, že Československo byla malá bezvýznamná země a měla ekonomické potíže. Ale já vidím situaci poněkud odlišně. Při pohledu kolem u mě vznikl velký obdiv pro lid, který přežil nekonečnou sérii cizích utlačovatelů, včetně Hitlera a Stalina. Pro lid, který prošel historií od Jana Husa až k prezidentu Havlovi a studentům na Václavském náměstí. Cítil jsem jako velkou výsadu být jeho jediným anglickým botanikem na exkurzích, jako čestný host, o něhož bylo dobře pečováno.

přeložil B. Wagner

Zpráva o činnosti Severočeské pobočky Čs. botanické společnosti za rok 1991

K 31. prosinci 1991 měla Severočeská pobočka ČSBS 109 členů a spoupracovníků, 12 z nich má trvalé bydliště mimo území bývalého Severočeského kraje.

V roce 1991 byla navázána užší spolupráce s katedrou biologie Pedagogické fakulty Univerzity J. E. Purkyně v Ústí n. L. V prostorách PF se konala dne 9. února výroční členská schůze za přítomnosti 32 členů a hostů. Součástí schůze byla přednáška dr. K. Kubáta o rodu *Rumex* s. l. v České republice.

Ve dnech 24.-26. května se uskutečnila exkurse do okolí Malešova u Hoštky za účasti 25 osob. Kromě vyšších rostlin byly demonstrovány i houby (doc. V. Skalický), mechorosty (dr. L. Pujmanová) a lišejníky (B. Wagner).

Malý floristický kurs v Liberci ve dnech 29. 6.- 4. 7. byl současně floristickým kursem pro ty zájemce z ostatních poboček, kteří se neúčastnili celostátního kursu ČSBS na Slovensku. Ubytování i výběr tras pro 55 účastníků zajistil A. Čvančara, na vedení exkursí se dále podíleli K. Kubát a V. Jehlík.

Hostem kursu byl John Killick z Velké Británie (viz str. 71 tohoto sborníku).

Tradiční mykologická exkurse se konala dne 14. 9. do okolí Ročova u Loun za velmi suchého a pro růst hub nepříznivého počasí. Přesto se podařilo najít poměrně vysoký počet druhů (zpráva J. Šutary a P. Hlaváčka na str. 63). Celkem 39 účastníků, vedl J. Šutara. Účastníci ze vzdálenějších míst přenocovali v Domě dětí a mládeže v Lounech. Pro ně připravil dr. V. Vlačiha přednášku o přírodě italských Dolomitů s barevnými diapozitivy.

V červnu vyšel 25. sešit sborníku Severočeskou přírodou (J. Chrtek jun.: Bibliografie prací s mapami rozšíření cévnatých rostlin v Československu II).

Seznam členů Severočeské pobočky Čs. botanické společnosti - 1991

Omlouváme se všem, kteří nemají správně uvedeny tituly (zvláště prom. ped., prom. biol. a Mgr.) Na základě Vašeho upozornění vše napravíme v příštím adresáři.

- A b t o v á Margita, RNDr., Horova 4, 400 01 Ústí n. L.
A d á m k o v á Ludmila, Duchcovská 127/17, 405 01 Děčín I
A p p l o v á Jitka, prom. biol., Opavská 2626, 415 01 Teplice I
B á r t a Karel, Teplická 85, 419 01 Duchcov
B e n d a Martin, Jižní 1824, 470 01 Česká Lípa
B e n e š o v á Blažena, Vrchlického 1662, 438 01 Žatec
B e r á n e k Jiří, RNDr., Na valech 485/11, 40801 Rumburk
B i b e r Jaroslav, Trnovanská 40/1296, 415 02 Teplice-Šanov II
B í l e k Ivan, Chomutovská 1231, 432 01 Kadaň
B r e b i s Josef, Havlíčkova 23, 407 47 Krásná Lípa
B u d í n s k á Věra, Švermova 185, 411 45 Ústěk
B u r i á n e k Jiří, Špindlerova 1210, 413 01 Roudnice n. L.
Č e r n i c h Bořivoj, Pohořany čp. 105, 411 41 Žitenice
Č e r n i c h o v á Eva, ing., Pohořany čp. 105, 411 41 Žitenice
Č i c h o v s k ý Jan, Osvoboditelů 935/25, 410 02 Lovosice
Č v a n č a r a Alois, prom. biol., Veleslavínova 216/10, 460 01
Liberec
D o l e ž e l David, Nový Březenec čp. 85, 341 11 Jirkov I
D u r o ň František, Kubánské revoluce 2176/25, 415 01 Teplice
D v o ř á k Roman, ing., 411 84 Straškov čp. 296
F a r a Jindřich, Resslova 7, 400 01 Ústí n.L.
F i a l a Čestmír, prom. ped., Na výsluní 2636, 470 01 Česká Lípa
F r a ň k o v á Milena, prom. ped., Bezručova 1, 412 01, Litoměřice
G u t z e r o v á Naděžda, RNDr., Tylova 1780, 440 01 Louny
H a m e r s k ý Roman, ing., Dalimilova 29, 412 01 Litoměřice
H ä r t e l Handrij, ing., Náměstí 7, 407 44 Chřibská
H a r t l o v á Alena, prom. ped., Švabinského 296, 412 01
Litoměřice
H o n c ů Miroslav, RNDr., Lukostřelecká 17, 470 01 Česká Lípa
H o r n í č e k Jiří, Jezerská 1537, 431 11 Jirkov
H o u d a Josef, prom. ped., Tyršovo nám. 1972, 440 01 Louny
H r á č k o v á Lenka, Stromovka 4711, 430 01 Chomutov
H r u b á Alena, Lipová 859, 434 01 Most
C h l á p k o v á Jaroslava, Máchova 1235, 413 01 Roudnice n. L.
J a k u b c o v á Lenka, V Podhájí 238/4, 408 01 Rumburk
J e h l í k Vladimír, RNDr. CSc., Botanický ústav ČSAV, 252 43
Průhonice
K a i p r Karel, prom. ped., Malé Žernoseky, Příčná 203, 410 02
Lovosice

K a l í k Miroslav, Gottwaldova 584/20, 408 01 Rumburk
 K i n s k ý Jiří, prom. chem., Zámecká 160, 403 23 Veké Březno
 K l e s a l o v á Alena, PhDr., J. Ševčíka 938, blok 717, 434 01
 Most
 K o t v a l d o v á Marie, Tylova 4, 405 01 Děčín II
 K o u d e l k o v á Eva, H. Lindnerové 7, 415 01 Teplice
 K o v á ř í k o v á Jitka, prom. biol., Náměstí 7, 385 01 Vimperk
 K r ň á k Petr, Novobranská 9, 412 01 Litoměřice
 K u b á t Karel, doc. RNDr. CSc., Pedagogická fakulta UJEP, 400 96
 Ústí n. L.
 K u b á t o v á Dagmar, Liškova 62, 412 01 Litoměřice
 K u b á t o v á Dagmar jun., Liškova 62, 412 01 Litoměřice
 K u b á t o v á Helena, Liškova 62, 412 01 Litoměřice
 K u c h y n k a Ivan, prom. ped., 431 14 Strupčice čp. 160
 K u n c o v á Jaromíra, prom. biol., Strážovická 10, 400 00 Ústí
 n. L.
 L i g r Martin, Jezdecká 331/36, 405 01 Děčín III
 L i l l Václav, Za Chlumem 750 20, 418 01 Bílina
 L o r b e r Josef, K. Buriana 3586, 430 01 Chomutov
 M a c h o v á Iva, RNDr., Šumavská 3101/29E, 400 11 Ústí n. L.
 M a l á Olga, RNDr., Myslbekova 929, 676 01 Moravské Budějovice
 M a r e k Jaroslav, Ladova 1, 436 01 Litvínov I
 M a r k o v á Hostislava, Ladova 1, 436 01 Litvínov I
 M a r k o v á Irena, PKH 1196/55, 436 01 Litvínov I
 M a r s c h n e r Reiner, Vlčí Hora čp. 97, 407 59 Zahrady
 M a r x o v á Zuzana, ing., Lipové nám. 4, 783 36 Křelov
 M e d k o v á Alice, Družstevní 115, 471 54 Cvikov
 M i r v a l d o v á Věra, RNDr., Sladkovského 1617, 440 01 Louny
 N ě m e č k o v á Jiřina, Řisuty 14, 440 01 Louny
 N e s v a d b o v á Jaroslava, prom. geogr., Nová Huť 88, 330 02
 Dýšina
 N e t o l i c k ý Václav, PaDr., Na Podlesí 11, 431 01 Vejprty
 N i k l o v á Hana, Škroupova 38, 430 01 Chomutov
 N o v á č k o v á Jaroslava, prom. biol., dr. Stejskala 9, 370 01
 České Budějovice
 O n d r á č e k Čestmír, ing., Škroupova 38, 430 01 Chomutov
 P a v l ů Lenka, Na Žižkově 807, 460 06 Liberec VI
 P e k á r e k Petr, Dimitrovova 2748, 400 01 Ústí n. L.
 P e t e r k o v á Eva, PhMr., lékárna Rozkvět, 434 01 Most
 P e t r á č e k Zdeněk, Hornická 4109, 430 00 Chomutov
 P e t ř í č e k Václav, RNDr., Velvarská 1700/27, 160 00 Praha 6
 P i l a ř Jiří., Dr., Břechtova 849, 149 00 Praha 4
 P i š t ě l á k Josef, PhMr., Šafaříkova 2545, 438 01 Žatec
 P r o c h á z k a Pavel, Sochorova 1317, 415 02 Teplice-Šanov II
 P r o c h á z k o v á Vladana, Otradovická 731, 142 00 Praha 4
 P u j m a n o v á Lenka, RNDr., Okresní muzeum, 412 01 Litoměřice
 P y š e k Antonín, doc. RNDr. CSc., Husova 324, Vroutek
 R o t h Jiří, PaDr., Jiráskova 4211, 430 03 Chomutov
 R o u b í n k o v á Olga, dr. Lůžka 1042, 440 01 Louny

S e k e r a Miroslav, RNDr., Stará Duchcovská 104, 415 01 Teplice
S e k e r o v á Jana, prom. ped., Stará Duchcovská 104, 415 01
Teplice
S l á d e k Jaromír, Mgr., nám. Svobody 1918, 438 01 Žatec
S o b o t o v á Miromila, RNDr., Neštědce 47, 403 32 Povrly
S o u k u p o v á Jitka, RNDr., Příkrá 415, 252 30 Řevnice
S p i l k o v á Jarmila, Masarykova 12, 400 01 Ústí n. L.
S t a n č í k Daniel, Komsomolská 2675, 400 12 Ústí n. L.
S ü c k e r o v á Jiřina, Libušina 1481, 413 01 Roudnice n. L.
Š o t o l a Karel, Maršovská 1519, 415 02 Teplice II
Š p r i n g l o v á Marta, Za Chlumem 2, 418 01 Bílina
Š r ů t e k Miroslav, RNDr., Botanický ústav ČSAV, Dukelská 145,
379 82 Třeboň
Š t ě p á n e k Jan, RNDr. CSc., Botanický ústav ČSAV, 252 43
Průhonice
Š u l c o v á Jaroslava, Na bidě 564, 460 01 Liberec IV
Š u s t e r o v á Michaela, Mírová 79, 403 32 Povrly
Š u t a r a Josef, ČSLA 239, 415 01 Teplice - jih
Š v a n k m a j e r Josef, Podkrušnohorská 2057, 436 01 Litvínov
Š v a n k m a j e r o v á Zdeňka, Podkrušnohorská 2057, 436 01
Litvínov
T o m a n Miloslav, RNDr. CSc., kpt. Nálepky 7, 400 01 Ústí n. L.
T o š n e r o v á Květa, ing., Zahradní 2465, 440 01 Louny
T u m a Emil, 9. května 15, 408 01 Rumburk
U h r i c h o v á Marcela, Dobrovského 25, 412 01 Litoměřice
V a c k o v á Marie, Hájkova 2188, 438 01 Žatec
V á c h a Jiří, RNDr., Pražská 2979, 415 01 Teplice
V á ň a Jiří, prof. RNDr. DrSc., Katedra botaniky PřF UK,
Benátská 2, 120 00 Praha 2
V a ň o v á Stanislava, Dvořáková, blok 78, 434 01 Most
V l a č i h a Vlastislav, RNDr., Čs. armády 1845, 440 01 Louny
W a g n e r Bohdan, Družstevní 31, 412 01 Litoměřice
W i e s n e r Ivo, ing., Kosmonautů 480/8, Ústí n. L.
W i e s n e r o v á Ludmila, ing., Kosmonautů 480/8, Ústí n. L.
Z e l e n k a Milan, ing., dr. Holého 15, 180 00 Praha 8
Ž í d k o v á Květa, Teplická 11, 412 01 Litoměřice

SEVEROČESKOU PŘÍRODOU 26, 1992

Vydává Okresní vlastivědné muzeum v Litoměřicích
a Severočeská pobočka Čs. botanické společnosti při ČSAV

Redakční rada: Karel Kubát, Josef Lorber, Lenka Pujmanová

Adresa redakce: Severočeská pobočka ČSBS, pošt. schr. 73,
412 01 Litoměřice

Vytiskla Knihovna Maxima Gorkého, Ústí n. L.

Náklad 300 výtisků - ČJK 735 312 3007 81 - cena 15 Kčs
ISBN 80-900046-0-1